

"API BANK" AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2023. GODINU**

"API BANK" AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2023. GODINU

S A D R Ž A J

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS STANJA

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Akcionarima "API Bank" a.d., Beograd****Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja****Mišljenje**

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja "API Bank" a.d., Beograd (dalje u tekstu i: Banka), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Po našem mišljenju finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "API Bank" a.d., Beograd na dan 31. decembra 2023. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. Mi smo nezavisi u odnosu na Banku u skladu sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo Banke je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "API Bank" a.d., Beograd (Nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uverenja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomski odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom tevizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se prepostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима "API Bank" a.d., Beograd (Nastavak)

Ostale informacije o godišnjem izveštaju o poslovanju

Rukovodstvo Banke je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u godišnji izveštaj o poslovanju (čiji je sastavni deo i izveštaj o korporativnom upravljanju), ali ne uključuju godišnje finansijske izveštaje i naš izveštaj nezavisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije, osim u meri u kojoj je to izričito navedeno u delu našeg izveštaja nezavisnog revizora pod naslovom Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom godišnjih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja, ili da li prema našim saznanjima stečenim tokom revizije ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja. Ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

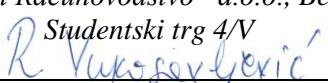
U skladu sa zahtevima koji proističu iz člana 33. Zakona o računovodstvu i člana 39. Zakona o reviziji Republike Srbije izvršili smo zahtevane radnje u vezi sa godišnjim izveštajem o poslovanju (uključujući i izveštaj o korporativnom upravljanju – koji čini njegov sastavni deo) u cilju provere usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Banke, kao i proveru da li je godišnji izveštaj o poslovanju (uključujući izveštaj o korporativnom upravljanju) sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

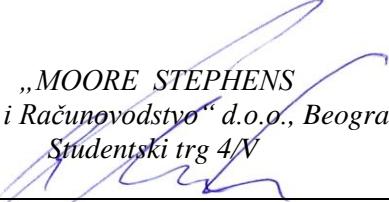
Po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju je:

- usklađen sa godišnjim finansijskim izveštajima Banke, i
- sastavljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama u skladu sa članom 34. Zakona o računovodstvu.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Banke i njegovog okruženja, stečenog tokom revizije ili na drugi način, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u godišnjem izveštaju o poslovanju.

U Beogradu, 15. april 2024. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Ružica Vukosavljević
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Bogoljub Aleksić
Direktor

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2023.godine

U RSD hiljada	Napomena	2023	2022
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	17	7.526.810	5.009.080
Založena finansijska sredstva		-	-
Hartije od vrednosti	18	-	354.233
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	19	5.486.608	2.740.530
Krediti i potraživanja od komitenata	20	4.726.062	5.150.291
Nematerijalna imovina	21	52.425	46.734
Nekretnine, postrojenja i oprema	22(a)	88.287	119.405
Investicione nekretnine	22(b)	-	-
Odložena poreska sredstva	15(c)	11.443	12.680
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	23	-	234.645
Ostala sredstva	24	165.442	173.520
UKUPNO AKTIVA		18.057.077	13.841.118
PASIVA			
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankam, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	342.289	289.338
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	26	14.537.448	11.232.939
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika		-	-
Subordinirane obaveze	27	-	119.350
Rezervisanja	28	50.255	25.640
Tekuće poreske obaveze	15(a)	35.136	-
Odložene poreske obaveze	15(d)	-	853
Ostale obaveze	29	160.391	173.146
UKUPNO OBAVEZE		15.125.519	11.841.266
KAPITAL			
Akcijski kapital		4.632.407	4.632.407
Gubitak		(2.634.608)	(2.898.914)
Dobitak		933.759	264.306
Rezerve		-	2.053
UKUPNO KAPITAL		2.931.558	1.999.852
UKUPNO PASIVA		18.057.077	13.841.118

Napomene na stranama od 6 do 103
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Nataša Đoković

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Radomir Stevanović

Član Izvršnog odbora

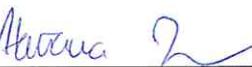
Valentina Keiša
Predsednik Izvršnog
odbora

BILANS USPEHA
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

U RSD hiljada

	Napomena	2023	2022
Prihodi od kamata	5	620.543	369.277
Rashodi od kamata	5	(103.605)	(82.504)
Neto prihod po osnovu kamata		516.938	286.773
Prihodi od naknada i provizija	6	943.294	461.284
Rashodi naknada i provizija	6	(117.658)	(76.782)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		825.636	384.502
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti		(56)	-
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika	7	-	-
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8	386.828	506.284
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10	(112.379)	(218.677)
Ostali poslovni prihodi	9	10.989	7.066
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		1.627.956	965.948
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11	(331.501)	(289.797)
Troškovi amortizacije	12	(76.703)	(73.090)
Ostali prihodi	13	21.556	14.140
Ostali rashodi	14	(271.175)	(356.788)
DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA		970.133	260.413
Porez na dobit		(35.136)	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza	15	(1.238)	3.893
DOBITAK/(GUBITAK) PERIODA		933.759	264.306

Napomene na stranama od 6 do 103
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Nataša Đoković

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Valentina Keiša

Predsednik Izvršnog odbora

Radomir Stevanović
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

	2023	2022
U RSD hiljada	933.759	264.306
DOBITAK /(GUBITAK) PERIODA		
Ostali rezultat perioda:		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(2.053)	(5.176)
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	-	170
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklassifikovane u dobitak ili gubitak:	-	-
UKUPAN POZITIVAN/(NEGATIVAN) REZULTAT PERIODA	931.706	259.300

Napomene na stranama od 6 do 103 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Nataša Đoković
 Nataša Đoković

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

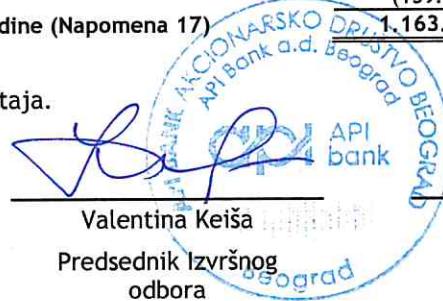

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

U RSD hiljada	2023	2022
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.983.494	6.553.286
Prilivi od kamata	635.459	396.717
Prilivi od naknada	945.499	461.157
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	3.402.536	5.695.412
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(3.597.216)	(5.974.973)
Odlivi po osnovu kamata	(71.055)	(82.504)
Odlivi po osnovu naknada	(98.824)	(76.782)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(298.610)	(328.626)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	-	(9.484)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(3.128.727)	(5.477.577)
<i>Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i obaveza</i>	1.386.278	578.313
<i>Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza</i>	1.476.040	4.278.904
Smanjenje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	256.600	1.107.686
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti, derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	354.233	1.292.007
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	865.207	1.879.171
Povećanje drugih finansijskih obaveza	-	40
<i>Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza</i>	(6.682.763)	5.156.056
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(6.007.455)	4.718.622
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti, derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	-
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	(675.308)	437.434
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	3.820.445	298.839
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	234.645	184.941
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(30.125)	(40.862)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(56)	(2.239)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridruzena drustva i zajednicke poduhvate	-	(38.623)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(30.069)	-
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	-	-
<i>Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	204.519	144.079
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	3.147.110	10.663
Prilivi po osnovu povećanja kapitala	-	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	3.147.110	(216.240)
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Odlivi po osnovu subordiniranih obaveza	(119.278)	-
Odlivi po osnovu uzetih kredita	-	-
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	-	-
<i>Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	3.027.832	(205.577)
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine	(588.094)	(360.337)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	1.911.166	2.346.917
Pozitivne kursne razlike, neto	(159.762)	(75.414)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine (Napomena 17)	1.163.310	1.911.166

Napomene na stranama od 6 do 103
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Nataša Đoković

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Valentina Keiša

Predsednik Izvršnog
odbora

Radomir Stevanović

Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

U RSD hiljada	Akcijski kapital	Rezerve	Dobitak / (Gubitak)	Ukupno kapital
Početno stanje na dan 1. januara 2022. godine	4.632.407	7.059	(2.898.914)	1.740.552
Dobitak / (Gubitak) tekuće godine	-	-	264.306	264.306
<i>Ostali rezultat perioda:</i>				
Negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(5.006)	-	(5.006)
Odloženi porezi evidentirani u korist kapitala (Napomena 15(d))	-	-	-	-
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz ostali rezultat	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	4.632.407	2.053	(2.634.608)	1.999.852
Početno stanje na dan 1. januara 2023. godine	4.632.407	2.053	(2.634.608)	1.999.852
Dobitak / (Gubitak) tekuće godine	-	-	933.759	933.759
Transakcije s vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu- povećanje	-	-	-	-
<i>Ostali rezultat perioda:</i>				
Negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(2.053)	-	-
Odloženi porezi evidentirani u korist kapitala (Napomena 15(d))	-	-	-	-
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz ostali rezultat	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	4.632.407	-	(1.700.849)	2.931.558

Napomene na stranama od 6 do 103
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Nataša Đoković
Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Valentina Keša
Predsednik Izvršnog odbora
Radomir Stevanović
Član Izvršnog odbora

API BANK a.d. BEOGRAD

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2023. GODINU**

SADRŽAJ

Strana

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Bilans uspeha	1
Izveštaj o ostalom rezultatu	2
Bilans stanja	3
Izveštaj o promenama na kapitalu	4
Izveštaj o tokovima gotovine	5
Napomene uz finansijske izveštaje	6 - 103

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

U RSD hiljada

	Napomena	2023	2022
Prihodi od kamata	5	620.543	369.277
Rashodi od kamata	5	(103.605)	(82.504)
Neto prihod po osnovu kamata		516.938	286.773
Prihodi od naknada i provizija	6	943.294	461.284
Rashodi naknada i provizija	6	(117.658)	(76.782)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		825.636	384.502
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti		(56)	-
Neto (gubitak)/dubitak po osnovu zaštite od rizika	7	-	-
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	8	386.828	506.284
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10	(112.379)	(218.677)
Ostali poslovni prihodi	9	10.989	7.066
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		1.627.956	965.948
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11	(331.501)	(289.797)
Troškovi amortizacije	12	(76.703)	(73.090)
Ostali prihodi	13	21.556	14.140
Ostali rashodi	14	(271.175)	(356.788)
DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA		970.133	260.413
Porez na dobit		(35.136)	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza	15	(1.238)	3.893
DOBITAK/(GUBITAK) PERIODA		933.759	264.306

Napomene na stranama od 6 do 103
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Nataša Đoković	Valentina Keiša	Radomir Stevanović
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja	Predsednik Izvršnog odbora	Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

	2023	2022
U RSD hiljada		
DOBITAK / (GUBITAK) PERIODA	933.759	264.306
Ostali rezultat perioda:		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(2.053)	(5.176)
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	-	170
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklassifikovane u dobitak ili gubitak:</i>	-	-
UKUPAN POZITIVAN/(NEGATIVAN) REZULTAT PERIODA	931.706	259.300

Napomene na stranama od 6 do 103 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

<hr/> Nataša Đoković Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja	<hr/> Valentina Keiša Predsednik Izvršnog odbora	<hr/> Radomir Stevanović Član Izvršnog odbora
---	---	--

API BANK a.d. BEOGRAD

BILANS STANJA

Na dan 31. decembra 2023.godine

U RSD hiljada	Napomena	2023	2022
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke			
	17	7.526.810	5.009.080
Založena finansijska sredstva			
Hartije od vrednosti			
	18	-	354.233
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			
	19	5.486.608	2.740.530
Krediti i potraživanja od komitenata			
	20	4.726.062	5.150.291
Nematerijalna imovina			
	21	52.425	46.734
Nekretnine, postrojenja i oprema			
	22(a)	88.287	119.405
Investicione nekretnine			
	22(b)	-	-
Odložena poreska sredstva			
	15(c)	11.443	12.680
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja			
	23	-	234.645
Ostala sredstva			
	24	165.442	173.520
UKUPNO AKTIVA			
		18.057.077	13.841.118
PASIVA			
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankam, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci			
	25	342.289	289.338
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima			
	26	14.537.448	11.232.939
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika			
Subordinirane obaveze			
	27	-	119.350
Rezervisanja			
	28	50.255	25.640
Tekuće poreske obaveze			
	15(a)	35.136	-
Odložene poreske obaveze			
	15(d)	-	853
Ostale obaveze			
	29	160.391	173.146
UKUPNO OBAVEZE			
		15.125.519	11.841.266
KAPITAL			
	30		
Akcijski kapital			
		4.632.407	4.632.407
Gubitak			
		(2.634.608)	(2.898.914)
Dobitak			
		933.759	264.306
Rezerve			
		-	2.053
UKUPNO KAPITAL			
		2.931.558	1.999.852
UKUPNO PASIVA			
		18.057.077	13.841.118

Napomene na stranama od 6 do 103
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Nataša Đoković

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Valentina Keiša

Predsednik Izvršnog
odbora

Radomir Stevanović

Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

U RSD hiljada	Akcijski kapital	Rezerve	Dobitak / (Gubitak)	Ukupno kapital
Početno stanje na dan 1. januara 2022. godine	4.632.407	7.059	(2.898.914)	1.740.552
Dobitak / (Gubitak) tekuće godine	-	-	264.306	264.306
<i>Ostali rezultat perioda:</i>	-	-	-	-
Negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(5.006)	-	(5.006)
Odloženi porezi evidentirani u korist kapitala (Napomena 15(d))	-	-	-	-
Ispравка vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz ostali rezultat	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	4.632.407	2.053	(2.634.608)	1.999.852
Početno stanje na dan 1. januara 2023. godine	4.632.407	2.053	(2.634.608)	1.999.852
Dobitak / (Gubitak) tekuće godine	-	-	933.759	933.759
Transakcije s vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu- povećanje	-	-	-	-
<i>Ostali rezultat perioda:</i>	-	-	-	-
Negativni efekti promene fer vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(2.053)	-	-
Odloženi porezi evidentirani u korist kapitala (Napomena 15(d))	-	-	-	-
Ispравка vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju kroz ostali rezultat	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	4.632.407	-	(1.700.849)	2.931.558

Napomene na stranama od 6 do 103
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Nataša Đoković	Valentina Keiša	Radomir Stevanović
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja	Predsednik Izvršnog odbora	Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

U RSD hiljada	2023	2022
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.983.494	6.553.286
Prilivi od kamata	635.459	396.717
Prilivi od naknada	945.499	461.157
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	3.402.536	5.695.412
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(3.597.216)	(5.974.973)
Odlivi po osnovu kamata	(71.055)	(82.504)
Odlivi po osnovu naknada	(98.824)	(76.782)
Odlivi po osnovu bruto zarada. naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(298.610)	(328.626)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	-	(9.484)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(3.128.727)	(5.477.577)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i obaveza	1.386.278	578.313
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	1.476.040	4.278.904
Smanjenje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija. centralne banke i komitenata	256.600	1.107.686
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti.derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	354.233	1.292.007
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama. centralnoj banci i komitentima	865.207	1.879.171
Povećanje drugih finansijskih obaveza	-	40
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(6.682.763)	5.156.056
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija. centralne banke i komitenata	(6.007.455)	4.718.622
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti. derivata i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	-
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama. centralnim bankama i komitentima	(675.308)	437.434
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	3.820.445	298.839
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	234.645	184.941
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(30.125)	(40.862)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(56)	(2.239)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridruzena drustva i zajednicke poduhvate	-	(38.623)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(30.069)	-
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	-	-
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	204.519	144.079
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	3.147.110	10.663
Prilivi po osnovu povećanja kapitala	-	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	3.147.110	(216.240)
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Odlivi po osnovu subordiniranih obaveza	(119.278)	-
Odlivi po osnovu uzetih kredita	-	-
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	-	-
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	3.027.832	(205.577)
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine	(588.094)	(360.337)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	1.911.166	2.346.917
Pozitivne kursne razlike. neto	(159.762)	(75.414)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine (Napomena 17)	1.163.310	1.911.166

Napomene na stranama od 6 do 103
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Nataša Đoković

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Valentina Keiša

Predsednik Izvršnog
odbora

Radomir Stevanović

Član Izvršnog odbora

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

API BANK a.d. BEOGRAD, raniji naziv VTB Banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banca"), osnovana je 11. jula 2008. godine, na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije br. 2158 od 3. marta 2008. godine.

Osnivač i jedini akcionar Banke do 2011. godine je bila Akcionarsko komercijalna banka - Moskovska banka iz Moskve, Ruska Federacija ("Moskovska banka, Moskva"). U toku 2011. godine došlo je do promene vlasničke strukture jedinog akcionara Banke, tako da se na dan izveštavanja 95% akcija Moskovske banke, Moskva nalazi u posedu Otvorenog akcionarskog društva "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija, odnosno njegovih podređenih društava.

Dana 16. maja 2013. godine potpisani su Ugovor o kupoprodaji akcija između Moskovske banke, Moskva, kao prodavca i Otvorenog akcionarskog društva "VTB Bank" Sankt Peterburg, kao kupca. Predmet kupoprodaje po navedenom ugovoru bile su akcije Banke. Realizacija ugovora je izvršena istog dana kada je u Centralnom registru hartija od vrednosti upisan novi vlasnik akcija Banke - Otvoreno akcionarsko društvo "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija.

Izmenama osnivačkog akta od 30. avgusta 2013. godine Banka je dana 13. septembra 2013. godine Rešenjem br. BD 99529/2013 upisana u Registar privrednih subjekata pod nazivom VTB Banka a.d. Beograd, a jedini akcionar Banke postaje Otvoreno akcionarsko društvo "VTB Bank", Sankt Peterburg, Ruska Federacija (u daljem tekstu "VTB Bank OAD, Sankt Peterburg").

Centralni registar hartija od vrednosti je na osnovu realizovane transakcije kupoprodaje akcija dana 26. jula 2018. godine, sproveo promenu vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, matični broj 20988592. Promena vlasništva je izvršena na osnovu prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, Rešenjem G 2182 od 22. marta 2018. godine. Izmenama Statuta i Osnivačkog akta, na osnovu Odluke Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine, utvrđeno je novo poslovno ime Banke - API Bank a.d. Beograd, kao i jedini vlasnik akcija Banke ("AZRS INVEST" d.o.o. Beograd). Krajnji vlasnik Banke je fizičko lice - Andrey Zakharovich Shlyakhovoy. Promena poslovnog imena Banke u API Bank a.d. Beograd je registrovana u Agenciji za privredne registre dana 18. oktobra 2018. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i platnog prometa u inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Matični broj Banke je 20439866. Poreski identifikacioni broj Banke je 105701111.

Sedište Banke se nalazi u Beogradu, Bulevar Vojvode Bojovića 6-8.

Dana 3. juna 2009. godine, Banka je otvorila svoju prvu ekspozituru u Beogradu, u Balkanskoj ulici br. 2, koja je krajem 2010. godine preimenovana u filijalu.

Dana 22. novembra 2010. godine, Banka je otvorila svoju prvu filijalu u Novom Sadu, u Ulici Narodnog fronta br. 12.

Dana 24. septembra 2013. godine, Banka je otvorila novu ekspozituru u Beogradu u Ulici kralja Milutina br. 57. Odlukom Izvršnog odbora Banke od 15. novembra 2016. godine navedena ekspozitura je prestala sa radom 15. decembra 2016. godine.

Banka je na dan 31. decembra 2023. godine imala 87 zaposlena radnika (31. decembar 2022. godine: 86 zaposlenih).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu, kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja koji su prevedeni Rešenjem čine:

- Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje,
- osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), osnovni tekstovi MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (International Accounting Standards Board - IASB), kao i
- tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su prvi put u primeni u tekućem izveštajnom periodu

Referenca	Naziv	Datum primene
Amandman na IFRS 3	Definicija poslovne kombinacije	01.januar 2020
Amandman na IAS 1 i IAS 8	Definicija materijalnosti	01.januar 2020
Konceptualni okvir	Revidirani konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje	01.januar 2020
Amandman na IFRS 7, IFRS 9 i IAS 39	Benčmark reforma kamatne stope	01.januar 2020
Amandman na IFRS 16	Covid 19	01.jun 2020*

* primena nije obavezna za 31. decembar 2020. godine, međutim mnogi subjekti mogu odlučiti da ranije prihvate ovaj amandman i objave odgovarajuća obelodanjivanja o prevremenom usvajanju.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

Referenca	Naziv	Datum primene
Amandman na IFRS 16	Covid 19	01.jun 2020
IFRS 17	Ugovori o osiguranju	01.januar 2023
Amandman na IAS 1	Klasifikacija obaveza kao dugoročnih ili kratkoročnih	01.januar 2023
Amandman na IAS 16	Procedure pre nameravane upotrebe	01.januar 2022
Amandman na IFRS 3	Referenca na Konceptualni okvir	01.januar 2022
Amandman na IAS 37	Trošak ispunjenja ugovora	01.januar 2022
Godišnja unapređenja	Godišnja unapređenja standarda 2018-2020	01.januar 2022
Amandman na IFRS 10 i IAS 28	Prodaja ili ulog imovine između investitora i njegovog pridruženog ili zajedničkog ulaganja	Odloženo dok IASB ne završi projekat equity metode
Amandman na IFRS 4, IFRS 7, IFRS 9, IFRS 16 & IAS 39	Benčmark reforma kamatne stope-faza 2	01.januar 2021

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3. koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

2.3. Uporedne informacije

Uporedne podatke čine revidirani finansijski izveštaji Banke za godinu koja se završila 31. decembra 2023. godine sastavljeni u skladu sa MSFI.

2.4. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

Banka je u 2023. godini ostvarila neto dobitak od RSD 933.759 hiljada (2022. godina: neto dobitak od RSD 264.306 hiljada).

Banka je tokom 2018. godine promenila vlasnika, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, čiji krajnji vlasnik u narednom periodu namerava da ojača kapitalnu osnovu Banke.

U toku 2020. vlasnik banke je izvršio 3 dokapitalizacije i to:

- 30.04.2020. u iznosu od 240.000.000,00 RSD
  - 03.07.2020. u iznosu od 360.000.000,00 RSD
  - 03.09.2020. u iznosu od 360.000.000,00 RSD
- što je ukupno povećanje za 8 miliona EUR-a.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.4. Stalnost posovanja (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2023. godine, regulatorni kapital Banke izračunat u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 103/2016) iznosi RSD 1.945.374 hiljade, odnosno EUR 16.602 hiljada prema zvaničnom srednjem kursu na dan izveštavanja i iznad je minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona propisanog Zakonom o bankama (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015).

Rukovodstvo Banke je pripremilo adekvatan Plan upravljanja kapitalom u smislu procesa interne procene adekvatnosti kapitala koji je omogućio realizaciju povećanja kapitala, a u cilju povećanja kreditnih aktivnosti Banke i kontinuiranog obezbeđivanja iznosa kapitala dovoljnog za pokriće svih rizika kojima će Banka biti izložena u svom posovanju u narednom periodu.

Imajući u vidu prethodno navedeno, rukovodstvo smatra da Banka ima adekvatne resurse, kao i podršku vlasnika da nastavi sa posovanjem u doglednoj budućnosti.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Banke. Ove procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene, kao i prepostavke na osnovu kojih su izvršene procene, predmet su redovnih provera. Ukoliko se putem provera utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima prepostavke i procene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 4.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Od 1. januara 2020. godine, prihodi i rashodi od kamata se priznaju u bilansu uspeha koristeći metod efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja precizno diskonтуje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta, na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (amortizovana vrednost pre umanjenja za očekivane kreditne gubitke); ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Prilikom obračuna efektivne kamatne stope za finansijske instrumente koji nisu kreditno obezvređeni u momentu odobrenja, niti su pretrpeli značajnu modifikaciju ugovorenih novčanih tokova kao kreditno obezvređeni (POCI), Banka procenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uključujući očekivane kreditne gubitke. U slučaju kredita koji su POCI, obračunava se efektivna kamatna stopa uskladena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prihodi od kamata priznaju se na finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i na dužničke instrumente koji se vrednuju preko ostalog rezultata.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita koje se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju metodom efektivne kamatne stope, tokom perioda trajanja kredita.

Rashodi od kamata priznaju se na finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Naknade po osnovu odobrenih kredita su se razgraničavale na proporcionalnoj osnovi tokom perioda otplate kredita i priznavale u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata.

Kada je vrednost finansijskog sredstva bila umanjena po osnovu gubitka usled obezvređenja, prihod od kamate nastavljao je da se obračunava primenom efektivne kamatne stope korišćene za diskontovanje budućih novčanih tokova u svrhu merenja i izračunavanja gubitka usled obezvređenja.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Rashodi od naknada i provizija se uglavnom odnose na naknade po osnovu izvršenih transakcija i usluga i evidentiraju se u trenutku primanja usluge.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

- /i/ ***Prihod od naknada po osnovu usluga koje se pružaju u određenom vremenskom periodu***

Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

- /ii/ ***Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla***

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili obaveze uključeni su u utvrđivanje efektivne kamatne stope i priznaju se u bilansu uspeha kao prihodi od kamata.

Prihodi od naknada i provizija za bankarske usluge priznaju se po načelu uzročnosti i utvrđuju za period kada su ostvareni odnosno kada je usluga pružena. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, kupoprodaju deviza, naknade za vođenje računa kod Banke i druge bankarske usluge.

Naknade za izdavanje garancija i drugih jemstava se razgraničavaju na period trajanja garancije ili jemstva proporcionalnom metodom obračuna i priznaju u bilansu uspeha kao prihodi od naknada.

3.3. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta).

Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u dinare po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na taj dan (Napomena 40).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.3. Preračunavanje stranih valuta (Nastavak)

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika (Napomena 8).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa ugovorenim valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 8).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržistu deviza na dan bilansa stanja.

3.4. Finansijski instrumenti

3.4.1. Početno priznavanje

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum izmirivanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

3.4.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Banka izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9 od 1. januara 2018. godine, specificirani su i dodatni kriterijumi koji dovode do prestanka priznavanja finansijskih sredstava. Finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje otpisom potraživanja. Takođe, do prestanka priznavanja finansijskog sredstva dolazi ukoliko su se desile naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Banka ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Pored navedenih kriterijuma, implementacijom MSFI 9, Banka takođe prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijske obaveze i nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata

U skladu sa MSFI 9, klasifikacija finansijskih sredstava u pojedine kategorije opredeljuje pravila za njihovo početno priznavanje i naknadno merenje vrednosti tih sredstava, kao i računovodstveni tretman efekata promena vrednosti prilikom naknadnog merenja i obezvređenja vrednosti finansijskih sredstava a na osnovu dva kriterijuma koji imaju isti značaj pri određivanju kategorije za klasifikaciju:

- poslovni model Banke za upravljanje finansijskim sredstvima; i
- ugovorene karakteristike tokova gotovine za data finansijska sredstva.

Klasifikacija finansijskih sredstava vrši se na osnovu poslovnog modela Banke za upravljanje tim sredstvima. Poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima odražava način na koji Banka upravlja sredstvima radi generisanja novčanih tokova.

U skladu sa MSFI 9 finansijska sredstva su klasifikovana u jednu od sledećih kategorija odmeravanja:

- finansijska sredstva koja se naknadno mere po amortizovanoj vrednosti - poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice;
- finansijska sredstva koja se naknadno mere kroz ostali rezultat (FVTOCI) - poslovni model je prikupljanje novčanih tokova i prodaja i novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice;
- finansijska sredstva koja se naknadno mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) - svi ostali finansijski instrumenti.

Prilikom početnog priznavanja, MSFI 9 dopušta da se naznači da se određeno finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, ako na taj način eliminiše ili značajno umanjuje računovodstvenu neusaglašenost.

U skladu sa MSFI 9 definisani su sledeći poslovni modeli:

1. poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine;
2. poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava; i
3. poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stiču radi ostvarenja priliva njihovom prodajom (finansijska sredstva kojima se trguje).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.3. Klasifikacija finansijskih instrumenata (Nastavak)

Poslovni model čiji je cilj držanje sredstava radi prikupljanja ugovorenih tokova gotovine odnosi se uglavnom na dužnička/kreditna sredstva s obzirom na to da se tokovi gotovine realizuju prikupljanjem ugovorenih plaćanja glavnice i kamate tokom trajanja finansijskog instrumenta. Ovaj poslovni model podrazumeva i eventualnu prodaju finansijskih sredstava kada postoji povećanje kreditnog rizika sredstva ili iz drugih razloga što se utvrđuje dokazivim informacijama.

Poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih tokova gotovine kao i prodaja finansijskih sredstava podrazumeva da je rukovodstvo donelo odluku da i prikupljanje ugovorenih tokova gotovine i prodaja finansijskih sredstava čine sastavni deo postizanja cilja u okviru poslovnog modela. Cilj ovog poslovnog modela može biti upravljanje na način da se obezbede sredstva za potrebe tekuće likvidnosti ili održavanje očekivanog kamatnog prinosa.

Poslovni model koji se odnosi na finansijska sredstva koja se stiču radi ostvarenja priliva njihovom prodajom u suštini se odnosi na finansijska sredstva kojima se trguje.

Karakteristike tokova gotovine

Banka klasificuje svoja finansijska sredstva i na osnovu karakteristika njegovih ugovorenih tokova gotovine. Karakteristike tokova gotovine koje će finansijska sredstva generisati određuju se na osnovu vrste ugovora i odredaba ugovora na osnovu kojih se ta sredstva stiču. Te karakteristike se razlikuju kod pojedinih kreditnih, dužničkih i vlasničkih instrumenata.

Ukoliko se finansijska sredstva drže u okviru prva dva poslovna modela, potrebno je prvenstveno utvrditi da li ugovoreni uslovi finansijskog sredstva generišu na određene datume tokove gotovine koji isključivo čine plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

Glavnica je fer vrednost finansijskog sredstva prilikom početnog priznavanja. Iznos glavnice zavisno od ugovorenog aranžmana može da se promeni tokom roka trajanja finansijskog sredstva kada dođe do otplate glavnice.

Kamata se sastoji od naknade za vremensku vrednost novca, za kreditni rizik koji se pripisuje preostalom iznosu glavnice tokom određenog vremenskog perioda i za ostale osnovne rizike i troškove davanja zajma (kredita), kao i za profitnu maržu.

Vremenska vrednost novca je element kamate koji pruža naknadu samo za protok vremena. Odnosno, element vremenske vrednosti novca ne pruža naknadu za druge rizike ili troškove povezane sa držanjem finansijskog sredstva.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata

Početno vrednovanje finansijskih instrumenata

Svi finansijski instrumenti početno se odmeravaju po fer vrednosti uvećanoj ili umanjenoj za transakcione troškove, osim u slučaju finansijske imovine ili finansijskih obaveza koji se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, fer vrednosti sadrži transakcione troškove.

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata je pod neposrednim uticajem ispunjenosti sledećih kriterijuma: poslovnog modela koji se primenjuje u upravljanju finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih tokova gotovine.

Finansijska sredstva se klasifikuju na tri kategorije:

1. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
2. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL); i
3. finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju kroz ostali rezultat (FVTOCI).

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti

Finansijska sredstva se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti kada su oba sledeća uslova ispunjena:

- (a) sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijskih sredstava za prikupljanja ugovornih novčanih tokova; i
- (b) ugovorni uslovi finansijskog sredstva prouzrokuju na određene datume tokove gotovine koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

Ova kategorija obuhvata finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim iznosima plaćanja i sa fiksnim dospećem za koje postoji namera i sposobnost Banke da se drže do dospeća, a to su: krediti i potraživanja, obveznice ili zapisi, oročeni depoziti i druga finansijska sredstva koja nisu namenjena prodaji, iako i prodaja koja nije učestala i u iznosima koji nisu značajni nije u suprotnosti sa poslovnim modelom.

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze definisana je kao iznos po kome se finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza odmerava prilikom početnog priznavanja, umanjen za isplate glavnice, uz dodavanje ili oduzimanje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamate za sve razlike između početnog iznosa i iznosa na dan dospeća, sa korekcijom za rezervisanja za gubitke (gubici zbog obezvređenja).

Za utvrđivanje da li neko finansijsko sredstvo ispunjava uslove za merenje po amortizovanoj vrednosti koristi se SPPI test, kojim se vrši procena ugovorenih karakteristika sadržanih u finansijskom instrumentu u smislu da ugovoreni tokovi gotovine moraju biti isključivo plaćanja glavnice i kamate. Ovaj test se vrši za svaki instrument posebno. U ovu kategoriju ne mogu biti klasifikovani vlasnički instrumenti odnosno instrumenti kapitala jer ne sadrže elemente glavnice i kamate.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Nastavak)

Test se koristi da bi se utvrdile ugovorne karakteristike koje odstupaju od kriterijuma plaćanja samo glavnice i kamate. SPPI test uključuje procenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovornu odredbu kojom se može izmeniti iznos ili dinamika ugovornih novčanih tokova na način koji nije u skladu sa prethodno navedenim uslovom. Kada ugovorni uslovi uvode izloženost rizicima ili promenljivostima na način koji nije u skladu sa osnovnim aranžmanom kreditiranja, to finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili na amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta se tretiraju kao korekcije efektivne kamatne stope, osim kada se finansijski instrument odmerava po fer vrednosti, pri čemu se promena u fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha. U tim slučajevima, naknade se priznaju kao prihod ili rashod prilikom početnog priznavanja instrumenta.

Očekivani gubici za sredstva klasifikovana po amortizovanoj vrednosti iskazuju se kao ispravka vrednosti/obezvređenje tih sredstava.

Iznos ispravke vrednosti bilanskog potraživanja utvrđivao se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova. Za utvrđivanje sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, Banka je kao diskontni faktor primenjivala efektivnu kamatnu stopu iz ugovora o odobravanju angažovanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju kroz ostali rezultat (FVOCI)

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz ostali rezultat kada su oba sledeća uslova ispunjena:

- (a) sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se ostvaruje kako prikupljanjem ugovornih tokova gotovine tako i prodajom finansijskih sredstava; i
- (b) ugovorni uslovi finansijskog sredstva prouzrokuju na određene datume tokove gotovine koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate obračunate na preostali deo glavnice.

U ovu kategoriju finansijskih sredstava mogu se klasifikovati vlasnički i dužnički instrumenti pod određenim uslovima. Primenom ovog modela, rukovodstvo donosi odluku za svaki konkretan finansijski instrument kako bi se obezbedilo da se držanjem dužničkih sredstava ostvaruje priliv prikupljanjem ugovorenih tokova gotovine (glavnice i kamate), a za vlasnička sredstva odnosno instrument kapitala, priliv od dividendi odnosno kada se ostvaruje priliv od prodaje sredstva.

U okviru ostalog rezultata za kreditna finansijska sredstva iskazuju se i očekivani gubici koji se utvrđuju na osnovu amortizovane vrednosti. Na svaki datum izveštavanja vrši se odmeravanje rezervisanja za gubitak po finansijskom instrumentu za iznos očekivanih kreditnih gubitaka tokom trajanja instrumenta odnosno tokom očekivanih dvanaestomesečnih kreditnih gubitaka.

Za finansijska sredstva klasifikovana u kategoriju merenja kroz ostali rezultat, na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promena njihove fer vrednosti, a za kreditna sredstva na ovim računima iskazuju se još i rezervisanja za očekivane gubitke po osnovu kreditnog rizika, osim dobitaka i gubitaka zbog umanjenja vrednosti i kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklassifikacije finansijskog sredstva.

Kod prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumilirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu prenosi se iz kapitala u bilans uspeha kao reklassifikacija usled korigovanja. Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope priznaje se u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)

U ova finansijska sredstva klasificuju se svi ostali instrumenti ili je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje instrumentima.

Finansijsko sredstvo treba da se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, osim ako se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Međutim, Banka može da napravi neopoziv izbor prilikom početnog priznavanja određenih investicija u instrumente kapitala koji bi se inače odmeravali po fer vrednosti kroz bilans uspeha, da naknadno prikaže promene u fer vrednosti u okviru ostalog ukupnog rezultata.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Naknadno vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Finansijska sredstva koja se naknadno vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) (Nastavak)

Finansijsko sredstvo klasifikovano u kategoriju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, početno se vrednuje po fer vrednosti - ceni transakcije s tim što se transakcioni troškovi ne uključuju u tu fer vrednost već se tretiraju kao rashod perioda.

Naknadno vrednovanje ovih sredstava vrši se na svaki datum izveštavanja poređenjem tržišne fer vrednosti finansijskog sredstva sa njegovom knjigovodstvenom vrednošću a razlike u promeni fer vrednosti iskazuju se kao dobici ili gubici kroz bilans uspeha.

Instrumenti kapitala (vlasnički instrumenti)

Svi vlasnički instrumenti u skladu sa MSFI 9 treba da se mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha, osim kod onih ulaganja u kapital za koje se odabere da se prikazuje kroz izveštaj o ostalom rezultatu.

Za vlasnička finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja obavezno je merenje po fer vrednosti, pri čemu svaka razlika između knjigovodstvene vrednosti (koja predstavlja poslednju utvrđenu fer vrednost) i fer vrednosti na dan izveštavanja predstavlja dobitak ili gubitak koji se unosi u bilans uspeha.

Finansijska sredstva koja su vlasnički instrument, a koja rukovodstvo ima namjeru da drži u dužem periodu, mogu neopozivo prilikom početnog priznavanja da se klasifikuju kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVTOCI). Pri naknadnom merenju promene fer vrednosti ne utiču na rezultat. Iznosi priznati kroz kapital nikad se ne reklassifikuju kroz bilans uspeha, ali mogu da se prenose u okviru kapitala.

MSFI 9 zahteva da se sve investicije u instrumente kapitala i ugovori za te investicije odmeravaju po fer vrednosti. Međutim, paragraf B5.2.3 navodi da u ograničenim okolnostima, nabavna vrednost može biti odgovarajuća procena fer vrednosti. To može biti slučaj ako su nedovoljne informacije iz bliske prošlosti raspoložive za odmeravanje fer vrednosti, ili ako postoji širok raspon mogućih odmeravanja fer vrednosti koji čini nabavnu cenu najboljom procenom fer vrednosti u tom rasponu.

Nabavna vrednost se ne može nikada koristiti za utvrđivanje fer vrednosti ulaganja u kotirane vlasničke instrumente ili ugovore o kotiranim vlasničkim instrumentima.

Derivati i hibridna finansijska sredstva

Derivati se mere po fer vrednosti, a dobici/gubici po osnovu promene fer vrednosti unose se u bilans uspeha. Hibridna finansijska sredstva se uvek procenjuju i iskazuju kao celine. Hibridna finansijska sredstva se mere po amortizovanoj vrednosti, ako tokovi gotovine koje sredstvo generiše predstavljaju otplate glavnice i plaćanje kamate, odnosno po fer vrednosti ako to nije slučaj.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.4. Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promena u tom kreditnom riziku.

Iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog rezultata, a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspeha.

Banka je klasificovala svoje obaveze u kategoriju finansijskih obaveza koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

3.4.5. Reklasifikacija finansijskih sredstava

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela menja tako da se njegova prethodna procena više ne može primenjivati za finansijska sredstva koja se mere po FVTPL, FVTOCI i po amortizovanoj vrednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente dok za vlasničke nije predviđena, kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija nije dozvoljena za vlasničke instrumente merene kao FVTOCI, ili u bilo kojim okolnostima u kojim je za finansijska sredstva ili finansijske obaveze primenjena opcija fer vrednosti.

Reklasifikacija treba da se primeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promene u poslovnom modelu.

Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha, tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Ukoliko se, reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela u kome je vrednovano po fer vrednosti u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrednosti tada se poslednja fer vrednost smatra njegovom tekućom vrednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrednosti reklasifikovanih sredstva u svakoj od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinosni položaj.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.6. Prihod od kamate po osnovu finansijskih instrumenata

Prihodi od kamate u skladu sa MSFI 9 priznaju se različito prema statusu finansijskog sredstva u odnosu na očekivane kreditne gubitke.

U slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, i za koje nema očiglednog dokaza obezvređenja na dan izveštavanja, prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, već je naknadno došlo do značajnog pada njihovog kreditnog kvaliteta, prihod od kamate se priznaje primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju obezvređenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstva ili finansijska sredstva koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvređenju, prihodi od kamate se uvek priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto osnovicu finansijskog sredstva).

3.4.7. Otpis

Banka direktno umanjuje knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva kada nema razumno očekivanje da će povratiti vrednost finansijskog sredstva u celosti ili u delu. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja finansijskog sredstva.

3.4.8. Modifikacija ugovornih tokova gotovine

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju, a to ne rezultira prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspeha.

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovorenih ili modifikovanih tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primenjivo, revidirane efektivne kamatne stope. Knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.9. Dobici i gubici od finansijskih instrumenata

Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva ili finansijske obaveze koji se odmeravaju po fer vrednosti treba da se prizna u bilansu uspeha, osim kada je deo odnosa hedžinga, kada je investicija u instrument kapitala i kada se dobitak i gubitak od investicije prikazuju u okviru ostalog ukupnog rezultata, kada se finansijska obaveza naznačava po fer vrednosti kroz bilans uspeha i kada je entitet dužan da prikaže efekte promena u kreditnom riziku obaveze u okviru ostalog ukupnog rezultata ili kada se finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat a postoji obaveza da se priznaju neke od promena u fer vrednosti u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjenja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklassifikacije finansijskog sredstva. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklassificuje iz kapitala u bilans uspeha kao reklassifikacija usled korigovanja.

Ako se finansijsko sredstvo reklassificuje iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat, treba da se evidentira akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu. Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha. Ako se finansijsko sredstvo odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, iznosi koji se priznaju u bilansu uspeha su isti kao iznosi koji bi bili priznati u bilansu uspeha da je finansijsko sredstvo bilo odmereno po amortizovanoj vrednosti.

Ako se finansijski instrument označava po fer vrednosti kroz bilans uspeha nakon njegovog početnog priznavanja, ili ako prethodno nije bio priznat, razlika između knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti, ako postoji, treba odmah da se prizna u bilansu uspeha.

Za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, akumulirani dobici ili gubici koji su prethodno priznati u ostalom rezultatu treba odmah da se reklassifikuju iz kapitala u bilans uspeha kao reklassifikacija usled korigovanja.

3.5. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilanske aktive i vanbilansnih stavki

Banka je do 31.12.2018. godine Rezervu za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilanske aktive i vanbilansnih stavki utvrđivala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilanske aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016 91/2016, 101/2017 i 114/2017).

Odlukom o izmenama i dopunama odluke o klasifikaciji bilanske aktive i vanbilansnim stavkama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2018). Narodna banka Srbije je ukinula obavezu obračuna rezerve za procenjene gubitke i odbitnu stavku od kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine gotovina u blagajni i depoziti po viđenju (žiro račun i devizni računi) kod banaka u zemlji i inostranstvu, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, žiro račun kod Narodne banke Srbije i tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate.

3.7. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja. Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se sastoje od softvera, licenci i ostalih nematerijalnih ulaganja. Nematerijalna imovina se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine se procenjuje kao ograničen ili neograničen. Nematerijalna imovina sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalnu imovinu sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine.

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Troškovi amortizacije nematerijalne imovine sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret bilansa uspeha (Napomena 12).

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode kako bi se njihovi troškovi raspodelili u toku sledećeg procenjenog veka upotrebe:

- Licence za softvere	3 do 5 godina
- Ostala nematerijalna ulaganja	3 do 5 godina

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

/i/ Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i opremu Banke na dan 31. decembra 2021. godine čine opremai ulaganja u tuđa osnovna sredstva.

Početno vrednovanje stavki nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti, koja uključuje i sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi.

Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost osnovnih sredstava, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpisu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

- Kompjuterska oprema	do 4 godine
- Ostala oprema	7 do 14 godina

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljen u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunati trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao (Napomena 12).

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017 i 95/2018) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004, 99/2010 i 93/2019), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 15(c)).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili ostalih rashoda, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (nastavak)

/iii/ Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Banka drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne za potrebe administrativnog poslovanja ili prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, naknadno vrednovanje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

3.10. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknadi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredenja.

Ukoliko je nadoknadi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadi vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi.

Gubitak zbog obezvredenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.11. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvredenih kredita prikazuje se u okviru ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.12. Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalno sredstvo (ili raspoloživa grupa sredstava) priznaje se kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ako Banka očekuje da će njegovu knjigovodstvenu vrednost povratiti kroz prodaju, a ne kroz nastavak korišćenja za obavljanje delatnosti, i kada su ispunjeni opšti kriterijumi za priznavanje u skladu za zahtevima MSFI 5 "Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja".

Stalno sredstvo se klasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ako su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- sredstvo (ili grupa sredstava) je raspoloživa za neposrednu prodaju u stanju u kome se trenutno nalazi;
- postoji usvojeni plan prodaje stalnih sredstava i započeto je sa aktivnostima na ostvarenju plana prodaje;
- postoji aktivno tržište za takvo sredstvo i sredstvo je aktivno prisutno na tom tržištu; i

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.12. Stalna sredstva namenjena prodaji (Nastavak)

- verovatnoća prodaje je vrlo velika, odnosno postoji očekivanje da će prodaja biti realizovana u roku od godinu dana od dana klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji.

Stalna sredstva klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrednosti od knjigovodstvene (sadašnje) vrednosti i tržišne (fer) vrednosti umanjene za troškove prodaje. Od momenta klasifikacije sredstva kao stalnog sredstva namenjenog prodaji, prestaje se sa obračunom amortizacije za ova sredstva.

Ukoliko dođe do promene plana prodaje, stalno sredstvo prestaje da se klasificuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji i u tom slučaju, stalno sredstvo se vrednuje po nižoj od sledeće dve vrednosti:

- knjigovodstvene vrednosti sredstva pre nego što je stalno sredstvo klasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji, usklađene za obračunatu amortizaciju i obezvređenje koje bi bilo priznato da stalno sredstvo nije bilo klasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji; i
- nadoknadive vrednosti na datum naknadne odluke da se sredstvo ne proda.

Dobici i gubici od otuđenja stalnih sredstava namenjenih prodaji iskazuju se tako što se od priliva od otuđenja (prodajne cene) oduzimaju knjigovodstvena vrednost sredstva i odgovarajući troškovi prodaje.

3.13. Lizing

Sagledavanje da li je određeni ugovor lizing ili sadrži elemente lizinga se zasniva na suštini ugovora i zahteva procenu da li ispunjenje ugovora zavisi od upotrebe određenog sredstva ili grupe sredstava i da li ugovor podrazumeva prenos prava korišćenja sredstava. Postoje dve osnovne vrste lizinga:

(a) Finansijski lizing - Banka kao zakupac

Finansijski lizing, kojim se u suštini na Banku prenose svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad predmetom lizinga, se kapitalizuje na početku lizinga, po nižoj od fer vrednosti predmeta lizinga ili sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja lizinga, i priznaje se u okviru osnovnih sredstava sa odgovarajućom obavezom prema zakupodavcu koja se iskazuje u okviru ostalih obaveza.

Ukoliko nije izvesno da će Banka do kraja trajanja lizinga stići vlasništvo nad predmetom lizinga, taj predmet se u potpunosti amortizuje tokom trajanja lizinga ili njegovog korisnog veka trajanja, u zavisnosti od toga koji je period kraći. Lizing rate se raspoređuju na finansijski rashod i smanjenje obaveze po osnovu lizinga kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveza. Finansijski rashodi se priznaju direktno na teret bilansa uspeha u okviru rashoda od kamata.

Banka na dan 31. decembra 2021. godine nema sredstva uzeta u finansijski lizing.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.13. Lizing (Nastavak)

(b) Lizing - Banka kao zakupac

MSFI 16 "Lizing" koji je stupio na snagu 1. januara 2019. godine, donosi velike promene za zakupce koji imaju materijalno značajane iznose zakupa.

Ključna novina za zakupce je ta da će u većini slučajeva zakup rezultirati sredstvom koje se kapitalizuje zajedno sa priznavanjem obaveze za odgovarajuća plaćanja zakupa, što će za posledicu imati promene ključnih finansijskih indikatora i može uticati na troškove pozajmljivanja (kamate).

Na datum početka zakupa, zakupac priznaje obavezu za plaćanje zakupa (obavezu za zakup) i sredstvo koje predstavlja pravo da se koristi predmetno sredstvo tokom trjanja zakupa (sredstvo s pravom korišćenja). Zahtev je da se odvojeno priznaju trošak kamata na obavezu zakupa i trošak amortizacije sredstva sa pravom korišćenja. (Napomena 2.1 (b))

U slučaju operativnog lizinga koji se završavaju u periodu od 12 meseci ili manje od datuma prve primene MSFI 16, neće biti nikakvih izmena računovodstvenog evidentiranja, kao i kod zakupa male vrednosti. U takvim slučajevima Banka će trošak lizinga priznati linearnom metodom, a kako je dozvoljeno standardom.

3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze (Napomena 28).

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala (Napomena 38(b) i (c)).

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.15. Subordinirane obaveze

Uzeti krediti na koje se plaća kamata i subordinirane obaveze klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrednosti umanjenoj za pripadajuće troškove. Naknadno vrednovanje vrši se po amortizovanoj vrednosti tokom perioda trajanja obaveze metodom efektivne kamatne stope.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.16. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), rezervi (po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat), akumuliranog gubitka i dobitka tekućeg izveštajnog perioda (Napomena 30).

3.17. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje porez, kao i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije.

Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada - otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Zakonom o radu, Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima.

Rezervisanja po osnovu ovih naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava (Napomena 28). Troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, dok se aktuarski dobici i gubici priznaju u izveštaju o ostalom rezultatu (osim ukoliko nisu materijalno beznačajni, u kom slučaju se priznaju u bilansu uspeha).

Dugoročne obaveze Banke po osnovu rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju nakon ispunjenja propisanih uslova u skladu sa Zakonom o radu na dan 31. decembra 2023. godine utvrđene su uz sledeće prepostavke:

- Diskontna stopa	6,2%
- Godišnji rast zarada	9,7%
- Stopa fluktuacije zaposlenih	4,0%
- Stopa invalidnosti	0,1%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine	2010 - 2012.

(c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koja se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcijai po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2023. godine.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.18. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak korisniku garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3.19. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke. Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.20. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/19) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu (2020.godina 15%), nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite.

Poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Banka tokom godine porez na dobitak plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj - poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom (ne duže od deset godina).

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.20. Porezi i doprinosi (Nastavak)

(a) Porez na dobitak (Nastavak)

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobitak se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih na dan bilansa stanja. Stopa od 15% je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza (2020. godina: 15%).

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda. Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinosi koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda (Napomena 14).

3.21. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Banke i njenih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 32).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i prepostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i prepostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i prepostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) *Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava*

Od 1. januara 2018. godine, Banka na svaki izveštajni datum procenjuje kvalitet potraživanja (osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha) radi procene očekivanih kreditnih gubitaka, u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti".

Za razliku od procene obezvređenja u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje" koji je bio u primeni zaključno sa 31. decembrom 2017. godine, kada su se gubici po osnovu obezvređenja priznavali samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena, shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktiju.

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta, čime se ranije prepoznaju očekivani gubici.

Dvanaestomesečni očekivani kreditni gubici se priznaju za sve izloženosti kod kojih nije došlo do povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja finansijskog sredstva (Nivo 1), dok se za izloženosti kod kojih je došlo do povećanja kreditnog rizika obračun očekivanih gubitaka vrši za ceo životni vek sredstva (Nivo 2).

U Nivo 3 se svrstava finansijska aktiva kod koje postoji objektivan dokaz obezvređenja na izveštajni datum, odnosno problematična finansijska aktiva i za nju se obračunavaju očekivani kreditni gubici za ceo životni vek instrumenta.

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomске faktore, odnosno razmatraju se razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju, odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Metodologija i prepostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih ostvarenih gubitaka.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA (Nastavak)

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele. Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni fer vrednosti (Napomena 35).

Modeli procene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(c) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši rukovodstvo Banke i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u bilansu uspeha u određenim periodima.

(d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadivi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknade vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosudjivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(e) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 15(c)).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(f) Naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 3.17(b) uz finansijske izveštaje.

(g) Rezervisanje po osnovu sudskeih sporova

Banka je uključena u određeni broj sudskeih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjanja, procene od strane Sektora pravnih poslova, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom (Napomena 38(b)). Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomski koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

U RSD hiljada	2023	2022
Prihodi od kamata		
Druge banke	262	60.161
Narodna banka Srbije	207.892	28.202
Preduzeća	368.552	230.809
Stanovništvo	42.243	40.084
Državne ustanove	1.594	10.022
Ukupno	620.543	369.277
Rashodi od kamata		
Banke	-	(2.888)
Preduzeća	(28.303)	(21.425)
Stanovništvo	(74.341)	(56.806)
Državne ustanove	-	-
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	(961)	(1.384)
Ukupno	(103.605)	(82.504)
Neto prihod po osnovu kamata	516.938	286.773

Prihodi i rashodi od kamata po vrstama finansijskih instrumenata prikazani su u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	2023	2022
Prihodi od kamata		
Krediti i potraživanja od banaka	262	60.161
Repo plasmani kod Narodne banke Srbije	87.880	-
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	5.368	3.381
Ostali plasmani i depoziti kod NBS	114.644	24.821
Krediti i potraživanja od komitenata	368.552	230.809
Krediti i potraživanja od stanovništva	42.243	40.084
Krediti i potraživanja od državnih ustanova	1.594	10.022
Ukupno	620.543	369.277
Rashodi od kamata		
Subordinirani krediti	(10.922)	(14.600)
Narodna banka Srbije	-	(2.859)
Druge banke	-	(29)
Depoziti komitenata	(17.382)	(6.826)
Depoziti stanovništva	(74.341)	(56.806)
Depoziti i krediti državnih ustanova	-	-
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	(961)	(1.384)
Ukupno	(103.605)	(82.504)
Neto prihod po osnovu kamata	516.938	286.773

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

U RSD hiljada	2023	2022
Prihodi od naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa	106.447	107.521
Kreditni poslovi	29.865	18.524
Ostale naknade i provizije	806.983	335.239
Ukupno	943.294	461.284
 Rashodi naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji	(85.098)	(29.820)
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	(32.560)	(46.962)
Ukupno	(117.658)	(76.782)
 Neto prihod po osnovu naknada i provizija	825.636	384.502

7. NETO (GUBITAK)/DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

U RSD hiljada	2023	2022
Prihodi od promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-
Rashodi po osnovu negativnih efekata promene vrednosti derivata	-	-
Neto (gubitak)/dobitak	-	-

8. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

U RSD hiljada	2023	2022
Pozitivne kursne razlike i dobici po osnovu ugovorene valutne klauzule	3.369.946	5.668.899
Negativne kursne razlike i gubici po osnovu ugovorene valutne klauzule	(2.983.118)	(5.162.616)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	386.828	506.284

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

9. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U RSD hiljada	2023	2022
Prihodi od zakupa	188	2.256
Prihodi od zakupnina sefova	8.375	4.494
Ostali prihodi	2.426	316
Ukupno	10.989	7.066

10. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

(a) Knjiženo (na teret)/u korist bilansa uspeha

U RSD hiljada	2023	2022
Rashodi po osnovu obezvređenja i rezervisanja		
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava:		
- krediti i potraživanja od banaka	(1.516)	(4.266)
- krediti i potraživanja od komitenata	(593.981)	(541.961)
Rashodi rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	(449)	(1.576)
Ukupno (Napomena 10(b))	(595.947)	(547.803)
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	-	(7)
Rashodi otpisa i ispravke vrednosti nenaplaćenih potraživanja po osnovu naknada	-	(5.310)
Rashodi direktnog otpisa plasmana fizickih lica	(133)	(268)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata-efekat NPV	-	(2.239)
Ukupno rashodi	(596.079)	(555.627)
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja		
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava:		
- krediti i potraživanja od banaka	228	16.348
- krediti i potraživanja od komitenata	462.871	311.669
Prihodi od ukidanja rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	714	3.215
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja preknjiznenih na vabilansnu evidenciju po Odluci o racunovodstvenom otpisu	19.529	4.679
Dobitci po osnovu modifikacije finsnijskih	115	-
Ukupno prihodi (Napomena 10(b))	483.458	335.911
Prihodi od ukidanja rezervisanja za:		
- hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	-	1.039
- prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	243	-
Ukupno prihodi (Napomena 10(b))	483.701	336.950
Neto rashod po osnovu obezvređenja	(112.379)	(218.677)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembar 2023.

**10. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA
(Nastavak)**

(b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava i rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne pozicije u toku godine

U RSD hiljada	Krediti i potraživanja od banaka (Napomena 19)	Krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 20)	Ostala sredstva (Napomena 24)	Ispravka datog avansa za nematerijalna ulaganja (Napomena 24)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	1.124	520.471	17.508	-	539.103
Obezvredjenje i rezervisanje u toku godine (Napomena 10(a))	4.266	98.756	-	-	103.022
Umanjenje obezvredjenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	5.568	(61.452)	-	-	(55.884)
Računovodstveni otpis (Napomena 31(b))	-	(230.786)	-	-	(230.786)
Kursne razlike i ostale promene	-	-	-	10.453	10.453
Stanje na 31. decembra 2022. godine	10.958	326.989	13.281	10.453	361.681
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	10.958	326.989	13.281	10.453	361.681
Obezvredjenje i rezervisanje u toku godine (Napomena 10(a))	(1.516)	(593.981)	-	-	(595.498)
Umanjenje obezvredjenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	228	461.051	-	-	461.279
Računovodstveni otpis	-	19.396	-	-	19.396
Kursne razlike i ostale promene	9.404	(31.834)	5.808	11.051	(5.572)
Unwinding		1.820			1.820
Stanje na 31. decembra 2023. godine	19.074	183.441	19.089	21.504	243.108

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U RSD hiljada	2023	2022
Troškovi zarada i naknada zarada	(211.926)	(170.492)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	(81.839)	(61.004)
Rezervisanja po osnovu naknada za neiskorišćene odmore	(10.302)	(11.205)
Ostali lični rashodi	(25.391)	(45.641)
Rezervisanja po osnovu naknada za odlazak u penziju (Napomena 28(d))	(2.042)	(1.455)
Ukupno	(331.501)	(289.797)

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U RSD hiljada	2023	2022
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalne imovine (Napomena 21)	(17.768)	(16.775)
- nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 22(a))	(14.231)	(14.440)
- investicionih nekretnina	-	-
- zakupa u skladu sa IFRS 16	(44.704)	(41.875)
Ukupno	(76.703)	(73.090)

13. OSTALI PRIHODI

U RSD hiljada	2023	2022
Ukidanje rezervisanja za godišnje odmore	10.946	7.654
Ukidanje rezervisanja za bonuse	-	-
Prestanak priznavanja zakupa sredstava u skladu sa IFRS 16	-	162
Dobici od prodaje imovine namenjene prodaji	-	693
Prihodi od prekida oročenja štednje	1.376	2.502
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28(d))	2.480	4
Prihodi od promene vrednost investicionih nekretnina	-	3.125
Ostali prihodi	6.754	-
Ukupno	21.556	14.140

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

14. OSTALI RASHODI

U RSD hiljada	2023	2022
Troškovi zakupnina	(662)	(637)
Troškovi održavanja	(76.547)	(82.268)
Profesionalne usluge	(17.437)	(41.354)
Troškovi reklame i propagande	(6.514)	(4.779)
Troškovi donacija i sponzorstva	(1.136)	(704)
PTT i telekomunikacione usluge	(6.797)	(7.105)
Troškovi premija osiguranja	(31.418)	(34.033)
Troškovi poreza	(11.354)	(13.749)
Troškovi doprinosa	(37.697)	(37.282)
Naknade troškova zaposlenima	(7.258)	(7.209)
Troškovi materijala	(12.319)	(8.766)
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28(d))	(25.866)	(12.705)
Rashodi od promene vrednosti sredstava namenjenih prodaji	-	(85.766)
Ostali rashodi	(36.171)	(20.431)
Ukupno	(271.175)	(356.788)

15. POREZ NA DOBITAK**a) Komponente poreza na dobitak**

Ukupan porez na dobitak perioda sastoji se od sledećih poreza:

U RSD hiljada	2023	2022
Tekući porez na dobitak	35.136	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza	(3.426)	170
Gubitak po osnovu odloženih poreza	4.664	-
Ukupno poreski prihod perioda	36.374	170

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobitak iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda rezultata poslovanja pre oporezivanja i propisane poreske stope

U RSD hiljada	2023	2022
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	970.133	264.306
Porez na dobitak po stopi od 15%	145.520	39.646
Usklađivanje rashoda/prihoda	(130.967)	(39.476)
Nepriznata odložena poreska sredstva po osnovu poreskog gubitka nastalog u tekućoj godini	-	-
Ukupan poreski prihod iskazan u bilansu uspeha	14.553	170

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

---

15. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva na dan 31. decembra 2023. godine se odnose na:

- privremene razlike po osnovu rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od RSD 306 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 1.898 hiljade) zbog različitog perioda priznavanja rashoda rezervisanja za računovodstvene i poreske svrhe;
- na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove u iznosu od RSD 4.971 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 8.896 hiljada); i
- ostale privremene razlike u iznosu od RSD 3.427 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 1.878 hiljade).

Promene na **odloženim poreskim sredstvima** u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	2023	2022
Stanje na dan 1. januara	12.680	8.787
Efekat privremenih razlika po osnovu otpremnina evidentiran u korist bilansa uspeha	306	1.898
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije evidentiran u korist bilansa uspeha	(4.971)	155
Efekat ostalih privremenih razlika	<u>3.427</u>	<u>1.840</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>11.443</u>	<u>12.680</u>

(d) Odložene poreske obaveze

U RSD hiljada	2023	2022
Stanje na dan 1. januara	853	1,022
Efekat privremenih razlika po osnovu hartija vrednosti evidentiran (u korist)/na teret kapitala	<u>(853)</u>	<u>(169)</u>
Stanje na dan 31. decembra	-	<u>853</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

15. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(e) Prenosivi poreski gubici i poreski krediti

Banka je imala na raspolaganju prenosive poreske gubitke i kredite koji su nastali u ranijim godinama i isti su iskorišćeni u 2023. godini.

U RSD hiljada	<u>U RSD hiljada</u>
Prenosivi poreski gubici:	
- do jedne godine	-
- od jedne do pet godina	-
Prenosivi poreski krediti:	
- preko pet godina	-

16. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem neto dobitka/(gubitka) koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izveštajnog perioda.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 119077/2008 od 11.jula 2008. godine Banka je akcionarsko društvo čijim se akcijama javno ne trguje, tako da nije obavezna da izračunava i obelodanjuje zaradu po akciji u skladu sa zahtevima MRS 33 "Zarada po akciji".

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

U RSD hiljada	2023	2022
U dinarima		
Tekući i žiro računi	75.276	63.818
Depoziti viškova likvidnih sredstava	5.642.924	3.776.938
Gotovina u blagajni	174.035	85.912
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	1.931	-
	5.894.166	3.926.668
U stranoj valuti		
Obavezna rezervna	1.354.197	922.128
Gotovina u blagajni	278.447	160.285
	1.632.644	1.082.413
Stanje na dan 31. decembra	7.526.810	5.009.080

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015, 76/2018, 21/2019 i 77/23).

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po stopi od 7% (2022. godina: 5%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih sredstava sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, kao i 2% na deo dinarske osnovice sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana(2022. godina: 0%) u toku prethodnog kalendarskog meseca na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije (depoziti u dinarima indeksirani deviznom klauzulom čine deo osnovice devizne obavezne rezerve).

Obračunata dinarska obavezna rezerva predstavlja zbir obračunate obavezne rezerve u dinarima od 7% (do 730 dana), 2% (preko 730 dana), 46% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve kao i 38% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve.

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu Banka izdvaja u dinarima na svoj žiro račun.

Na dan 31. decembra 2023. godine, obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je RSD 820.345 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 632.494 hiljada).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

U skladu sa navedenom Odlukom, Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu na devizne račune Narodne banke Srbije po stopi od 23% (2022. godina: 20%) na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih sredstava u prethodnom kalendarskom mesecu za sredstva sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, i 16% (2022. godina: 13%) na deo devizne osnovice sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana.

Na indeksirane obaveze po dinarskim depozitima, kreditima, HOV i na druge dinarske obaveze, procenat izdvajanja obavezne rezerve iznosi 100% (2020. godina: 100%). Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 54% se izdvaja u evrima, a ostatak u dinarima, za sredstva sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana, i 62% se izdvaja u evrima za devizna sredstva sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana, dok se ostatak izdvaja u dinarima na žiro računu.

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17.-og u mesecu.

Obaveznu rezervu Banka obračunava 17.-og u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18.-og u mesecu do 17.-og u narednom mesecu ("obračunski period"). Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

Na dan 31. decembra 2023. godine, obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Pregled između pozicije Gotovina i sredstva kod Centralne banke u odnosu na Izveštaj o tokovima gotovine za **2023. i 2022. godinu** prikazan je kako sledi:

U RSD hiljada	2023		
	Bilans stanja	Izveštaj o tokovima gotovine	Razlika
U dinarima			
Tekući i žiro računi	75.276	710.829	710.829
Gotovina u blagajni	174.035	174.035	174.035
Depoziti viškova likvidnih sredstava	5.642.924	-	-
AVR	1.931	-	-
	5.894.166	884.864	884.864
U stranoj valuti			
Obavezna rezerva	1.354.197	-	-
Gotovina u blagajni	278.447	278.447	278.447
	1.632.644	278.447	278.447
Minus: Ispravka vrednosti deviznih računa	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra	7.526.810	1.163.310	1.163.310
U RSD hiljada	2022		
	Bilans stanja	Izveštaj o tokovima gotovine	Razlika
U dinarima			
Tekući i žiro računi	63.818	63.818	63.818
Gotovina u blagajni	85.910	85.910	-
Depoziti viškova likvidnih sredstava	3.776.938	-	85.912
AVR	-	-	-
	3.926.666	149.728	149.730
U stranoj valuti			
Obavezna rezerva	922.128	-	922.128
Gotovina u blagajni	160.285	160.285	3.937.222
	1.082.414	160.285	4.859.350
Minus: Ispravka vrednosti deviznih računa	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra	5.009.080	1.911.166	5.009.080

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

18. HARTIJE OD VREDNOSTI

U RSD hiljada

	2023	2022
Državne obveznice:		
- u dinarima	-	-
- u stranoj valuti	-	354.233
Stanje na dan 31. decembra	354.233	354.233

Na dan 31.12.2023.godine Banka u svom portfoliju nema hartije od vrednosti. Na dan 31.12.2022.Banka je u portfoliju imala hartije od vrednosti u iznosu od RSD 354.233 hiljada koje su se odnosile na devizne obveznice u valuti EUR , a koje su dospele 18.aprila 2023.godine.

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

(a) Pregled po vrstama kredita

U RSD hiljada

U dinarima

	2023	2022
Potraživanja od Narodne banke Srbije po repo transakcijama	2.500.000	-
Ostali plasmani	600.438	103
3.100.438	103	

U stranoj valuti

	2023	2022
Devizni računi	635.553	1.601.152
Ostali depoziti	1.769.691	1.150.233
2.405.244	2.751.385	
Bruto krediti i potraživanja	5.505.682	2.751.488
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	<i>(19.074)</i>	<i>(10.958)</i>
Stanje na dan 31. decembra	5.486.608	2.740.530

Banka je na dan 31.12.2023. godine imala plasirana sredstva u iznosu od RSD 2.500.000 hiljada koje su bile palsirane i REPO. Ostali plasmani obuhvataju dinarske kredite date drugim bankama na period od jednog dana (overnight).

Stanje deviznih sredstava na poziciji devizni računi obuhvata stanja na nostro računima korespondentskih Banaka.

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (Nastavak)

(a) Ročnost dospeća kredita i potraživanja

Ročnost dospeća kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, prikazanih **u bruto iznosu**, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine, je sledeća:

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

U RSD hiljada	2023	2022
Do 180 dana	5.486.608	2.734.825
Preko 1 godine	-	5.705
Stanje na dan 31. decembra	5.486.608	2.740.530

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

(a) Pregled po vrstama korisnika kredita

U RSD hiljada	2023	2022
Kratkoročni krediti u dinarima:		
- Preduzeća	276.220	317.255
- Stanovništvo	4.801	12.041
	281.021	329.296
Dugoročni krediti u dinarima:		
- Preduzeća	4.082.858	898.428
- Stanovništvo	369.953	142.986
	4.452.811	1.041.414
Kratkoročni krediti u stranoj valuti:		
- Preduzeća	-	567.765
- Stanovništvo	-	-
	-	567.765
Dugoročni krediti u stranoj valuti:		
- Preduzeća	50.601	3.099.352
- Stanovništvo	74.172	375.821
	124.773	3.475.173
Potraživanja za dospelu kamatu:		
- Preduzeća	25.850	44.228
- Stanovništvo	4.470	4.513
	30.320	48.741
Razgraničena potraživanja za kamatu:		
- Preduzeća	23.389	17.278
- Stanovništvo	2.730	2.835
	26.120	20.113
Odbitne stavke u dinarima - PVR:		
- Preduzeća	(5.187)	(4.612)
- Stanovništvo	(355)	(610)
	(5.542)	(5.222)
Bruto krediti i potraživanja	4.909.502	5.477.280
 <i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))</i>	 (183.441)	 (326.989)
Stanje na dan 31. decembra	4.726.062	5.150.291

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

(b) Pregled po vrstama korisnika kredita (nastavak)

Na dan 31. decembra 2023. godine ukupni dinarski krediti uključuju i kredite sa valutnom klauzulom u bruto iznosu od RSD 4.909.502 hiljade (31. decembar 2022. godine: RSD 5.477.280 hiljade).

Kratkoročni krediti odobravani su preduzećima za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine, prerađivačke industrije, kao i za ostale namene uz kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 4,40% do 8,95% na godišnjem nivou na kredite sa valutnom klauzulom, odnosno u rasponu od 8,54% do 11,76% godišnje na kredite u dinarima.

Kamatna stopa na kratkoročne dinarske kredite stanovništvu kretala se u rasponu od 12,00% do 14,00% godišnje.

Kamatna stopa na dugoročne kredite stanovništvu kretala se u rasponu od 13,00% do 15,00% godišnje na gotovinske kredite i refinansirajuće kredite u dinarima.

(c) Struktura plasmana po vrstama kredita

Struktura plasmana komitentima po vrstama kredita, prikazanih u bruto iznosu sastanjem na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine. je sledeća:

U RSD hiljada	2023	2022
Prekoračenja po tekućim računima	4.956	26.145
Gotovinski krediti	109.435	148.054
Krediti za obrtna sredstva	2.844.698	2.686.238
Investicioni krediti	165.167	254.612
Stambeni krediti	334.690	375.770
Ostali krediti	1.450.557	1.986.461
Stanje na dan 31. decembra	4.909.502	5.477.280

Ostali bruto krediti u iznosu od RSD 1.450.557 hiljada na dan 31. decembra 2023. godine (31. decembar 2022. godine: RSD 1.986.461 hiljada) se najvećim delom odnose na kredite date preduzećima za finansiranje poslovnih aktivnosti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

(d) Ročnost dospeća kredita i potraživanja

Ročnost dospeća kredita i potraživanja od komitenata prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine, je sledeća:

U RSD hiljada	2023	2022
Do 30 dana	240.026	337.810
Od 1 do 3 meseca	93.825	146.070
Od 3 do 12 meseci	718.244	465.422
Preko 1 godine	3.857.408	4.527.978
Stanje na dan 31. decembra	4.909.502	5.477.280

20. NEMATERIJALNA IMOVINA

U RSD hiljada	Licence i softveri	Ukupno
NABAVNA VREDNOST		
1. januar 2022. godine	264.297	264.297
Povećanja u toku godine	23.052	23.052
Stanje na dan		
31. decembra 2022. godine	287.349	287.349
Povećanja u toku godine	23.458	23.458
Stanje na dan		
31. decembra 2023. godine	310.807	310.807
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI		
1. januar 2022. godine	224.970	224.970
Amortizacija (Napomena 12)	15.645	15.645
Stanje na dan		
31. decembra 2022. godine	240.615	240.615
Amortizacija (Napomena 12)	17.768	15.645
Stanje na dan		
31. decembra 2023. godine	258.383	256.260
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:		
- 31. decembra 2023. godine	52.425	52.425
- 31. decembra 2022. godine	46.734	46.734

Neotpisanu vrednost nematerijalne imovine na dan 31.decembra 2023. godine čine softveri u iznosu od RSD 39.149 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 33.991 hiljada) i licence u iznosu od RSD 13.276 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 12.743 hiljada). Na osnovu procene rukovodstva Banke, nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2023. godine nije obezvredena.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

21. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE

(a) Nekretnine, postrojenja i oprema

U RSD hiljada	Oprema	OS u pripremi	Sredstva uzeta u lizing	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Ukupno
NABAVNA VREDNOST					
1. januar 2022. godine	161.238	-	158.949	39.390	359.577
Povećanja u toku godine	1.364	-	12.712	424	14.500
Otuđenja i rashodovanja	(5.695)	-	(23.451)	0	(29.146)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	156.907	-	148.210	39.814	344.931
Povećanja u toku godine	4.534	-	21.971	2.077	28.582
Otuđenja i rashodovanja	(2.768)	-	(1.992)	-	(4.760)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	158.673	-	168.189	41.891	368.753
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
1. januar 2022. godine	89.108	-	57.089	35.529	181.726
Amortizacija (Napomena 12)	(3.874)	-	(9.770)	0	(13.644)
Otuđenja i rashodovanja	14.440	-	41.874	1.129	57.443
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	99.674	-	89.193	36.658	225.525
Amortizacija (Napomena 12)	12.765	-	44.704	1.466	58.935
Otuđenja i rashodovanja	(2.003)	-	(1.992)	-	(3.995)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	110.436	-	131.905	38.124	280.465
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:					
- 31. decembra 2023. godine	48.237	-	36.284	3.767	88.287
- 31. decembra 2022. godine	57.233	-	59.017	3.156	119.405

Neotpisanu vrednost opreme na dan 31. decembra 2023. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj.

Najznačajnije povećanje u okviru nekretnina, postrojenja i opreme odnosi se na priznavanje efekata po osnovu MSFI 16- Lizing

Na osnovu procene rukovodstva Banke, nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2023. godine nisu obezvređeni.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

**22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE
(Nastavak)**

(b) Investicione nekretnine

Na dan 31.12.2023.godinev Banka u svojim poslovnim knjigama nema imovinu klasifikovanu kao investicione nekretnine.

**23. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA
KOJE SE OBUSTAVLJA**

U RSD hiljada	2023	2022
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	376.516
Umanjenje vrednosti sredstava namenjenih prodaji	-	(141.871)
Stanje na dan 31. decembra	-	234.645

Banka je imovinu stečenu na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine, zaključenim sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Ćuprija - u stečaju kao dužnikom po odobrenom kreditu dospelim za naplatu, Odlukom Izvršnog odbora od 12. aprila 2016. godine klasifikovala kao stalna sredstva namenjena prodaji.

Banka je na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine od 31.01.2018. godine na ime sticanja imovinske celine sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Ćuprija - u stečaju, a u vezi prethodno navedene transaskcije, kupila pokretnu i nepokretnu imovinu u iznosu od RSD 1.032 hiljada i u 2019. godini se uknjižila kao vlasnici time uvećala vrednost stalnih sredstava namenjenih prodaji.

Nova procena vrednosti nekretnine izvršena je na dan 31.12.2021. godine. Procenjena vrednost iznosi 2.750.000,00 EUR.

Banka je knjigovodstvenu vrednost na dan 31.12.2022. godine svela na prodajnu vrednost i iskazala rashod od RSD 85.766 hiljade.

Banka je prodala navedenu nepokretnost dana 02.02.2023. godine za iznso od EUR 2.000 hiljade na četiri jednake rate , pri čemu je poslednja rata dospela 31.07.2023.godine.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

24. OSTALA SREDSTVA

U RSD hiljada	2023	2022
<i>Ostala potraživanja</i>		
Potraživanja od zaposlenih	3.213	3.223
Dati avansi	77.501	68.487
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza	-	5
Ostala potraživanja	117.961	118.57
	198.675	190.285
<i>Aktivna vremenska razgraničenja</i>		
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi - u dinarima	7.360	6.969
	206.034	197.254
Bruto ostala sredstva		
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10(b))	(19.089)	(13.281)
Minus: Ispravka vrednosti datih avansa	(21.504)	(10.453)
Stanje na dan 31. decembra	165.442	173.520

25. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

U RSD hiljada	2023	2022
U domaćoj valuti		
Transakcionii računi	43.641	4.638
Ostali depoziti	-	-
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	-	-
	43.641	4.638
U stranoj valuti		
Transakcionii računi	16.979	275.366
Ostali depoziti	280.760	-
Ostale obaveze	909	9.334
	298.648	284.700
Stanje na dan 31. decembra	342.289	289.338

Otali depoziti se najvećim delom odnose na depozite Udruženja osiguravača Srbije P.U.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

---

26. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

U RSD hiljada	2023	2022
U dinarima		
Transakcioni računi	2.572.686	2.670.295
Štedni depoziti	1.398.480	157.639
Namenski depoziti	3.479	52.973
Ostali depoziti	3.641.683	860.886
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	22	22
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	9.989	2.602
	7.626.339	3.744.417
U stranoj valuti		
Transakcioni računi	3.273.149	3.920.272
Štedni depoziti	3.026.716	3.198.024
Namenski depoziti	559	155.215
Ostali depoziti	211.740	136.140
Primljeni krediti	-	-
Ostale finansijske obaveze	380.774	73.296
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	-	4
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	18.171	5.571
	6.911.109	7.488.522
Stanje na dan 31. decembra	14.537.448	11.232.939

Na oročene depozite komitenata u dinarima i u stranoj valuti Banka plaća kamatu u rasponu od 0,30% do 6,00% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava i valute.

Banka ne plaća kamatu za štedne *a vista* depozite u dinarima, kao ni za a *a vista* štedne depozite u USD i a *vista* depozite u EUR.

Na kratkoročne depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu od 1,00% do 6,00% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava.

Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti iznosi od 0,3% do 4,00% godišnje, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Dugoročni depoziti stanovništva u stranoj valuti deponovani su po kamatnim stopama od 4,10% do 4,25% na godišnjem nivou za EUR, u zavisnosti od perioda oročavanja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

27. SUBORDINIRANE OBAVEZE

U RSD hiljada	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Subordinirane obaveze u stranoj valuti	-	119.350
Stanje na dan 31. decembra	-	119.350

Na dan 31.12.2023. godine, Banka nema obaveze po osnovu subordiniranih depozita.

Subordinirane obaveze u iznosu od RSD 119.350 hiljada na dan 31. decembra 2022. godine se odnose na subordinirani kredit u iznosu od RUB 78.000.000. Kredit je inicialno dobijen od ranije matične banke VTB Bank OAD, Sankt Peterburg. Glavnica kredita se otplaćuje odjednom u celini, po isteku 7 godina od datuma povlačenja sredstava kredita. Kamatna stopa po ovom kreditu iznosi 11,15% na godišnjem nivou (odnosno 12,38% godišnje sa uključenim porezom po odbitku). Sredstva po ovom kreditu povučena su u celini dana 28. decembra 2017. godine.

Aneksom br. 1 od 26. juna 2018. godine Ugovora o subordiniranom kreditu od 27. decembra 2016. godine koji su potpisali VTB Bank OAD, Sankt Petrburg i VTB Banka a.d. Beograd, dato je pravo VTB Bank OAD, Sankt Petrburg da može po uslovima i na način propisan relevantnim propisima Republike Srbije ustupiti ili na drugi način preneti svoja prava po ovom ugovoru.

Ugovorom o ustupanju potraživanja od 2. jula 2018. godine VTB Bank OAD, Sankt Petrburg je ustupila sva prava iz ugovora po ovom subordiniranom kreditu novom akcionaru "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, koji je u procesu prodaje VTB Banke a.d. Beograd postao jedini vlasnik Banke sa izmenjenim nazivom - API Bank a.d. Beograd.

28. REZERVISANJA

U RSD hiljada	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke (a)	297	563
Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju (b)	14.695	12.653
Rezervisanja za sudske sporove (c)	<u>35.263</u>	<u>12.424</u>
Stanje na dan 31. decembra	50.255	25.640

Prema internoj politici Banke, rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke (garancije, avale, akreditive, obaveze za nepovučene kredite i drugo) vrše se po angažovanjima Banke gde je verovatan odliv sredstava za izmirenje preuzetih obaveza, a istovremeno postoji dokaz o potvrdi te verovatnoće.

Dokazi na osnovu kojih Banka vrši pojedinačnu procenu obezvredjenja su: isplate po računima Banke po preuzetim obavezama po garancijama, avalima i drugim stawkama i da je komitent po kriterijumima za klasifikaciju Banke klasifikovan u kategorije G i D.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

22. REZERVISANJA (nastavak)

Pojedinačno procenjivanje obezvređenja, po vanbilansnim stawkama, vrši se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive.

Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u punom iznosu, Banka ne vrši rezervisanje.

Takođe, Banka ne obračunava rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama (nepovučene kreditne linije) za sve neiskorišćene preuzete obaveze kod kojih je ugovorena mogućnost Banke da usled pogoršanja finansijskog stanja klijenta može otazati ugovor o kreditu.

Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 6,2%, pretpostavka prosečnog godišnjeg rasta zarada od 9,7%, godišnje, stopa fluktuacije zaposlenih od 4,0% i stopa invalidnosti od 0,1% godišnje.

Banka je formirala rezervisanje za sudske sporove u kojima se javlja kao tužena strana, a za koje se prema proceni Sektora pravnih poslova očekuje negativan ishod (Napomena 38(b)).

(a) Promene na računima rezervisanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	2023	2022
Rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke		
Stanje na dan 1. januara	563	2.120
Rezervisanja u toku godine	449	1.666
Ukidanje rezervisanja	(714)	(3.223)
Kursne razlike i ostale promene	<hr/> 297	<hr/> 563
Rezervisanja za primanja zaposlenih po osnovu naknada za odlazak u penziju		
Stanje na dan 1. januara	12.653	11.614
Rezervisanja u toku godine	2.042	1.455
Isplate u toku godine na teret rezervisanja	(3.027)	(416)
	<hr/> 11.668	<hr/> 12.653
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na dan 1. januara	12.424	12.261
Rezervisanja u toku godine	25.866	2.253
Isplate po osnovu izgubljenog sudskog spora	-	(2.090)
	<hr/> 38.289	<hr/> 12.424
Stanje na dan 31. decembra	<hr/> 50.255	<hr/> 25.640

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

28. OSTALE OBAVEZE

U RSD hiljada	2023	2022
Obaveze prema dobavljačima	15.130	20.105
Obaveze za porez na dodatu vrednost	1.948	-
Obaveze za ostale poreze i doprinose	3.084	3.494
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	5.761	5.828
Razgraničeni ostali prihodi	14.087	14.575
Obaveze prema zaposlenima	31.985	11.485
Obaveze po osnovu zakupa u skladu sa IFRS 16	37.140	59.984
Ostale obaveze	51.256	57.675
Stanje na dan 31. decembra	160.391	173.146

Ostale obaveze u iznosu od RSD 51.256 hiljada na dan 31. decembra 2023. godine se najvećim delom odnose na obaveze u obračunu u dinarima i stranoj valuti (za uplate fizičkih i pravnih lica).

30. KAPITAL

U RSD hiljada	2023	2022
Akcijski kapital - obične akcije	4.632.407	4.632.407
Rezerve	-	2.053
Akumulirani gubitak	(2.634.608)	(2.898.914)
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	933.759	264.306
Stanje na dan 31. decembra	2.931.558	1.999.852

U 2018. godini došlo je do promene akcionara Banke, kao što je obelodanjeno u Napomeni 1. Privredno društvo registrovano u Srbiji - "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd postalo je vlasnik Banke, tako da je na dan 31. decembra 2021. godine ono jedini akcionar sa učešćem od 100% u akcijskom kapitalu Banke. Krajnji vlasnik "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, a time i Banke je fizičko lice - Andrey Zakharovich Shlyakhovoy.

Na dan 31. decembra 2023. godine, upisani i uplaćeni akcijski kapital Banke se sastoji od 9.264.813 komada običnih akcija (31. decembar 2022. godine: 9.264.813 komada običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 500.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

---

31. VANBILANSNE POZICIJE

U RSD hiljada	2023	2022
Garancije i ostale preuzete buduće obaveze (a)	1.910.801	1.633.143
Druge vanbilansne pozicije (b)	<u>10.024.269</u>	<u>8.619.418</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>11.935.070</u>	<u>10.252.561</u>

(a) Garancije i ostale preuzete buduće obaveze

U RSD hiljada	2023	2022
Plative garancije:		
- u dinarima	308.580	364.763
- u stranoj valuti	-	<u>123.377</u>
	<u>308.580</u>	<u>488.140</u>

Činidbene garancije:

- u dinarima	1.600.125	293.765
- u stranoj valuti	<u>2.096</u>	<u>851.239</u>
	<u>1.602.220</u>	<u>1.145.003</u>

HOV za obezbeđenje obaveza koju je banka dala u zalogu NBS-u :

- u dinarima	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
<i>Ukupno garancije i ostale preuzete obaveze</i>	<u>1.910.801</u>	<u>1.633.143</u>
Swap transakcije i kupovina deviza za dinare	-	-
Preuzete neopozive obaveze	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.910.801</u>	<u>1.633.143</u>

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama shodno računovodstvenoj politici obelodanjenoj u Napomeni 28(a) uz finansijske izveštaje.

Na dan 31. decembra 2023. Godine, Banka je imala preuzete neopozive obaveze koje se odnose na garantnu šemu RS.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

31. VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

(b) Druge vanbilansne pozicije

U RSD	2022	2022
Loro garancije	29.195	150.665
Preuzete opozive obaveze	619.867	798.943
Materijalna sredstva obezbeđenja, hipoteke i zaloge	4.640.406	5.063.074
Računovodstveni otpis	2.055.480	1.961.783
Ostale vanbilansne pozicije	<u>2.679.322</u>	<u>644.952</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>10.024.269</u>	<u>8.619.418</u>

Preuzete opozive obaveze u iznosu od RSD 619.867 hiljade na dan 31. decembra 2023. godine se najvećim delom odnose na dugoročne okvirne linije odobrene privrednim društvima.

U okviru pozicije materijalnih sredstava obezbeđenja, hipoteka i zaloga evidentirana su sva sredstva obezbeđenja koje Banka ima po osnovu datih kredita (ne samo hipoteke prvog reda).

Banka je dan 31.decembra 2023. godine na osnovu Odluke Narodne banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke od 10. avgusta 2017. godine, sa primenom od 30. septembra 2017. godine, izvršila prenos svih problematičnih kredita, u slučajevima gde je obezvređenje tih kredita evidentirano u korist ispravke vrednosti 100% njihove bruto knjigovodstvene vrednosti, iz bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju u iznosu od RSD 19.369 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 230.786 hiljada (Napomena 10(b)).

Ostale vanbilansne pozicije u 2023. godini obuhvataju evidentirana prava Banke na preostali deo nepokretne imovine po osnovu Ugovora o otkupu potraživanja sa Erste Bank a.d. Novi Sad.

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarom drugim povezanim stranama koje su navedene u tabelama koje slede. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po uobičajenim tržišnim uslovima.

Povezana lica Banke do 26. jula 2018. godine činile su članice grupe kojoj je Banka pripadala - VTB Grupa, a od tog datuma privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd.

Centralni registar hartija od vrednosti je dana 26. jula 2018. godine sproveo promenu vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, matični broj 20988592. Promena vlasništva je izvršena na osnovu prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije, Rešenjem G 2182 od 22. marta 2018. godine. Izmenama Statuta i Osnivačkog akta, kao i Odluke Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine utvrđeno je novo poslovno ime - API Bank a.d. Beograd.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. OBELODANJIVANJE ODNOŠA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Lica povezana sa Bankom obuhvataju lica koja mogu da vrše značajan uticaj pri donošenju finansijskih i poslovnih odluka Banke. Lica povezana s Bankom obuhvataju članove organa upravljanja, Upravnog i Izvršnog odbora Banke, njihove bliske rođake, kompanije koje oni poseduju ili kontrolisu, kao i kompanije na čije finansijske i poslovne odluke isti mogu da utiču.

- (a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine proistekla iz transakcija sa akcionarom i drugim povezanim stranama sa Bankom prikazano je u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	2023	2022
Plasmani bankama:		
Nostro računi	-	-
Ostali plasmani	-	-
Krediti:		
Krediti odobreni rukovodstvu Banke	-	-
<i>Minus: Ispравка вредности</i>	-	-
Ukupno	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Primljeni depoziti i krediti:		
Transakcioni depoziti akcionara	363	9.947
Subordinirani krediti od akcionara	-	119.350
Depoziti fizičkih lica povezanih s Bankom u smislu zakona kojim se uređuju banke	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	363	129.297

- (b) Sumarni prikaz transakcija sa povezanim licem AZRS INVEST d.o.o. Beograd u 2023. i 2022. godini dat je u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada	2023	2022
Prihodi	1,157	306,460
Rashodi	10,967	329,042
Potraživanja	0	0
Obaveze	0	0
Kapital	4,632,407	4,632,407

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

31. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

- (c) **Zarade i ostala primanja članova Izvršnog odbora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Banke (iskazane u bruto iznosu) u toku 2023. i 2022. godine. prikazana su u sledećoj tabeli:**

U RSD hiljada	2023	2022
Članovi Izvršnog odbora	33.102	36.519
Članovi Upravnog odbora	32.699	37.442
Direktori sektora	53.925	44.532
Član odbora za reviziju	1.737	1.762
Stanje na dan 31. decembra	121.463	120.255

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

32. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je karakterističan za bankarsko poslovanje, ali se njime upravlja posredstvom procesa neprekidnog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja rizika i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku i tržišnom riziku (koji obuhvata devizni rizik i ostale tržišne rizike).

Banka je takođe izložena uticaju operativnog rizika (koji obuhvata i pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima, tj. eksternalizacije - *outsourcing* i rizik informacionog sistema), kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, rizika izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena i rizika prevremene otplate, a koje Banka kontinuirano prati.

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima, kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima, Pored toga, Banka je uspostavila odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizikom permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika.

Sektor upravljanja rizicima

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti, Banka je formirala Sektor upravljanja rizicima.

U delokrugu ovog sektora je upravljanje rizikom likvidnosti Banke, deviznim i ostalim tržišnim rizicima, kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, upravljanje rizikom izloženosti Banke prema licu ili grupi povezanih lica, rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, rizikom izloženosti ka zemlji porekla lica prema kome je Banka izložena, operativnim rizicima i razvoj internih metodologija za procenu, merenje i upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U delokrugu ovog sektora je i upravljanje kreditnim rizikom Banke i davanje preporuka za izloženosti Banke koje su pod uticajem dejstva kreditnog rizika, kao i praćenje i naplata nekvalitetne aktive, odnosno loše aktive u okviru odeljenja za rad sa nestandardnom aktivom.

Sektor sredstava i likvidnosti i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom

Sektor sredstava i likvidnosti je odgovoran za upravljanje aktivom i obavezama Banke, kao i sveukupnom finansijskom strukturu, Pored toga, ovaj sektor je odgovoran za finansiranje i likvidnost Banke, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za praćenje rizika likvidnosti i upravljanje rizikom likvidnosti Banke.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Unutrašnja revizija

Proces upravljanja rizicima u Banci se kontroliše najmanje jednom godišnje od strane unutrašnje revizije, koja ispituje adekvatnost procedura, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama, Unutrašnja revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odbor za reviziju o svojim nalazima i preporukama.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražava kako očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima tako i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje, Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovano na uspostavljanju limita, Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Pored toga, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici, Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Sektoru upravljanja rizicima i rukovodiocima svih poslovnih jedinica, Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, racija likvidnosti i promene profila rizika.

Rukovodstvo Banke kvartalno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana, Odboru za reviziju se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

Za svaki nivo u Banci sastavljaju se posebni izveštaji o upravljanju rizicima, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnim, neophodnim i ažurnim informacijama.

33.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja Banke, a identificuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa internom regulativom za upravljanje kreditnim rizikom, kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke, odnosno adekvatnost kapitala.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Politikom za upravljanje rizicima, procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama za odobravanje, puštanje i naplatu plasmana definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika, Banka se, u skladu sa navedenim procedurama, angažuje kod korisnika koji imaju odgovarajući bonitet i za koje se procenom utvrdi da je nivo rizika prihvatljiv imajući u vidu odnos i povezanost kategorija rizika i profitabilnosti.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima, Izloženost riziku se kontinuirano prati putem periodičnih procena mogućnosti dužnika da izvršavaju obaveze prema Banci i drugim poveriocima.

Banka je uspostavila proces praćenja kvaliteta kredita da bi obezbedila blagovremenu identifikaciju potencijalnih promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, uključujući redovnu kontrolu sredstava obezbeđenja.

Limiti u odnosu na komitente se utvrđuju korišćenjem sistema klasifikacije kreditnog rizika, koji svakog komitenta klasificuje prema određenom kreditnom rangu, kao i prema internoj metodologiji koja definiše nivo izloženosti koji je Banka spremna da prihvati prema pojedinačnom dužniku ili grupi povezanih lica, Klasifikacija komitenata je predmet redovnog sagledavanja, Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku je prema politici Banke centralizovano i koncentrisano u okviru Kreditnog odbora za privedu i stanovništvo, Odluka Kreditnog odbora se donosi po razmatranju predloga koji je dat od strane nadležnih sektora uključenih u kreditni proces i Sektora upravljanja rizicima.

Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnosti, ponuđenog obezbeđenja kao i od trenutne situacije na tržištu, Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom, Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije.

Izveštavanje o kreditnom riziku vrši se na kontinuiranoj osnovi na nivou ukupnog portfolija Banke kao i na nivou pojedinačnog klijenta, U skladu sa zahtevima akcionara, izveštavanje o kreditnom riziku se vrši na mesečnoj osnovi kada se daje pregled portfolija, kašnjenja, kretanje ispravki vrednosti i rezervisanja i kapitala Banke.

Banka procenjuje obezvređenje finansijskih sredstava na način opisan u Napomeni 2.1(a) MSFI 9 "Finansijski instrumenti": Obezvređenje - finansijska sredstva i ugovorna sredstva.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Rizici srodnici kreditnom riziku

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica, Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za ublažavanje kreditnog rizika.

33.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja Banke, a identificuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa internom regulativom za upravljanje kreditnim rizikom, kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke, odnosno adekvatnost kapitala.

Politikom za upravljanje rizicima, procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama za odobravanje, puštanje i naplatu plasmana definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika, Banka se, u skladu sa navedenim procedurama, angažuje kod korisnika koji imaju odgovarajući bonitet i za koje se procenom utvrdi da je nivo rizika prihvatljiv imajući u vidu odnos i povezanost kategorija rizika i profitabilnosti.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskih područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima, Izloženost riziku se kontinuirano prati putem periodičnih procena mogućnosti dužnika da izvršavaju obaveze prema Banci i drugim poveriocima.

Banka je uspostavila proces praćenja kvaliteta kredita da bi obezbedila blagovremenu identifikaciju potencijalnih promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, uključujući redovnu kontrolu sredstava obezbeđenja.

Limiti u odnosu na komitente se utvrđuju korišćenjem sistema klasifikacije kreditnog rizika, koji svakog komitenta klasificuje prema određenom kreditnom rangu, kao i prema internoj metodologiji koja definiše nivo izloženosti koji je Banka spremna da prihvati prema pojedinačnom dužniku ili grupi povezanih lica, Klasifikacija komitenata je predmet redovnog sagledavanja, Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku je prema politici Banke centralizovano i koncentrisano u okviru Kreditnog odbora za privredu i stanovništvo, Odluka Kreditnog odbora se donosi po razmatranju predloga koji je dat od strane nadležnih sektora uključenih u kreditni proces i Sektora upravljanja rizicima.

Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnosti, ponuđenog obezbeđenja kao i od trenutne situacije na tržištu, Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom, Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Izveštavanje o kreditnom riziku vrši se na kontinuiranoj osnovi na nivou ukupnog portfolija Banke kao i na nivou pojedinačnog klijenta, U skladu sa zahtevima akcionara, izveštavanje o kreditnom riziku se vrši na mesečnoj osnovi kada se daje pregled portfolija, kašnjenja, kretanje ispravki vrednosti i rezervisanja i kapitala Banke.

Banka procenjuje obezvređenje finansijskih sredstava na način opisan u Napomeni 2.1(a) MSFI 9 "Finansijski instrumenti": Obezvređenje - finansijska sredstva i ugovorna sredstva.

Rizici srodnici kreditnom riziku

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica, Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za ublažavanje kreditnog rizika.

Derivativni finansijski instrumenti

Kreditni rizik koji je proistekao iz derivativnih finansijskih instrumenata je, u svakom trenutku, ograničen na one instrumente sa pozitivnom fer vrednošću koji su evidentirani u bilansu stanja, Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalno moguće fer vrednosti ukupnog portfolia derivata kao i maksimalno mogućom pozitivnom fer vrednošću svake pojedinačne transakcije, Banka nije izložena ovom riziku, s obzirom na to da nema značajnijih derivativnih finansijskih instrumenata.

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine dat je u narednoj tabeli:

	U RSD hiljada	2023.	2022.
	Bruto	Bruto	maksimalna
	maksimalna	izloženost	izloženost
Izloženost - bilansne stavke			
Hartije od vrednosti*		-	354.233
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.505.682	2.751.488	
Krediti i potraživanja od komitenata	4.909.502	6.452.015	
Ostala sredstva	<u>203.125</u>	<u>5.477.280</u>	
Ukupno bilansne stavke	<u>10.618.309</u>	<u>8.780.255</u>	
Izloženost - vanbilansne stavke			
Plative garancije	308.547	488.140	
Činidbene garancije	1.601.956	1.145.003	
Nepokriveni akreditivi	-	-	
Neiskorišćene preuzete obaveze	<u>619.867</u>	<u>798.943</u>	
Ukupno vanbilansne stavke	<u>2.530.370</u>	<u>2.432.086</u>	
Stanje na dan 31. decembra	<u>12.908.482</u>	<u>11.212.341</u>	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)

Kao što je prikazano u prethodnoj tabeli, na dan 31. decembra 2023. godine 36.61% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi se na kredite i potraživanja od komitenata (31. decembar 2022. godine: 48.85%), 4.80% na neiskorišćene preuzete obaveze (31. decembar 2022. godine: 7.13%) i 42.50% na kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (31. decembar 2022. godine: 24.54%).

U narednoj tabeli prikazane su bilansne i vanbilansne izloženosti raspoređene u nivoje kreditnog rizika - 1, 2 i 3.

	31.12.2023.	U RSD hiljada	
	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti i rezervisanja	Neto izloženost
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			
Redovni plasmani	5.505.682	(19.074)	5.486.608
Nivo 1	5.505.682	(19.074)	5.486.608
Krediti i potraživanja od komitenata i ostala sredstva			
Redovni plasmani	4.865.973	(107.982)	4.757.991
Nivo 1	4.139.364	(73.734)	4.065.629
Nivo 2	726.609	(34.248)	692.361
Problematični plasmani - Nivo 3	246.654	(113.141)	133.513
Grupno procenjeni	22.586	(9.085)	13.501
Pojedinačno procenjeni	224.068	(104.057)	120.011
Inventar u upotrebi	2.910	(2.910)	0
Hartije od vrednosti - Nivo 1*	-	-	-
Ukupno bilansne izloženosti	10.621.219	(243.107)	10.378.112
Vanbilansne izloženosti			
Redovni plasmani	2.529.556	(297)	2.529.259
Nivo 1	2.474.076	(296)	2.473.780
Nivo 2	55.480	(1)	55.479
Plasmani u statusu neizmirenja obaveza - Nivo 3	1.111	-	1.111
Grupno procenjeni	1.111	-	1.111
Pojedinačno procenjeni	-	-	-
Ukupno vanbilansne izloženosti	2.530.667	(297)	2.530.370

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

- (a) **Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama (Nastavak)**

Koncentracijom rizika Banka upravlja postavljanjem limita u odnosu na pojedinačne komitente, geografska područja i industrije. Kako bi izbegla prekomernu koncentraciju rizika, politike i procedure Banke sadrže specifične smernice za razvoj i očuvanje diversifikovanog portfolia. Shodno tome, Banka kontroliše i upravlja identifikovanim koncentracijama kreditnog rizika.

Koncentracija kredita datih komitentima po industrijskim delatnostima sa stanjem na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine prikazana je u Napomeni 20(d).

Struktura kreditne izloženosti Banke, iskazane po bruto knjigovodstvenoj vrednosti **ukupnih rizičnih plasmana** sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine, grupisana prema geografskim sektorima, data je u narednoj tabeli:

	<u>Srbija</u>	<u>Evropa</u>	<u>Ostalo</u>	U RSD hiljada <u>Ukupno</u>
Krediti i potraživanja:				
- Banke i finansijske institucije	3,190,264	7	2,315,411	5,505,682
- Preduzeća	4,399,037	54,672	23	4,453,732
- Stanovništvo/fizička lica	379,991	17.672	58,108	455,771
- Preduzetnici	-	-	-	-
Garancije i ostale preuzete obaveze	2,530,668	-	-	2,530,668
Stanje na dan				
31. decembra 2023. godine	<u>10,499,959</u>	<u>72,351</u>	<u>2,373,541</u>	<u>12,945,852</u>
Stanje na dan				
31. decembra 2022. godine	<u>8,442,692</u>	<u>196,048</u>	<u>1,683,605</u>	<u>10,322,345</u>

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stawkama (Nastavak)

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku, po industrijskim sektorima, pre i nakon obezvređenja finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike, na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	Bruto maksimalna izloženost <u>2023.</u>	Neto maksimalna izloženost <u>2023.</u>	Bruto maksimalna izloženost <u>2022.</u>	Neto maksimalna izloženost <u>2022.</u> U RSD hiljada
Prerađivačka industrija	3.107.451	2.996.268	3.054.258	2.832.626
Saobraćaj i skladištenje	394.251	386.659	352.648	343.873
Trgovina	874.978	865.444	1.167.444	1.148.090
Finansije	5.505.682	5.486.608	2.751.488	2.740.530
Stanovništvo	455.771	435.648	537.587	522.041
Preduzetnici	-	-	3	3
Ostalo	<u>77.050</u>	<u>42.042</u>	<u>365.340</u>	<u>303.658</u>
Ukupno	<u>10.415.185</u>	<u>10.212.670</u>	<u>8.228.768</u>	<u>7.890.821</u>

(a) Kvalitet portfolija

Kvalitetom finansijskih sredstava Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana.

Sledeće tabele prikazuju kvalitet portfolija (bruto plasmana i vanbilansne izloženosti) zasnovan na sistemu klasifikacije Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine.

Kategorija	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			Ukupno 2023.	Ukupno 2022.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Plasmani komitentima i bankama	Plasmani komitentima i bankama
A	3.373.165	162.298	2 4.023.680	-	-	-	7.559.144	5.558.984
B	2.607.211	230.820	1.925 1.285.261	-	-	-	4.125.217	2.938.989
V	420.349	57.251	- 196.742	-	-	-	674.341	1.000.695
G	12.444	331.401	31.406 -	-	-	-	375.251	547.894
D	<u>502</u>	<u>1</u>	<u>211.396</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>211.899</u>	<u>275.783</u>
Ukupno	6.413.672	781.770	244.728	5.505.682	-	-	12.945.852	10.322.345

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Struktura ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine.

<u>Kategorija</u>	<u>Ispravke vrednosti i rezervisanja komitentima</u>			<u>Ispravke vrednosti i rezervisanja bankama</u>			<u>Ukupno 2023.</u>	<u>Ukupno 2022.</u>
	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>	<u>Plasma ni komite n- tima i bankama</u>	<u>Plasma ni komite n- tima i bankam a</u>
A	18.225	2.541	2	6.261	-	-	27.028	23.747
B	19.209	648	-	10.497	-	-	30.354	24.832
V	1.713	6.509	-	2.316	-	-	10.538	14.714
G	94	24.532	3.107	-	-	-	27.733	14.711
D	<u>26</u>	<u>0</u>	<u>107.132</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>107.158</u>	<u>260.506</u>
Ukupno	39.267	34.230	110.240	19.074	-	-	202.812	338.509

(b)

	<u>Plasmani komitentima i bankama</u>			<u>U RSD hiljada</u>	<u>Ukupno 2022.</u>	<u>Ukupno 2022.</u>
	<u>Nivo 1</u>	<u>Nivo 2</u>	<u>Nivo 3</u>			
Potraživanja bez docnje	9.366.311	675.321	2.598	10.044.230	7.394.283	
Potraživanja sa docnjom:						
- 1-30 dana	20.778	21	114	20.913	6.000	
- 31-60 dana	-	4.844	9.100	13.943	49.397	
- 61-90 dana	-	12.018	10.417	22.436	221.866	
- preko 90 dana	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>111.148</u>	<u>111.148</u>	<u>219.275</u>	
Ukupno	<u>9.387.089</u>	<u>692.204</u>	<u>133.377</u>	<u>10.212.670</u>	<u>7.890.821</u>	

Struktura rizične bilansne aktive i vanbilansnih stavki, kao i ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine prikazana je u sledećim tabelama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2023. godine:

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U RSD hiljada Ukupno 2023.	
	Bilansna	Ispravka	Bilansna	Ispravka	Bilansna	Ispravka
	<u>aktiva</u>	<u>vrednosti</u>	<u>aktiva</u>	<u>vrednosti</u>	<u>aktiva</u>	<u>vrednosti</u>
Fizička lica	-	-	455.771	(20.122)	455.771	(20.122)
Banke i druga pravna lica	223.857	(103.972)	9.735.557	(78.420)	9.959.414	(182.392)
Preduzetnici	<u>223.857</u>	<u>(103.972)</u>	<u>10.191.328</u>	<u>(98.542)</u>	<u>10.415.185</u>	<u>(202.515)</u>
<hr/>						
	Pojedinačna procena		Grupna procena		Ukupno 2023.	
	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje
	<u>stavke</u>	<u>sanje</u>	<u>stavke</u>	<u>sanje</u>	<u>stavke</u>	<u>sanje</u>
Fizička lica	-	-	4.756	-	4.756	-
Banke i druga pravna lica	-	-	2.525.912	(297)	2.525.912	(297)
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-
			<u>2.530.668</u>	<u>(297)</u>	<u>2.530.668</u>	<u>(297)</u>
Ukupno	<u>223.857</u>	<u>(103.972)</u>	<u>12.721.995</u>	<u>(98.839)</u>	<u>12.945.852</u>	<u>(202.812)</u>

Na dan 31. decembra 2022. godine:

u RSD hiljada

	Pojedinačna procena		Grupna procena		Ukupno 2022	
	Bilansna	Ispravka	Bilansna	Ispravka	Bilansna	Ispravka
	<u>aktiva</u>	<u>vrednosti</u>	<u>aktiva</u>	<u>vrednosti</u>	<u>aktiva</u>	<u>vrednosti</u>
Fizička lica	17.641	(13.231)	541.010	(15.579)	558.651	(28.810)
Banke i druga pravna lica	520.456	(260.946)	7.346.814	(71.926)	7.867.271	(322.872)
Preduzetnici			101	-	101	-
	<u>538.097</u>	<u>(274.177)</u>	<u>7.887.925</u>	<u>(87.505)</u>	<u>8.426.022</u>	<u>(361.682)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

	Pojedinačna procena		Grupna procena		Ukupno 2022.	
	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje	Vanbilansne stavke	Rezervisanje
Fizička lica	-	-	4.890	-	4.890	-
Banke i drugopravna lica	-	-	2.427.196	-	2.427.196	-
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-
	-	-	2.432.086	-	2.432.086	-
Ukupno	538.097	(274.177)	10.320.011	(87.505)	10.858.108	(361.682)

Ispravka vrednosti na grupnom i pojedinačnom nivou se obračunava u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki, MSFI 9 "Finansijski instrumenti" i metodologijom Banke za obračun ispravke vrednosti i na osnovu interne procedure za obračun ispravke vrednosti.

Postupak procene obezvređenja se vrši na grupnom i pojedinačnom nivou, Procena na grupnom nivou vrši se za plasmane u Nivou 1 i 2, dok se procena na pojedinačnom nivou vrši kada postoje objektivni dokazi o postojanju obezvređenja plasmana, odnosno za plasmane u Nivou 3.

Iznos obezvređenja se pojedinačno procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova, utvrđene diskontovanjem očekivanih priliva po plasmanu, primenom poslednje ugovorene efektivne kamatne stope predmetnog plasmana, osim za plasmane fizičkim licima za koje se obezvređenje utvrđuje na bazi iskustva.

Obračun ispravke vrednosti na pojedinačnoj osnovi obuhvata sva materijalno značajna potraživanja u docnji većoj od 90 dana, kao i potraživanja od klijenata za koje je konstatovano obezvređenje: pogoršano finansijsko stanje klijenta u znatnom stepenu kašnjenja, kršenje ugovorenih odredbi, bitno promenjeni uslove otplate potraživanja ili izvesnost da će biti pokrenut stečajni postupak.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Obezvredjenje za materijalno manje značajne plasmane se procenjuje grupno za svaku grupu posebno (grupe: pravna lica krediti, pravna lica vanbilansne pozicije, stanovništvo krediti, stanovništvo kartice i prekoračenja, državne institucije i finansijske institucije), imajući u vidu njihove slične karakteristike u pogledu kreditnog rizika na osnovu statističke analize istorijskih obrazaca novčanih tokova tog dela portfolija, Elementi grupnog obračuna su: PD (verovatnoća nastanka statusa neizmirenih obaveza - klasifikacija na osnovu kreditne sposobnosti korigovana za docnju u izmirivanju obaveza na dan procene i za forward looking informacije), LGD, diskontni faktor, obezbeđenje i obračun izloženosti (EAD).

Iznos obezvredjenja bilanske aktive se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova po tom potraživanju, Obezvredjenje plasmana koje umanjuje vrednost plasmana evidentira se na računu ispravke vrednosti u okviru bilansa stanja, dok se obezvredjenje finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat evidentira u okviru rezervi (kapitala) i priznaje se kao rashod u okviru bilansa uspeha.

Reprogramirani i restrukturirani krediti

U cilju zaštite od rizika neizvršavanja obaveza u poslovanju sa dužnicima, Banka preduzima sledeće mere za regulisanje potraživanja: repogramiranje, restrukturiranje, preuzimanje nepokretnosti u cilju naplate potraživanja, pokretanje sudskog spora i ostale mere, Dužnicima sa određenim problemima u poslovanju Banka odobrava reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja shodno uslovima iz Odluke o klasifikaciji bilanske aktive i vanbilansnih stavki.

Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je imala 4 restrukturirana kredita pravnih lica (privreda), kao i 11 restrukturiranih kredita fizičkih lica.

Na dan 31. decembra 2022. godine Banka je imala 9 restrukturiranih kredita pravnih lica (privreda), kao i 14 restrukturiranih kredita fizičkih lica.

<u>31.12.2023.</u>	U RSD hiljada					
	Reprogramirani		Restrukturirani		Bruto	Neto
	Bruto	Neto	Bruto	Neto		
Privreda					137.487	102.673
Stanovništvo					2.838	1.647
Ukupno					140.325	104.320

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

Reprogramirani i restrukturirani krediti (Nastavak)

<u>31.12.2022.</u>	Reprogramirani		Restrukturirani		U RSD hiljada
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	
Privreda			370.163	173.182	
Stanovništvo			4.880	2.758	
Ukupno			375.043	175.940	

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procjenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i samim iznosom.

Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja. Osnovni tipovi kolaterala su sledeći:

- za komercijalne kredite - zaloga na nekretninama, zalihami i potraživanjima, i
- za plasmane stanovništvu - menice, solidarno jemstvo, administrativne zabrane i ovlašćenja za zaduženje računa.

Rukovodstvo Banke prati kretanje tržišne vrednosti kolaterala, zahteva dopunske kolaterale u skladu sa odnosnim ugovorima i kontroliše tržišnu vrednost kolaterala dobijenu tokom sagledavanja adekvatnosti ispravke vrednosti.

Fer vrednost sredstava obezbeđenja u vidu hipoteka na dan 31. decembar 2023. godine iznosi RSD 2.981.820 hiljada (31. decembar 2022. godine RSD 4.201.612 hiljada), u vidu zaloge nad zalihami i potraživanjima iznosi RSD 158.373 hiljade (31. decembar 2022. godine: RSD 135.847 hiljade), dok fer vrednost ostalih sredstava obezbeđenja iznosi RSD 735.347 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 591.912 hiljada).

Banka tokom 2023 godine odobravala stambene kredite stanovništvu, Fer vrednost sredstava obezbeđenja u vidu hipoteka iznosi 326.611 hiljade.

(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Kod pravnih lica krediti dobijaju status neizmirenja obaveza kada dobiju status NPL. Kod fizičkih lica krediti dobijaju status neizmirenja obaveza u slučaju kašnjenja dužeg od 90 dana.

Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*) prate se na nivou Banke i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica) i sektora pripadnosti klijenta i ročnoj strukturi (kod preduzeća i preduzetnika).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(c) Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (Nastavak)

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (*default*) kod preduzeća i preduzetnika prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica na nivou pojedinačnog potraživanja.

	Bruto izloženosti	U RSD hiljada Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza
Sektor privrednih društava	4.453.732	214.420
Sektor stanovništva	455.771	5.281
Sektor preduzetnika	-	-
Sektor finansija i osiguranja	<u>5.505.682</u>	-
Ukupno na dan 31. decembra 2023. godine	<u>10.415.185</u>	<u>219.701</u>
Ukupno na dan 31. decembra 2022. godine	<u>8.228.768</u>	<u>514.530</u>

33.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima na nivou Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive i pasive Banke koje mogu uticati na nemogućnost Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, da upravlja aktivom razmatrajući njenu likvidnost, i da prati buduće novčane tokove i dnevnu likvidnost Banke. To uključuje procenu očekivanih novčanih tokova i postojanje visoko rangiranih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja rizikom likvidnosti kojim se identificiše i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku likvidnosti, odnosno, identificiše i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti Banke podrazumeva integriran proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje rizika likvidnosti;
2. Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti;
3. Ublažavanje rizika likvidnosti;
4. Praćenje i kontrolu rizika likvidnosti; i
5. Izveštavanje o riziku likvidnosti.

Identifikaciju uzroka/ranih signala upozorenja krize likvidnosti sprovodi Sektor sredstava likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana, na osnovu informacija koje dostavljaju organizacioni delovi za rad sa privredom i stanovništvom, kao i nosioci sistema upravljanja rizikom likvidnosti (Upravni odbor i/ili Izvršni odbor) i članovi Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (u daljem tekstu "ALCO odbor").

Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti predstavljaju kvantitativna i/ili kvalitativna procena identifikovanog rizika likvidnosti i ista je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima. Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti obuhvata primenu GAP analize, racio analize i stres testa.

Ublažavanje rizika likvidnosti predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje rizika putem uspostavljanja sistema limita, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke. Prihvatljiv nivo izloženosti Banke riziku likvidnosti zavisi od: strukture aktive i njene mogućnosti da se konvertuje u likvidna sredstva, koncentracije izvora sredstava, kao i valutne strukture sredstava i izvora sredstava, na osnovu kojih se omogućava limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, odnosno obezbeđuje dovoljan nivo likvidnih sredstava za ispunjavanje dospelih obaveza i finansiranje povećanja aktive.

Ublažavanje rizika likvidnosti obuhvata definisanje:

1. Limita izloženosti riziku likvidnosti (osnovnih i dodatnih limita); i
2. Mera zaštite od rizika likvidnosti.

Praćenjem rizika likvidnosti definiše se proces analize stanja, promena i trendova izloženosti riziku likvidnosti, Sektor upravljanja rizicima upravlja rizikom likvidnosti koristeći definisane interne limite u okviru regulatornih limita i propisane mere zaštite od kritičnog niskog nivoa likvidnosti, odnosno prati usklađenost sa definisanim limitima.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa drugim organizacionim delovima, sprovodi mere za smanjenje/ublažavanje rizika likvidnosti i o rezultatima sprovedenih mera obaveštava Sektor upravljanja rizicima i ALCO odbor. ALCO odbor donosi odluku o tome da li će se i u kojoj meri sprovoditi predložene mere, odnosno da li je izloženost riziku likvidnosti prihvatljiva, imajući u vidu uticaj na indikatore rizičnog profila Banke - apetit za likvidnost.

Način postupanja i rešavanja privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti bliže je definisan Kriznim planom likvidnosti i opcijama oporavka, koje su bliže opisane kroz Plan oporavka Banke za 2020. godinu.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

U cilju upravljanja kratkoročnom likvidnošću Banke, koriste se analize ročnosti priliva i odliva po osnovu različitih stavki aktive i pasive, Upravljanje srednjoročnom i dugoročnom likvidnošću se obavlja projekcijama strukture bilansa stanja na osnovu planiranih poslovnih aktivnosti Banke i Strategije Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za upravljanje rizikom likvidnosti, uspostavljanje kontrolnih mehanizama za praćenje izloženosti riziku likvidnosti, kao i donošenje relevantnih zaključaka za minimiziranje izloženosti riziku, donošenje predloga odluka za odlučivanje Izvršnog odbora Banke - naročito, pitanja politike likvidnosti i prikupljanja sredstava, kao i ostalih pitanja koje se odnose na upravljanje aktivom i pasivom Banke, a koja su od značaja za finansijsku stabilnost Banke.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

Sektor sredstava i likvidnosti dnevno prati osnovne parametre likvidnosti nastojeći da uravnoteži prilive i odlive sredstava tako da se dnevni pokazatelj likvidnosti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne banke Srbije.

Osnov za kvalitetno upravljanje i obezbeđivanje potrebnog nivoa likvidnosti jeste usklađenost ročnosti plasmana sa njihovim izvorima, Odlučivanje o ročnosti plasmana zasniva se na podacima o ročnosti depozita, a posebno na informacijama o kretanju depozita značajnih deponenata, kao i njihovih potreba na kratki rok, Prilikom odlučivanja Banka naročito vodi računa o potrebi da se sredstva iz kratkoročnih izvora ne koriste za dugoročne plasmane.

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti Banke, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom (LCR).

Pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbiru likvidnih potraživanja Banke prvog i drugog reda (gotovina, sredstva na računima kod drugih banaka, depoziti kod Narodne banke Srbije, čekovi i druga novčana potraživanja u postupku realizacije, neopozive kreditne linije odobrene Banci, akcije i dužničke hartije od vrednosti kotirane na berzi i ostala potraživanja Banke koja dospevaju u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti), s jedne strane, i zbiru obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbiru obaveza Banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. zbirno u svim valutama. održava se na nivou koji nije niži od 100%.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Pokazatelj likvidnosti tokom 2023. i 2022. godine je bio sledeći:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prosek tokom perioda	4.29	3.47
Najviši	5.20	4.66
Najniži	2.26	2.25
Na dan 31. decembra	2.60	3.32

Na dan 31. decembra 2023. godine, uži pokazatelj likvidnosti je iznosio 1.47 dok je LCR pokazatelj iznosio 936.43% i iznad je propisane granične vrednosti.

Tokom 2023. i 2022. godine, Banka je održavala likvidnost iznad nivoa minimalno dozvoljenih limita od strane Narodne banke Srbije.

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

Sledeća tabela prikazuje finansijske obaveze Banke na osnovu očekivanih tokova gotovine

31.12.2023.	Do 1 mesec a	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U RSD hiljada Ukupno
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	62.074	280.171	-	-	-	342.245
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	9.875.471	410.100	3.212.956	894.893	144.074	14.418.144
Subordinirane obaveze						
Ostale obaveze	160.389	-	-	-	-	160.389
Ukupno	10.097.934	690.271	3.212.956	894.893	144.074	15.040.128
31.12.2022.						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	17.148	272.191	-	-	-	289.339
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	7.975.339	364.553	1.809.776	1.024.141	59.131	11.232.940
Subordinirane obaveze	-	-	119.350	-	-	119.350
Ostale obaveze	175.663	-	-	-	-	175.663
Ukupno	8.168.150	636.744	1.929.126	1.024.141	59.131	11.817.292

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Banka ima odobrene kratkoročne limite od domaćih banaka koje posluju na bankarskom tržištu Republike Srbije u iznosu od EUR 3.000.000.

Ročnost nepovučenih kredita i limita i primljenih garancija prema preostalim ugovorenim rokovima dospeća na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine prikazana je kako sledi:

	U RSD hiljada		
	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Ukupno
<u>31.12.2023.</u>			
Garancije	759.011	1.151.791	1.910.802
Preuzete obaveze po nepovučenim kreditima i limitima	60.000	559.867	619.867
Ukupno	<u>819.011</u>	<u>1.711.658</u>	<u>2.530.669</u>
<u>31.12.2022.</u>			
Garancije	762.095	593.013	1.355.108
Preuzete obaveze po nepovučenim kreditima i limitima	350.526	304.834	655.360
Ukupno	<u>1.112.621</u>	<u>897.847</u>	<u>2.010.468</u>

Banka očekuje da neće sve preuzete neopozive obaveze biti povučene pre njihovog isteka roka dospeća.

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu očekivanih rokova plaćanja. Očekivani tokovi gotovine za pozicije aktive odgovaraju ugovorenim tokovima gotovine.

API BANK a.d. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembar 2023.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7.526.810	-	-	-	-	7.526.810
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	-	-
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.399.759	81.070	5.779	-	-	5.486.608
Krediti i potraživanja od komitenata	164.944	93.336	707.770	3.316.161	443.852	4.726.062
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	52.425	52.425
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	88.287	88.287
Investicione nekretnine	-	-	-	-	11.443	11.443
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	-	-	-	-	320.411
Ostala sredstva	164.733	-	2	707	-	165.442
Ukupno aktiva	13.256.245	174.406	713.551	3.469.023	443.852	18.057.077
PASIVA						
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	63.027	279.262	-	-	-	342.289
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	9.903.957	420.305	3.179.719	947.692	85.776	14.537.448
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	-	-	-	-	-	-
Rezervisanja	50.255	-	-	-	-	50.255
Tekuce poreske obaveze	35.136	-	-	-	-	35.136
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	160.391	-	-	-	-	160.391
Ukupno obaveze	10.212.766	699.567	3.179.719	947.692	85.776	10.602.653
Kapital	-	-	-	-	2.931.558	2.931.558
Ukupno pasiva	10.212.766	699.567	3.179.719	947.692	3.017.334	18.057.077
Ročna neusklađenost na dan:						
- 31. decembra 2023. godine	3.043.480	(525.161)	(2.466.168)	2.521.330	(2.573.481)	
- 31. decembra 2022. godine	(2.465.088)	(207)	(985)	(6.286.681)	(2.103.210)	

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Kamatni rizik

Kamatni rizik definiše se kao rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve pozicije iz bankarske knjige koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka kamatni rizik kontroliše praćenjem odnosa kamatonosne aktive, odnosno pasive i učešća iste u ukupnoj aktivi, odnosno pasivi, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati rizik od promena kamatnih stopa po kamatonosnim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki, raspone kamatnih stopa i uticaj promene kamatnih stopa na prihode, odnosno na rashode i kapital Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promena kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, s obzirom na mogućnost usklađivanja kamata kod kredita i depozita, uz pismenu saglasnost klijenata (fizičkih lica) za izmenu obaveznih elemenata ugovora.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku kamatne stope, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje kamatnim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje kamatnog rizika;
2. Merenje, odnosno procenu kamatnog rizika;
3. Ublažavanje kamatnog rizika;
4. Praćenje i kontrolu kamatnog rizika; i
5. Izveštavanje o kamatnom riziku.

Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje značajne izvore kamatnog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kamatnom riziku (kamatonosne pozicije aktive i pasive) i rizik opcije kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi.

Identifikaciju uzroka/faktora kamatnog rizika sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija i plana.

Merenje kamatnog rizika Banke predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku primenom GAP analize, racio analize, *Black-Scholes* modela (za rizik opcije) i stres testiranja, koji se sprovode minimalno na mesečnom nivou u redovnim uslovima poslovanja i u nadležnosti su Sektora upravljanja rizicima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Kamatni rizik (Nastavak)

Sektor upravljanja rizicima analizira uticaj promene kamatne stope, odnosno kamatni repricing prema metodologiji za kamatno osetljive stavke aktive i pasive na mesečnom nivou i meri efekte standardnog kamatnog šoka od 200 bp na ekonomsku vrednost Banke u odnosu na bazelski limit od 20% regulatornog kapitala (*Tier 1 + Tier 2*), koji ujedno predstavlja i maksimalnu graničnu vrednost prihvatljivog rizika Banke.

Ublažavanje kamatnog rizika predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje kamatnog rizika, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Praćenjem kamatnog rizika definiše se proces stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku, Sektor upravljanja rizicima prati usklađenost sa definisanim limitima.

Banka je u 2023. godini nastavila sprovođenje aktivnosti kontrole i merenje rizika promene kamatnih stopa primenjujući standardni kamatni šok od 200 bp na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno, čiji rezultati su prikazani u sledećoj tabeli.

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (*Repricing Gap* izveštaj) na dan **31. decembra 2023. godine** sa uporednim pregledom efekata za 2022. godinu.

Promena ekonomске vrednosti knjige Banke - ukupno(zbirno)

Vremenski period	Marginalni gap		Ponder	Uticaj na ekonomsku vrednost	
	Ukupno u RSD hilj	Ukupno u EUR hilj		Ukupno u RSD hilj	Ukupno u EUR hilj
Do 1 m	4.906.711	41.876	0.08%	3.925	34
1 - 3 m	(529.008)	(4.515)	0.32%	(1.693)	(14)
3 - 6 m	(798.449)	(6.814)	0.72%	(5.749)	(49)
6 - 12 m	(2.120.965)	(18.101)	1.43%	(30.330)	(259)
1 - 2 g	(161.381)	(1.377)	2.77%	(4.470)	(38)
2 - 3 g	39.405	336	4.49%	1.769	15
3 - 4 g	31.552	269	6.14%	1.937	17
4 - 5 g	19.928	170	7.71%	1.536	13
5 - 7 g	-	-	10.15%	-	-
7 - 10 g	-	-	-	-	-
10 - 15 g	-	-	-	-	-
Ukupno	1.387.793	11.844		(33.073)	(282)

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Kamatni rizik (Nastavak)

Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2023.godine:	1.945.374	16.602
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp	-1.70%	-1.70%

Rezultati stres testiranja na dan 31. decembra 2022. godine

Regulatorni kapital na dan 31. decembra 2022.godine	1.712.392	14.596
Efekat uticaja standardnog šoka od +200bp	0.62%	0.62%

Prilikom izračunavanja izloženosti Banke kamatnom riziku primenjen je standardni kamatni šok od 200 baznih poena (bp) na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno (EUR i RSD) i za ostale valute ukupno (USD, CHF, GBP, RUB).

Kamatno osetljive pozicije bankarske knjige su raspoređene u vremenske zone na način koji je prikazan u tabelama koje slede, a ponderi koji su korišćeni se baziraju na procenjenom kamatnom skoku od 200 bp i procenjenom modifikovanom trajanju za svaku vremensku zonu koja je preuzeta iz Bazel dokumenta pod nazivom “*Principles for the Management and Supervision of Interest Rate Risk*”.

Banka pozicije sa fiksnom kamatnom stopom raspoređuje u vremenske zone prema preostalom roku do dospeća, a pozicije sa promenjivom kamatnom stopom raspoređuju u vremenske zone prema roku do sledeće promene kamatne stope (*repricing*).

Sektor upravljanja rizicima najmanje mesečno sprovodi stres testiranje materijalno značajnih rizika, uključujući efekte promene kamatnih stopa, u skladu sa prirodom i nivoom rizika kojima je Banka izložena, na prihode i ekonomsku vrednost Banke, odnosno uticaj na regulatorni kapital i adekvatnost kapitala, primenom kamatnog repricing-a, kao što je prikazano u sledećoj tabeli:

<u>Scenario</u>	<u>U RSD hiljada</u>	
	<u>Promena tržišnih kamatnih stopa</u>	<u>Kamatni rizik 2023.</u>
1	1%	159
2	2%	317
3	-1%	-159
4	-2%	-317

<u>Scenario</u>	<u>U RSD hiljada</u>	
	<u>Promena tržišnih kamatnih stopa</u>	<u>Kamatni rizik 2022.</u>
1	1%	825
2	2%	1.651
3	-1%	-825
4	-2%	-1.651

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.3. Kamatni rizik (Nastavak)

Prema rezultatima stres testiranja promene ekonomske vrednosti u bankarskoj knjizi za 200 bp, odnosno za standardni šok koji je definisao Bazelski komitet, na kraju godine bi bilo sledeće:

1. Prema uticaju standardnog šoka na ekonomsku vrednosti pojedinačno po važnijim valutama (materijalno značajnim), imali bi pozitivan efekat od 0.22% u odnosu na regulatorni kapital za promenu od 200 bp
2. Prema uticaju standardnog šoka na ekonomsku vrednosti pojedinačno po važnijim valutama (materijalno značajnim), imali bi pozitivan efekat od 0.11% u odnosu na regulatorni kapital za promenu od 100 bp.

33.4. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju: devizni rizik, cenovni rizik (po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti) i robni rizik.

Banka nije izložena riziku promene cena instrumenata kapitala i cena robe. Osim koncentracije tržišnog rizika stranih valuta. Banka nema značajnu koncentraciju tržišnog rizika kod ostalih pozicija.

33.4.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

ALCO odbor je odobrio limite za pozicije u svakoj materijalno značajnoj valuti u poslovanju Banke. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije. Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju - pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital. Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala Banke, koji se obračunavaju u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

Banka odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija (uključujući i apsolutnu vrednost otvorene pozicije u zlatu) na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% kapitala.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.4. Tržišni rizici (Nastavak)

33.4.1. Devizni rizik (Nastavak)

Tokom 2023. godine Banka je strogo vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, gde je ovaj pokazatelj bio na nivou koji je ispod propisane vrednosti za celokupni period u toku godine.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Banke, kroz minimiziranje negativnih efekata promene deviznog kursa na finansijski rezultat i kapital Banke, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja deviznim rizikom kojim se identificuje procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost deviznom riziku, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje deviznim rizikom Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje deviznog rizika;
2. Merenje, odnosno procenu deviznog rizika;
3. Ublažavanje deviznog rizika;
4. Praćenje i kontrolu deviznog rizika; i
5. Izveštavanje o deviznom riziku.

Identifikacijom deviznog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka deviznog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti. Ova aktivnost je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima, u saradnji sa Sektorom finansija i plana i Sektorom sredstava i likvidnosti.

Merenje deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti Banke deviznom riziku primenom GAP analize (valutna struktura), racio analize, VaR metodologije, *Black-Scholes* modela (delta-ponderisana pozicija) i stres testiranja. Sektor upravljanja rizicima na dnevnom nivou primenjuje tehnike merenja pokazatelja deviznog rizika i OCP izloženosti, a stres testiranja sprovodi kvartalno,

Sektor upravljanja rizicima sprovodi stres testove osetljivosti pozicija Banke na promene deviznih kurseva najmanje jednom kvartalno i o rezultatima testiranja informiše Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Odbor za reviziju, Upravni odbor Banke i akcionara Banke "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.4. Tržišni rizici (Nastavak)

33.4.1. Devizni rizik (Nastavak)

Sledeće tabele ukazuju na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti svojih monetarnih sredstava i obaveza kojima se ne trguje na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine.

Analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje rezultata poslovanja ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

<u>Valuta</u>	Promene u deviznom kursu (%)	U RSD hiljada Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja	
		2023.	2023.
EUR	-20%	(310)	
CHF	-20%	(13.417)	
USD	-20%	(19.547)	
RUB	-20%	(40.547)	

<u>Valuta</u>	Promene u deviznom kursu (%)	U RSD hiljada Efekat na rezultat poslovanja pre oporezivanja	
		2022.	2022.
EUR	-20%	(6.672)	
CHF	-20%	(44)	
USD	-20%	(470)	
RUB	-20%	(162)	

API BANK a.d. BEOGRAD

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak) NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE za godinu zatvрšenu 31. decembra 2023

33.4.1. Devizni rizik (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku (uključujući i valutnu klauzulu) na dan 31. decembra 2023. godine.

U tabelu su uključena sredstva i obaveze po nijihovim knjigovodstvenim vrednostima.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

API BANK a.d. BEOGRAD

NAPOMENE UZ FINANSISKE IZVEŠTAJE
33.4.2. Devizni rizik (Nastavak)
Za godinu završenu 31. decembar 2023

33.4.2. Devizni rizik (Nastavak)

PASIVA	EUR	USD	CHF	RUB	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	297.261			1.387		298.648	43.641	342.289
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	5.193.563	221.811	5.507	1.436.664	53.565	6.911.109	7.626.339	14.537.448
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika								
Subordinirane obaveze								
Rezervisanja						-	50.255	50.255
Tekuce poreske obaveze						-	35.136	35.136
Odložene poreske obaveze								
Ostale obaveze	19.201	2.841	78	137	416	22.673	137.718	160.391
Ukupno obaveze	5.510.025	224.652	5.585	1.438.188	53.981	7.232.430	7.893.089	15.125.519
Kapital	-	-	-			-	2.931.558	2.931.558
Ukupno pasiva	5.510.025	224.652	5.585	1.438.188	53.981	7.232.430	10.824.647	18.057.077
Vanbilansne pozicije - kupovina EUR za RSD, prodaja EUR za RUB	-	-	-	-	-	-		
Neto devizna pozicija na dan -31. decembar 2023.	(2.032.594)	2.205	135	406	(34)	(2.029.882)		
-31. decembar 2022.	152.903	7.078	642	2.483	4.728	167.834		

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

3. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.5. Rizici izloženosti Banke (Rizik koncentracije)

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti;
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i slično; i
- instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

Praćenje izloženosti Banke riziku izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica u nadležnosti je organizacionog dela odgovornog za odobravanje angažovanja po proizvodu. Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja angažovanja u smislu da organ - odbor koji odobrava angažovanja raspolaže podacima u vezi sa ukupnom visinom izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosom prema kapitalu Banke.

Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija. Pored regulatorno definisanih metoda merenja rizika koncentracije (prekoračenje limita). Banka koristi još dve često korišćene mere koncentracije: racio koncentracije i *Herfindahl-Hirschman* indeks (HHI).

Racio koncentracije - CR5 (mera koncentracije za 5 najvećih izloženosti za koje važi: niska koncentracija 0-50%; srednja koncentracija 50-80% i visoka koncentracija 80-100%) predstavlja zbir određenog broja najvećih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu, dok *Herfindahl-Hirschman* indeks predstavlja zbir kvadrata svih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu. Za obe mere važi sledeća relacija: što je kreditni portfolio više diversifikovan (manja koncentracija), to su vrednosti tih mera manje.

Ublažavanje rizika koncentracije Banka sprovodi aktivnim upravljanjem kreditnim portfoliom, kao i prilagođavanjem uspostavljenih limita.

U 2023. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika koncentracije i sprovodenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

U skladu sa propisima i Politikama upravljanja rizicima Upravni odbor daje saglasnost za izlaganje Banke riziku izloženosti po pojedinim klijentima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Bankom. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole unutrašnje revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

Sektor upravljanja rizicima je pokrenuo proces implementacije Metodologije načina utvrđivanja, revizije i ukidanja internih limita prema bankama i drugim finansijskim institucijama (rizik druge ugovorne strane).

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.5. Rizici izloženosti Banke (Rizik koncentracije) (Nastavak)

Rizik druge ugovorne strane se prati kroz proces upravljanja kreditnim rizikom i tržišnim rizicima, Sektor upravljanja rizicima prati izloženosti finansijskim institucijama sa aspekta internih i regulatornih limita koncentracije rizika i o kretanju istih izveštava Sektor sredstava i likvidnosti i ALCO odbor.

Sektor upravljanja rizicima sačinjava kvartalne izveštaje o koncentraciji potraživanja u odnosu na pojedine dužnike, grupe povezanih dužnika, privredne grane, zemlje, odnosno geografska područja i druge parametre od značaja za upravljanje kreditnim rizikom o čemu redovno izveštava Izvršni odbor Banke u formi propisanih izveštaja.

33.6. Rizici ulaganja Banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u nekretnine, postrojenja i opremu (osnovna sredstva).

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Banke. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

U 2023. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Banka na dan 31. decembra 2023. godine nije imala ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru, dok je pokazatelj ulaganja u osnovna sredstva iznosio 9.02% regulatornog kapitala Banke.

33.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od takvog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- **političko-ekonomski rizik**, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja Banke usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi; i

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.7 Rizik zemlje (Nastavak)

- **rizik transfera**, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja je utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla.

Za upravljanje rizikom zemlje kojem je Banka izložena, odgovoran je Sektor upravljanja rizicima.

Banka limite izloženosti riziku zemlje utvrđuje pojedinačno po državi porekla dužnika, a u slučaju utvrđene koncentracije izloženosti po geografskim regionima utvrđuje ih i na regionalnoj osnovi.

Prilikom određivanja nivoa ispravki vrednosti i rezervisanja po državama. Banka uzima u obzir i rizik zemlje.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima drže na računima kod inostranih banaka.

Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na taj način što kontinuirano prati izloženost riziku zemlje u odnosu na usvojene limite, koji su određeni na osnovu rejtinga zemalja utvrđenog od kompetentnih institucija (OECD) uz redovno informisanje organa upravljanja o postojećim izloženostima.

Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oručavanjem sredstava kod prvoklasnih inostranih banaka.

33.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, Ova definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i reputacioni rizik.

Operativni rizik uključuje i: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija - *outsourcing*) i rizik informacionog sistema.

U okviru upravljanja operativnim rizikom uključen je i regulatorni (*compliance*) rizik, kao sastavni deo jedinstvene procedure Sektora upravljanja rizicima i Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, prema njihovim nadležnostima, u smislu formiranja zajedničke Baze operativnih i regulatornih rizika, praćenja jedinstvenih limita apetita rizika, kao i upravljanja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U procesu upravljanja operativnim rizikom učestvuju Upravni odbor, Izvršni odbor, Komisija za upravljanje operativnim rizikom, Odbor za reviziju i svi organizacioni delovi Banke.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.8 Operativni rizik (Nastavak)

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja operativnim rizikom i regulatornim rizikom, kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost navedenim rizicima, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje operativnim rizikom i regulatornim rizikom Banke podrazumeva integriran proces koji obuhvata:

1. Identifikovanje rizika;
2. Merenje, odnosno procenu rizika;
3. Ublažavanje rizika;
4. Praćenje i kontrolu rizika; i
5. Izveštavanje o riziku.

Identifikacijom operativnog i regulatornog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka rizika, odnosno sprovodi klasifikaciju rizika za prikupljanje podataka o operativnim i regulatornim rizicima i gubicima (Baza OPR), što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti, kao i izloženosti riziku po osnovu uvođenja proizvoda/usluga u Banci i/ili poveravanja aktivnosti/usluge trećim licima (*outsourcing*).

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog ili regulatornog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka i ostalim kriterijumima za opis i klasifikaciju događaja, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane lica odgovornih za određene poslovne procese u Banci kroz prijavu istih Sektoru upravljanja rizicima na dalje postupanje.

Banka identificuje operativni rizik retroaktivno (kroz unos u bazu podataka o događajima) i proaktivno kroz periodične samoprocene operativnog rizika.

Merenje, odnosno procena izloženosti operativnom riziku predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika od strane Sektora upravljanja rizicima, putem primene metodologije za samoprocenu rizika, analize uticaja na poslovanje i indikatora izloženosti primenom osnovnog indikatora - minimalno godišnje, kao i putem frekvencije kretanja ključnih indikatora rizika (KRI) i stres testiranjem na kvartalnom nivou.

Prilikom preuzimanja operativnog rizika Banka se rukovodi sledećim načelima:

- vrši se analiza ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika; i
- meri se tekuća izloženost operativnom riziku i procenjuje izloženost po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti i ustupanja aktivnosti/usluga trećim licima radi sprovođenja mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.

Procesom ublažavanja operativnog rizika Banka utvrđuje mere za ublažavanje operativnog rizika. Mere za ublažavanje operativnog rizika podrazumevaju:

- definisanje limita izloženosti;
- definisanje ključnih indikatora za praćenje i kontrolu izloženosti; i
- primenu mehanizama za prenos rizika.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.8. Operativni rizik (Nastavak)

Banka ima definisanu i usvojenu Politiku kontinuiteta poslovanja Banke i revidiran Plan kontinuiteta poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (BCP), koji uključuje Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa (DRP), a koji sa pripadajućim prilozima zajedno omogućavaju nesmetano i kontinuirano funkcionisanje svih značajnih sistema i procesa Banke, kao i ograničavanje gubitka u vanrednim situacijama, koji su bili adekvatno testirani u toku 2023. godine.

Proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika sprovodi Sektor upravljanja rizicima kroz redovno izveštavanje Komisije za upravljanje operativnim rizikom i Izvršnog odbora, Služba za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, sprovodi identifikaciju, praćenje i izveštavanje o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja regulatornog (*compliance*) rizika.

Sistem izveštavanja o operativnom riziku obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje se planiraju ili su preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnosti koje je Banka poverila trećim licima, kao i limita za nove proizvode.

Odluku o eksternalizaciji, odnosno promeni Pružaoca usluga i uvođenju novog proizvoda, te postupke za njenu izmenu, donosi Izvršni odbor Banke na predlog Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

Merenje i upravljanje procesom eksternalizacije se zasniva na identifikovanju i proceni svih povezanih rizika sa aktivnostima ustupanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija), koji mogu imati uticaj na: kontinuitet poslovanja Banke; troškove, finansijski rezultat, likvidnost, solventnost i kapital Banke; rizični profil Banke i kvalitet pružanja usluga i reputaciju Banke. Na analogan način se postupa i u slučaju uvođenja novih proizvoda/usluga.

Tokom 2023. godine Sektor upravljanja rizicima je izveštavao Izvršni odbor Banke dostavljanjem periodičnih izveštaja o evidentiranim operativnim događajima koji mogu imati negativne efekte na kapital i adekvatnosti kapitala sa predlogom mera za njihovo otklanjanje/ublažavanje.

Na kvartalnom nivou Narodnoj banci Srbije su dostavljeni podaci o kapitalnom zahtevu za operativni rizik prema BIA pristupu sa podacima o indikatoru izloženosti koji ulazi u osnovicu za obračun. Takođe, na zahtev Narodne banke Srbije dostavljeni su podaci i o bazi operativnih događaja/gubitaka i zapisnici sa sednice Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

U toku 2023. godine u Bazi operativnih gubitaka evidentirani su prijavljeni događaji operativnog rizika.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

33.9 Rizik prevremene otplate

Rizik prevremene otplate je rizik da će Banka ostvariti finansijski gubitak ukoliko komitenti otplate svoje obaveze prema Banci ili zahtevaju otplatu pre ili nakon očekivanog roka.

Efekat na neto prihod od kamata, odnosno godišnji dobitak/(gubitak) pre oporezivanja i kapital, pod pretpostavkom da će 10% finansijskih instrumenata biti prevremeno plaćeno početkom godine, uz konstantno održavanje ostalih varijabli, je sledeći:

<u>Valuta</u>	Efekat na neto prihod od kamata 2023.	U RSD hiljada Efekat na neto prihod od kamata 2022.
EUR	(2.334)	(628)
Ostale valute	(4.202)	(886)

34. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA

Rizik informacionog Sistema kao sastavni deo operativnog rizika je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputaciju usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neke druge sistemske slabosti koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka upravlja rizicima informacionog sistema kroz integralni proces upravljanja operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja Banke kojim se definiše identifikacija, procena, analiza i praćenje operativnog rizika i povezanih rizika - rizik informacionog sistema kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internim aktima.

Procena rizika informacionog sistema se vrši najmanje jednom godišnje u sklopu sveobuhvatne samoprocene operativnih rizika u Banci na procesima koji sadrže informacionu komponentu i prema dinamici procene Analize uticaja na poslovanje, koja podrazumeva postupak u kome organizacione jedinice Banke u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima sagledavaju registar rizika informacionog sistema i navode u kojoj mjeri su izloženi pojedinim vrstama rizika informacionog sistema.

Procena rizika informacionog sistema daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike, koji utiču na procese za koje su odgovorni, Nakon izvršene redovne procene rizika informacionog sistema Sektor upravljanja rizicima kreira izveštaj o proceni rizika informacionog sistema kao sastavnog dela samoprocene operativnih rizika u Banci, koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvajanje.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

35. MERENJE FER VREDNOSTI

Fer vrednost koja se navodi u finansijskim izveštajima je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u nezavisnoj transakciji. Fer vrednost se računa koristeći tržišne informacije raspoložive na datum izveštavanja kao i individualne metode procene Banke.

Fer vrednost nekog finansijskog instrumenta prikazana po njegovoj nominalnoj vrednosti je približno jednaka njegovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovo uključuje gotovinu, kao i potraživanja i obaveze bez definisane dospelosti ili fiksne kamatne stope.

Za ostala potraživanja i obaveze budući očekivani tokovi gotovine se diskontuju do njihove sadašnje vrednosti koristeći tekuće kamatne stope. Imajući u vidu da su varijabilne kamatne stope ugovorene za većinu finansijske aktive i obaveza Banke, promene u tekućim kamatnim stopama vode do promena u ugovorenim kamatnim stopama.

Kotirajuće tržišne cene se koriste za hartije kojima se trguje. Fer vrednost ostalih hartija se računa kao neto sadašnja vrednost budućih očekivanih gotovinskih tokova.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** Kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1. bilo direktno (tj. kao cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištima koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje i instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili prepostavke potrebni da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređivanje sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i druge modele procene. Prepostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođenje rizika i benchmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023

35. MERENJE FER VREDNOSTI

(Nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (Nastavak)

Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenih jednostavnijih finansijskih instrumenata kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo uočljive tržišne podatke i zahtevaju malo prosuđivanja i procene od strane rukovodstva. Kotirane cene i inputi za modele su obično (relativno) dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derive, kao kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i inputa modela smanjuje potrebu za procenama rukovodstva te smanjuje nesigurnost povezanu s određivanjem fer vrednosti. Raspoloživost uočljivih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta i sklona je promenama usled specifičnih dešavanja i opštih uslova budućih tržišta.

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

	Knjigovod-stvena vrednost	31.12.2023 Fer vrednost	Knjigovod-stvena vrednost	31.12.2022 Fer vrednost
Finansijska (monetarna) aktiva				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7.526.810	7.526.810	5.009.080	5.009.080
Hartije od vrednosti	-	-	354.233	354.233
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.486.608	5.486.608	2.740.530	2.740.530
Krediti i potraživanja od komitenata	4.726.062	4.104.541	5.150.291	4.484.622
Ostala sredstva	165.442	165.442	173.520	173.520
Ukupno	17.904.922	17.283.401	13.427.654	12.761.985
Finansijska (monetarna) pasiva				
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	342.289	342.289	289.338	289.338
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	14.537.448	14.537.448	11.232.939	11.232.939
Subordinirane obaveze	-	-	119.350	119.350
Ostale obaveze	160.391	160.391	173.146	173.146
Ukupno	15.040.128	15.040.128	11.814.773	11.814.773

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

35 MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)

Analiza fer vrednosti po nivou hijerarhije

	31.12.2023.	Fer vrednost			U RSD hiljada		
		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3			
Sredstva							
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat							
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5.486.608				5.486.608		
Krediti i potraživanja od komitenata	<u>3.413.648</u>	<u>603.133</u>	<u>87.760</u>		<u>4.104.541</u>		
Ukupno	<u>8.900.256</u>	<u>603.133</u>	<u>87.760</u>		<u>9.591.149</u>		
Obaveze							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	342.289				342.289		
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	<u>14.537.448</u>				<u>14.537.448</u>		
Subordinirane obaveze	<u>-</u>				<u>-</u>		
Ukupno	<u>14.879.737</u>				<u>14.879.737</u>		
31.12.2022.							
Fer vrednost							
	31.12.2022.	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno		
Sredstva							
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat	354.233				354.233		
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	<u>2.740.530</u>				<u>2.740.530</u>		
Krediti i potraživanja od komitenata	<u>4.172.920</u>	<u>299.746</u>	<u>11.956</u>		<u>4.484.622</u>		
Ukupno	<u>7.267.683</u>	<u>299.746</u>	<u>11.956</u>		<u>7.579.385</u>		
Obaveze							
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	289.338				289.338		
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	<u>11.232.939</u>				<u>11.232.939</u>		
Subordinirane obaveze	<u>119.350</u>				<u>119.350</u>		
Ukupno	<u>11.641.677</u>				<u>11.641.627</u>		

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

35. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)

Tamo gde je moguće fer vrednost kredita i potraživanja je bazirana na uočljivim tržišnim transakcijama. Gde uočljive tržišne transakcije nisu dostupne, fer vrednost se ocenjuje koristeći modele procene, kao što su tehnike diskontovanja gotovinskih tokova.

Inputi za tehnike procene uključuju očekivane kreditne gubitke tokom životnog veka kredita, kamatne stope, stope avansa i izvorne podatke ili podatke sa sekundarnog tržišta. Za kolateralno-zavisne umanjene (obezvređene) zajmove, fer vrednost se meri na bazi vrednosti pripadajućeg kolaterala. Inputi modela mogu uključiti podatke od brokera treće strane bazirane na OTC aktivnosti trgovanja, i informacije dobijene od drugih učesnika na tržištu, što ukjučuje uočljive primarne i sekundarne transakcije.

Za unapređenje tačnosti procene kredita stanovništvu (retail) i manjih komercijalnih kredita, homogeni krediti su grupisani u portfolio sa sličnim karakteristikama kao poreklo, LTV racia, kvalitet kolaterala, tip proizvoda i dužnika, stope avansa i neizvršenja i standardne verovatnoće.

Fer vrednost depozita banaka i klijenata se ocenjuje koršćenjem tehnike diskontovanja gotovinskih tokova, primenjujući stope koje su ponuđene za depozite sličnog dospeća i uslova, Fer vrednost depozita plativih na zahtev je iznos za isplatu na dan izveštavanja.

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske imovine i obaveza po knjigovodstvenoj vrednosti i njihovu fer vrednost na dan **31. decembra 2023. godine**:

	Po fer vrednosti	HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Po amortizovanoj vrednosti	Ukupna sadašnja vrednost	U RSD hiljada Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7.526.810			7.526.810	7.526.810
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat		-		-	-
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		5.486.608	5.486.608	5.486.608	5.486.608
Krediti i potraživanja od komitenata		4.726.062	4.726.062	4.104.541	4.104.541
Ostala sredstva		165.442	165.442	165.442	165.442
Ukupno sredstva	7.526.810	-	10.378.11	17.904.922	17.283.401
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama		342.289	342.289	342.289	342.289
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima		14.537.448	14.537.448	14.537.448	14.537.448
Subordinirane obaveze		-	-	-	-
Ostale obaveze		160.391	160.391	160.391	160.391
Ukupno obaveze	-	15.040.12	8	15.040.128	15.040.128

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

35. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske imovine i obaveza po knjigovodstvenoj vrednosti i njihovu fer vrednost na dan **31. decembra 2022. godine:**
U RSD hiljada

	Po fer vrednosti	HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Po amortizo- vanoj vrednosti	Ukupna sadašnja vrednost	U RSD hiljada Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	5.009.080			5.009.080	5.009.080
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali rezultat		354.233		354.233	354.233
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			2.740.530	2.740.530	2.740.530
Krediti i potraživanja od komitenata			5.150.291	5.150.291	4.484.622
Ostala sredstva			173.520	173.520	173.520
Ukupno sredstva	5.009.080	354.233	8.064.341	13.427.654	12.761.985
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama			289.338	289.338	289.338
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima			11.232.939	11.232.939	11.232.939
Subordinirane obaveze			119.350	119.350	119.350
Ostale obaveze			173.146	173.146	173.146
Ukupno obaveze	-	-	11.814.77	3	11.814.773

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

35. MERENJE FER VREDNOSTI (Nastavak)

Sledi opis metodologija i pretpostavki korišćenih za određivanje fer vrednosti onih finansijskih instrumenata koji još nisu evidentirani po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

Imovina za koju je fer vrednost približna knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijsku imovinu i obaveze koju su likvidni ili imaju kratkoročno dospeće (manje od jedne godine) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približna fer vrednosti, Ova pretpostavka se takođe primenjuje na depozite na zahtev, štedne račune bez određenog dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnom stopom.

Finansijski instrumenti sa fiksnom stopom

Fer vrednost finansijske imovine i obaveza sa fiksnom stopom evidentiranih po amortizovanoj vrednosti se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa kada su prvobitno bili priznati po tekućim tržišnim stopama ponuđenim za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom stopom je zasnovana na diskontovanju gotovinskih tokova koristeći preovlađujuće kamatne stope na dug na novčanom tržištu sa sličnim kreditnim rizikom i dospelošću.

36. INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA

Interna procena adekvatnosti kapitala predstavlja proces procene svih značajnih rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Proces interne procene adekvatnosti kapitala sadrži sledeće faze:

- 1) utvrđivanje materijalne značajnosti rizika;
- 2) računanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
- 3) utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva; i
- 4) poređenje sledećih elemenata:
  - kapitala obračunatog u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i raspoloživog internog kapitala;
  - minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike; i
  - zbira minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i ukupnih internih kapitalnih zahteva.

Analizom rizičnog profila Banke identifikovani su rizici za koje će Banka obračunavati kapitalne zahteve u procesu interne procene adekvatnosti kapitala, i to: kreditni rizik, tržišni rizik, operativni rizik, rizik likvidnosti, kamatni rizik u Bankarskoj knjizi, rizik koncentracije, strateški rizik, kreditno-devizni rizik i ostale materijalno značajne rizike,

Za ostale vrste rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju Banka će obračunavati kapitalne zahteve ukoliko se budu identifikovali kao materijalno značajni, primenjujući odgovarajući linearan procenat na bazi subjektivne procene rukovodstva Banke. Navedenim rizicima Banka upravlja koristeći tehnike za ublažavanje/transfer rizika i bliže su definisane i određene Procedurama za upravljanje rizicima i drugim internim aktima.

Određivanje ukupnog internog kapitala raspoloživog za pokriće rizika vrši se sabiranjem izračunatih kapitalnih zahteva za pojedinačne materijalno značajne rizike.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

37. INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA (nastavak)

Poređenje iznosa potrebnog internog kapitala sa iznosom kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala, vrši se najmanje jedanput godišnje, kroz izradu i analizu izveštaja u vezi sa procesom interne procene adekvatnosti kapitala, Izveštaj se radi u Sektoru upravljanja rizicima.

O obračunatoj internoj proceni adekvatnosti kapitala Sektor upravljanja rizicima na godišnjem nivou izveštava Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za reviziju i Upravni odbor Banke.

38. UPRAVLJANJE KAPITALOM

(a) Regulatorni kapital

Banka kontinuirano upravlja kapitalom, koji predstavlja širi koncept od pozicije kapitala u bilansu stanja, sa ciljem da:

- obezbedi usaglašenost sa zahtevima vezanim za kapital koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja po principu "stalnosti poslovanja", uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama; i
- obezbedi adekvatnu kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

Banka upravlja struktrom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Strategija upravljanja kapitalom Banke definiše odnos prema kapitalu na način koji obezbeđuje upravljanje kapitalom na kontinuiranoj i dugoročnoj osnovi.

Cilj strategije upravljanja kapitalom je da se njenim sprovođenjem obezbedi formiranje i održavanje adekvatnog nivoa i strukture internog kapitala, kao i jačanje kapitalne osnove Banke, Strategija upravljanja kapitalom Banke je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni iznos kapitala u dinarskoj protivvrednosti od EUR 10 miliona prema zvaničnom srednjem kursu; i
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou koji nije niži od 8%.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 113/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020 i 59/2021) utvrđena je metodologija izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke. Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike, kao i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023**

---

39. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

(b) Regulatorni kapital (nastavak)

Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim i tržišnim (deviznim) rizicima koristi standardizovani (SA) pristup, dok za izračunavanje indikatora izloženosti (operativni rizik) koristi metod osnovnih indikatora (BIA). Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilanske aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Vrednost pozicija bilanske aktive radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti. Vrednost vanbilansnih stavki radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi i koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbiru sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke;
- kapitalnog zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti za sve poslovne aktivnosti Banke (CVA); i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Za svrhe utvrđivanja regulatornog kapitala i koeficijenta adekvatnosti kapitala, osnovni kapital Banke na 31.decembar 2023. godine čini uplaćeni akcijski kapital.Odbitne stavke od kapitala su gubici iz prethodnih godina, gubitak tekuće godine, nematerijalna ulaganja i bruto iznos potraživanja od dužnika- fizičkog lica (osim poljoprivrednika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenata utvrđenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilanske aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta.

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine, kao i pokazatelj adekvatnosti kapitala:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

(a) Regulatorni kapital (Nastavak)

	<u>31.12.2023.</u>	<u>U RSD hiljada 31.12.2022.</u>
Regulatorni kapital		
Osnovni kapital		
Osnovni akcijski kapital	4.632.406	4.632.406
Gubici iz prethodnih godina	(2.634.608)	(2.898.913)
Dobit/Gubitak tekuće godine	933.759	264.307
Revalorizacione rezerve	-	2.053
Nematerijalna imovina	(52.424)	(46.734)
	<u>1.945.374</u>	<u>1.688.812</u>
Dopunski kapital - subordinirane obaveze	-	23.581
Ukupan osnovni i dopunski kapital	1.945.374	1.712.393
<i>Odbitne stavke od kapitala:</i>		
<i>Bruto iznos potraživanja od fizičkih lica</i>	-	-
Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Ukupan kapital (1)	1.712.393	1.712.393
Rizična aktiva - rizikom ponderisane izloženosti		
Izloženost kreditnom riziku	5.127.054	5.274.547
Izloženost operativnom riziku	1.201.159	801.269
Izloženost tržišnom riziku	116.479	113.729
Izloženost riziku prilagođavanja	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Ukupno (2)	6.444.692	6.189.545
<i>Pokazatelj adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala</i>	<i><u>30.19%</u></i>	<i><u>27.28%</u></i>
<i>Pokazatelj adekvatnost osnovnog kapitala</i>	<i><u>30.19%</u></i>	<i><u>27.28%</u></i>
<i>Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)</i>	<i><u>30.19%</u></i>	<i><u>27.67%</u></i>

Na dan 31. decembra 2023. godine regulatorni kapital Banke iznosio je RSD 1.945.374 hiljade odnosno EUR 6.602 hiljada po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja (31. decembar 2022. godine: RSD 1.712.393 hiljada, odnosno EUR 14.596). Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke od 30.19% je viši od propisanog minimuma od 8% (odnosno 15.20% u skladu sa supervizorskim dopisom NBS od 31.08.2023.godine).

Pokazatelj leveridža (Tier 1 Leverage Ratio) koji predstavlja odnos osnovnog kapitala i iznosa izloženosti Banke na dan 31. decembra 2023. godine iznosio je 9.14%.

Dopisom Narodne banke Srbije o supervizorskoj proceni Banke i pratećim preporukama, Banka je dužna da na pojedinačnom nivou održava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou od 8.53%, pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou od 11.40% i pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 15.20%. što predstavlja ukupan supervizorski zahtev za kapitalom koji treba uvećati za obračunati kombinovani zaštitni sloj kapitala na relevantni datum.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

37. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

(a) Regulatorni kapital (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2023. godine sveobuhvatni zahtev za kapitalom iznosio je 19.11% rizične aktive, obračunat kao zbir ukupnih supervizorskih zahteva za kapitalom i kombinovanog zaštitnog sloja kapitala na taj dan.

Prema Odluci Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2023. godine Banka je imala dovoljno kapitala da zadovolji minimalne zahteve Narodne banke Srbije.

(a) Pokazatelji poslovanja Banke - usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembra 2023. godine bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni
1. Regulatorni kapital	Minimum EUR 10 miliona	16.602 hiljada
2. Pokazatelj adekvatnosti kapitala	Minimum 8%	30.19%
1. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4.5%	30.19%
2. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	30.19%
5. Ulaganja Banke	Maksimum 60% kapitala	9.02%
6. Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25% kapitala	23.63%
7. Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	225.95%
8. Pokazatelji likvidnosti na dan:		
- u prvom mesecu poslednjeg kvartala 2023. godine	Minimum 1	4.08
- u drugom mesecu poslednjeg kvartala 2023. godine	Minimum 1	3.40
- u trećem mesecu poslednjeg kvartala 2023. godine	Minimum 1	2.60
9. Uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0.5	1.47
10. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	Minimum 100%	936.43%
11. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20% kapitala	5.85%

Na dan 31. decembra 2023. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.**

---

37. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2023. godine. Banka se javlja kao tužena strana u 186 sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 37.377 hiljada.

Prema proceni Službe pravnih poslova i advokata Banke očekuje se pozitivan ishod za određeni broj sporova, dok je za određene sporove ishod neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 28. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2023. godine. Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 35.263 hiljada.

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

(b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamataima i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

38. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Banka je u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje plasmanai obaveza sa svojim dužnicima i poveriocima. i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Banka je klijentima dostavila 1.013 izvoda otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 31. oktobra 2023. godine, od čega je vraćeno 247 IOS-a i po kojima su neusaglašena potraživanja iznosila RSD 100.263 hiljada, obaveze 4.770 hiljada i ista su usaglašena sa poveriocima i dobavljačima do kraja 2023. godine.

Budući da je u izvodima otvorenih stavki stajala klauzula da "ukoliko primalac izvoda ne vrati izvod u određenom roku smatra se da je stanje obaveza i potraživanja usaglašeno" Banka smatra da su stanja i za one izvode koji nisu vraćeni usaglašena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

---

39. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine u funkcionalnu valutu za pojedine glavne strane valute su:

	2023	2022
EUR	117.1737	117.3224
USD	105.8671	110.1515
CHF	125.5343	119.2543
RUB	1.1764	1.5292

40. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nakon datuma Bilansa Stanja nije bilo značajnijih događaja.

Beograd, 29.03.2024. godine

Nataša Đoković

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Valentina Keša

Predsednik Izvršnog
odbora *Beograd*

Radomir Stevanović
Član Izvršnog odbora

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
2023**

Beograd, Mart 2024. godine

1. UVODNA REČ PREDSEDNIKA IZVRŠNOG ODBORA BANKE

Poštovani klijenti, partneri,

Iza nas je godina koja je donela velike promene na tržištu zbog čega su nam fleksibilnost i brzo donošenje odluka omogućili da budemo prepoznati kao pouzdan partner privredi i stanovništu. Naši zaposleni odgovorno i profesionalno pristupaju pružanju usluga klijentima među kojima su značajne srpske i međunarodne kompanije, kao i fizička lica sa rezidentnim i nerezidentnim statusom. Naš odnos prema klijentima odlikuje individualan pristup i profesionalna usluga koju nudimo na više jezika. Na polju proizvoda usmerenih na klijente u privredi, angažovani smo na proširenju ponude usluga za one kompanije koje su uključene u međunarodnu trgovinu.

Tokom godine je fokus Banke bio na agilnom načinu poslovanja, na način da smo se prilagođavali tržišnim uslovima koji se brzo menjaju i razvijali nove razvili nove kompetencije kako bi zadovoljili potrebe klijenata. Tome u prilog svedoče ostvareni znatno bolji rezultati, koji najvećim delom proizilaze iz rasta prihoda od kamata, ali i rasta prihoda od naknada i provizija u poređenju sa prethodnom poslovnom godinom.

Imajući u vidu štedne uloge, API Banka je i tokom 2023. godine opravdala ukazano poverenje klijenata što se posebno može videti kroz rast depozita klijenata uvećanim za 30% u odnosu na prethodnu godinu, sa daljom tendencijom rasta. Kao rezultat uspešne promotivne kampanje posebno se izdvaja dinarska štednja koja je ostvarila značajan rast i na kraju 2023. godine iznosila je 1,4 milijarde dinara u odnosu na kraj prethodne godine kada je bila 158 miliona dinara.

Ono što doprinosi pozitivnoj slici je rast bilansne aktive od 31% u odnosu na prethodnu godinu. Sa druge strane kapital Banke jača, i sama adekvatnost kapitala je iznad proseka u odnosu na ostatak bankarskog tržišta.

Dodatnu stabilnost Banke potvrđuje rast portfolija u dinarima, što pokazuje udeo dinarskih kredita u ukupnim kreditima komitenata, pravnih i fizičkih lica.

Koefficijent teško naplativih kredita (NPL) je na rekordno niskom nivou za Banku i predstavlja dobru bazu za dalje poslovanje Banke.

API Banka je banka koja svoj ključ uspeha vidi u kreiranju poslovnog modela gde se prema svakom klijentu odnosi sa pažnjom i spremnošću da se pruži podrška kada je to moguće, omogućavajući im da prepoznaju prednosti manjeg igrača u poređenju sa tržišnim divovima. Fleksibilnost i profesionalizam, praćenje promena u tehnologiji i regulativi, kao i konzervativni pristup u upravljanju rizicima su ključni prioriteti za razvoj naše Banke.

Zahvaljujemo se našim vernim klijentima, pouzdanim partnerima i iskusnim zaposlenima, uz posvećenost da ćemo uložiti sve napore da naše usluge budu u skladu sa najvišim bankarskim standardima, čime ćemo dodatno nadograditi našu uspešnu saradnju i poverenje i u budućnosti.

S poštovanjem,
Valentina Keša,
Predsednik Izvršnog odbora

2. OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA
API BANKE a.d. BEOGRAD

2.1. O Banci

Osnovne informacije o banci	
Poslovno ime	API Bank akcionarsko društvo Beograd
Adresa	Bulevar Vojvode Bojovića 6-8, 11000 Beograd, Republika Srbija
Web adresa	www.apibank.rs
Pravna forma	Aкционарско друштво
Veličina društva	Veliko pravno lice
Matični broj	20439866
Poreski identifikacioni broj	105701111
Datum osnivanja Banke	11. jul 2008. godine
Broj rešenje upisa u Agenciji za privredne registre	2158 od 3. marta 2008. godine.
Šifra delatnosti	6419 - Ostalo monetarno posredovanje
Kontakt telefon	00 381 11 3952213
e-mail	office@apibank.rs
Predsednik Izvršnog odbora	Valentina Keša
Revizor za 2023. godinu	MOORE STEPHENS Revizija i Računovodstvo d.o.o., Studentski trg 4/V, Beograd
Tekući račun Banke	Narodna Banka Srbije: 908-0000000037501-92
Društvene mreže	LinkedIn, Facebook, Instagram

**OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA
STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)**

2.1. O Banci (nastavak)

API BANK a.d. BEOGRAD, raniji naziv VTB Banka (u daljem tekstu "Banka"), osnovana je 11. jula 2008. godine, na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije br. 2158 od 3. marta 2008. godine.

Dana 26. jula 2018. godine, sprovedena je promena vlasništva nad 100% akcija VTB Banke a.d. Beograd, tako da je jedini vlasnik akcija Banke, postalo privredno društvo "AZRS INVEST" d.o.o. Beograd, srpska kompanija u vlasništvu ruskog investitora Andrey Zakharovich Shlyakhovoy, a Odlukom Skupštine akcionara od 24. septembra 2018. godine, utvrđeno je novo poslovno ime Banke - API Bank a.d. Beograd.

Promena poslovnog imena Banke u API Bank a.d. Beograd je registrovana u Agenciji za privredne registre dana 18. oktobra 2018. godine.

API Bank a.d. Beograd je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i platnog prometa u inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Sedište Banke se nalazi u Beogradu, Bulevar Vojvode Bojovića br. 6-8.

Mrežu Banke na dan 31.12.2023. godine čine: filijala u Beogradu, Balkanska ulici br.2, filijala u Beogradu, Makedonska ulica br 44 i ekspozitura u Novom Sadu, ulica Narodnog fronta br. 12.

Redni broj	Naziv organizacionog oblika	Ulica i broj	Broj organizacionih delova
1	Poslovna jedinica	Bulevar Vojvode Bojovića 6-8, Beograd	1
2	Filijala	Balkanska 2, Beograd	1
3	Filijala	Makedonska 44, Beograd	1
4	Ekspozitura	Narodnog fronta 12, Novi Sad	1

2.2 Pregled članova organa uprave na 31.12.2023. godine

Upravni odbor Banke	
Ime i prezime	Funkcija
Vladislav Shlyakhovoy	Predsednik Upravnog odbora
Petr Rasocha	Član Upravnog odbora
Vladimir Shlyakhovoi	Član Upravnog odbora
Goran Ljubičić	Član Upravnog odbora
Zoran Mitrović	Član Upravnog odbora

Izvršni odbor Banke	
Ime i prezime	Funkcija
Valentina Keiša	Predsednik Izvršnog odbora
Radomir Stevanović	Član Izvršnog odbora

**OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA
STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)**

2.2 Pregled članova organa uprave na 31.12.2023. godine (nastavak)

Drugi organi koje je Banka formirala na osnovu Zakona o bankama su: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbori, Odbor za reviziju, Komisija za upravljanje problematičnom aktivom.

Kreditni odbor za pravna lica	
Ime i prezime	Funkcija
Valentina Keiša, predsednik Izvrsnog odbora	Predsednik Kreditnog odbora
Radomir Stevanovic, clan Izvrsnog odbora	Član kreditnog odbora
Aleksandar Todorovic, direktor Sektora upravljanja rizicima	Član kreditnog odbora
Marko Ilic, direktor Sktora poslovanja sa privredom	Član kreditnog odbora
Radmila Jasarovic, direktor Sektora pravnih poslova	Član kreditnog odbora

Kreditni odbor za fizička lica	
Ime i prezime	Funkcija
Valentina Keiša, predsednik Izvrsnog odbora	Predsednik Kreditnog odbora
Radomir Stevanovic, clan Izvrsnog odbora	Član kreditnog odbora
Aleksandar Todorovic, direktor Sektora upravljanja rizicim	Član kreditnog odbora
Velibor Savic, director Sektora poslovanja sa stanovnistvom	Član kreditnog odbora

Odbor za reviziju	
Ime i prezime	Funkcija
Zoran Mitrovic	Predsednik Odbora za reviziju
Goran Ljubicic	Član Odbora za reviziju
Miloje Obradovic	Nezavistan član

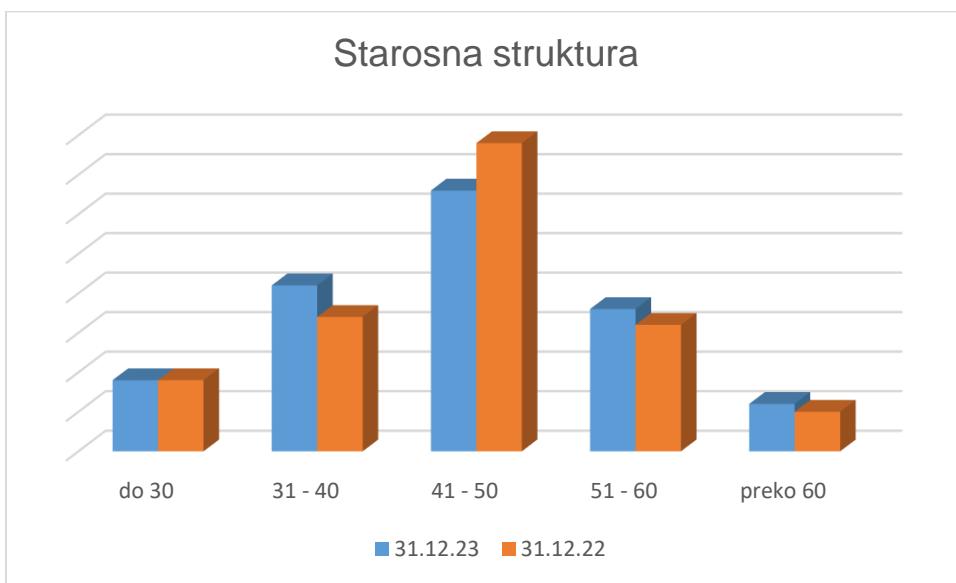
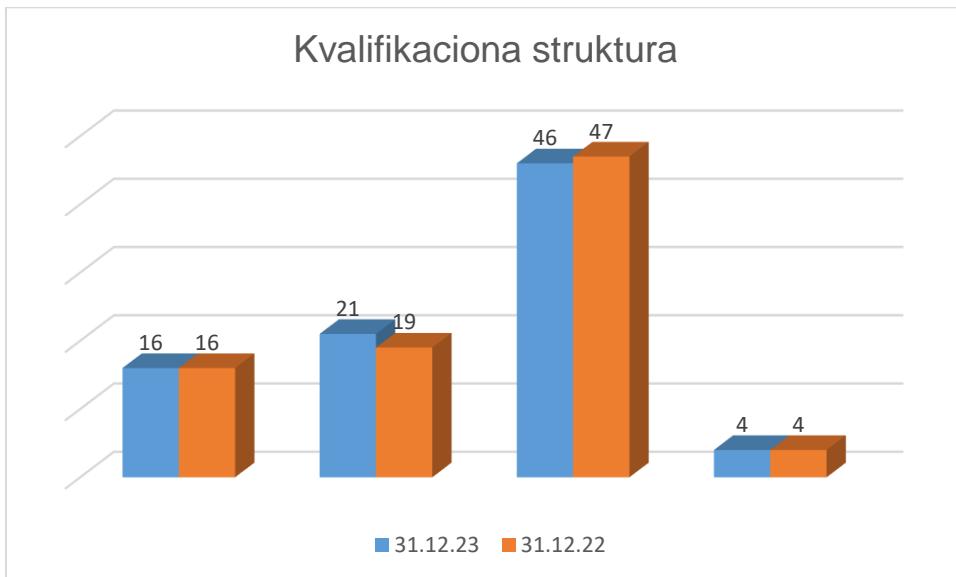
Odbor za upravljanje aktivom i pasivom- ALCO	
Ime i prezime	Funkcija
Valentina Keiša	Predsednik ALCO-a
Radomir Stevanovic	Član ALCO-a
Dijana Čučuk	Član ALCO-a
Velibor Savic	Član ALCO-a
Aleksandar Todorovic	Član ALCO-a
Maja Nesić Divjak	Član ALCO-a
Marko Ilic	Član ALCO-a

OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)

2.3 Organizaciona / kadrovska struktura Banke na 31.12.2023. godine

Banka je na dan 31. decembra 2023. godine imala 87 zaposlena radnika (31. decembar 2021. godine: 86 zaposlenih).

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih na kraju 2023. godine učešće zaposlenih sa visokom stručnom spremom iznosilo je 59,30%, dok je u starosnoj strukturi učešće mlađih od 40 godina iznosilo 38,37%.

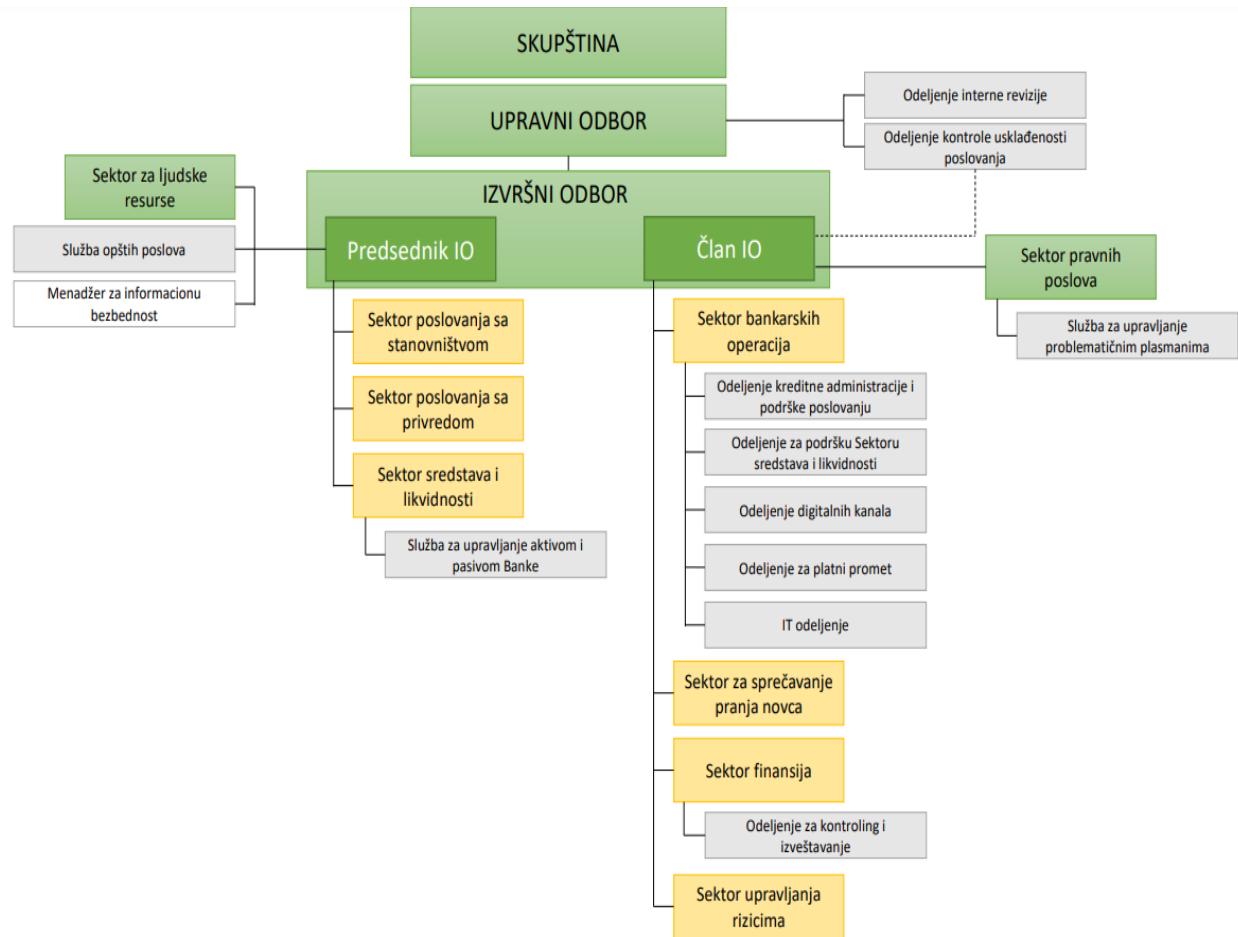

Banka ulaže u usavršavanje veština i znanja zaposlenih kroz eksterne i interne obuke, kako bi zaposleni bili opremljeni veštinama potrebnim za adekvatno obavljanje i realizaciju zadataka. Posebnu pažnju Banka posvećuje internoj komunikaciji kako bi svi zaposleni bili upoznati sa strateškim ciljevima i rezultatima, najvažnijim izazovima i aktivnostima i kako bi svi zaposleni mogli na pravi način da odgovore na zahteve koje Banka postavlja i da prepozna svoju ulogu u njoj.

Organi upravljanja Bankom su: Skupština, Upravni odbor, Odbor za reviziju i Izvršni odbor.

OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI, ORGANIZACIJA POSLOVANJA I ORGANIZACIONA STRUKTURA API BANKE a.d. BEOGRAD (nastavak)

2.3 Organizaciona / kadrovska struktura Banke na 31.12.2023. godine (nastavak)

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

Bruto domaći proizvod

Na osnovu ocene Republičkog zavoda za statistiku (RZS), bruto domaći proizvod u četvrtom kvartalu 2023. godine, ostvario je realan rast od 3,8% u odnosu na isti period prethodne godine.

Realni rast bruto domaćeg proizvoda u četvrtom kvartalu 2023. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, iznosio je 0,9%.

Desezonirana serija podataka pokazuje rast bruto domaćeg proizvoda u četvrtom kvartalu 2023. godine od 0,9% u odnosu na prethodni kvartal.

Posmatrano po delatnostima, u četvrtom tromesečju 2023. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, značajan realni rast bruto dodatne vrednosti zabeležen je u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva 7,7%, sektor trgovine na veliko i malo i popravke motornih vozila, saobraćaja i skladištenja i usluga smeštaja i ishrane 3,4% i sektor građevinarstva, 7,4%.

Posmatrano po agregatima upotrebe bruto domaćeg proizvoda, u četvrtom kvartalu 2023. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, realni rast zabeležen je kod svih agregata: izdaci za finalnu potrošnju domaćinstava, 2,5%, izdaci za finalnu potrošnju neprofitnih institucija koje pružaju usluge domaćinstvima, 3,4%, izdaci za finalnu potrošnju države, 5,9%, bruto investicije u osnovna sredstva, 5,2%, izvoz robe i usluga, 0,3% i uvoz robe i usluga, 4,2%.

Industrijska proizvodnja

Procenjeno je da je ukupna ekonomska aktivnost u Republici Srbiji u 2023. godini, merena realnim kretanjem bruto domaćeg proizvoda (BDP), zabeležila rast od 2,5% u odnosu na 2022. godinu.

Bruto investicije u osnovna sredstva u 2023. godini, merene stopama realnog rasta, zabeležile su rast od 3,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Poljoprivredna proizvodnja ostvarila je u 2023. godini rast fizičkog obima od 9,0%. U istom periodu industrijska proizvodnja zabeležila je rast od 2,4%, a prerađivačka industrija rast od 0,5%.

Vrednost izvedenih radova u građevinarstvu u 2023. godini beleži realni rast od 8,9% u odnosu na prethodnu godinu. Promet u trgovini na malo ostvario je realni pad od 1,8%, dok je promet u trgovini na veliko nominalno manji za 1,0%. Spoljnotrgovinska robna razmena, u evrima, u 2023. godini, u odnosu na 2022., pokazuje rast izvoza za 4,0% i pad uvoza za 6,0%. U okviru sektora Usluge smeštaja i ishrane u 2023. godini procenjen je realni rast ugostiteljstva od 8,8%, dok je broj noćenja turista povećan za 1,9%. U 2023. godini u odnosu na 2022., registrovano je povećanje fizičkog obima saobraćaja od 21,3% i pad fizičkog obima telekomunikacija za 0,5%.

Prema rezultatima Ankete o radnoj snazi, u trećem kvartalu 2023. godine, stopa zaposlenosti iznosi 50,7%, dok je stopa nezaposlenosti 9,0%.

Prosečne zarade bez poreza i doprinosa u 2023. godini, u odnosu na prethodnu godinu, nominalno su veće za 15,0%, a realno za 2,6%.

Procenjena godišnja stopa inflacije iznosi 7,6%.

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

Spoljnotrgovinska razmena

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije za period januar-decembar 2023. godine iznosi:

- 70.772,5 miliona dolara – porast od 0,8% u odnosu na isti period prethodne godine;
- 65.491,3 miliona evra – pad od 1,7% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrednosti od 30.934,8 miliona, što čini rast od 6,5% u odnosu na isti period prethodne godine, a uvezeno je robe u vrednosti od 39.837,7 mil. dolara, što je za 3,2% manje nego u istom periodu prethodne godine.

Izvoz robe, izražen u evrima, imao je vrednost od 28.631,8 miliona, što čini rast od 3,7% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Uvoz robe imao je vrednost od 36.859,5 miliona, što predstavlja smanjenje od 5,5% u odnosu na isti period prošle godine.

Deficit iznosi 8.902,9 mil. dolara, što čini smanjenje od 26,4% u odnosu na isti period prethodne godine. Izražen u evrima, deficit iznosi 8.227,7 miliona, što je smanjenje od 27,9% u poređenju sa istim periodom prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom je 77,7% i veća je od pokrivenosti u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 70,6%.

Spoljnotrgovinska robna razmena bila je najveća sa zemljama sa kojima Srbija ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini. Zemlje članice Evropske unije čine 59,7% ukupne razmene.

Naš drugi po važnosti partner jesu zemlje CEFTA, sa kojima imamo suficit u razmeni od 2.939,0 mil. dolara, koji je rezultat uglavnog izvoza: električne energije, žitarica i proizvoda od njih, pića, nafte i naftnih derivata i drumske vozila. Izvoz Srbije iznosi 4.772,9 a uvoz 1.833,9 mil. dolara za posmatrani period. Pokrivenost uvoza izvozom je 260,3%. Izraženo u evrima, izvoz iznosi 4.415,3 a uvoz 1.698,5 mil. evra (suficit je 2.716,8 mil. evra, a pokrivenost uvoza izvozom 260,0%).

Spoljnotrgovinska razmena

Izvoz	mil EUR	Uvoz	mil. EUR
Nemačka	4.315,3	Nemačka	4.821,1
Bosna i Hercegovina	1.967,1	Kina	4.502,2
Italija	1.771,6	Italija	2.683,2
Mađarska	1.562,4	Turska	1.731,2
Rumunija	1.444,6	Ruska Federacija	1.598,4

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

Platni bilans

Deficit tekućeg računa platnog bilansa na nivou 2023. godine iznosio je 1,8 milijardi evra, ili 2,6% bruto domaćeg proizvoda, što je gotovo u skladu sa očekivanjima Narodne banke Srbije iz novembra i najniži deficit dosad.

Tekući deficit je niži za čak 2,4 milijarde evra u poređenju sa 2022. godinom, a najveći uticaj na njegovo smanjenje imao je robni deficit, koji je bio niži za 2,8 milijardi evra, uz nastavak povećanja suficita na računu usluga. U suprotnom smeru delovali su povećanje deficit-a na računu primarnog dohotka po osnovu rasta stanja stranih direktnih investicija i blago smanjenje suficita na računu sekundarnog dohotka.

Smanjenje robnog deficit-a rezultat je kombinovanog uticaja rasta izvoza (za 3,7% međugodišnje) i nižeg uvoza (za 4,8% međugodišnje), pre svega po osnovu manjeg deficit-a energetskog bilansa (za oko 1,9 milijardi evra), zahvaljujući smanjenju svetskih cena energenata, manjem količinskom uvozu i povećanom izvozu struje. Rastu robnog izvoza najviše doprinosi izvoz prerađivačke industrije, koji je povećan za 5,4% kao rezultat investicija iz prethodnog perioda, pri čemu je 16 od 23 grane zabeležilo rast, a naročito grane vezane za automobilsku industriju, proizvodnju mašina, opreme i elektronike.

Inflacija

U uslovima pojačanih troškovnih pritisaka, koji su u najvećoj meri poticali od viših svetskih cena energenata i drugih primarnih proizvoda, zastoja u globalnim lancima snabdevanja i znatno viših cena međunarodnog transporta, inflacija u Srbiji, kao i u drugim zemljama, tokom 2022. godine se kretala uzlaznom putanjom i u decembru je dostigla nivo od 15,1%.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, na nivou 2022. godine prosečana godišnja inflacija iznosila je 11,9%, a prosečna bazna inflacija 9,7%. Njen znatno niži nivo od ukupne inflacije pokazatelj je da sa strane tražnje nije bilo izrazitih inflatornih pritisaka, a stabilnom kretanju bazne inflacije bitno je doprinela višegodišnja relativna stabilnost deviznog kursa.

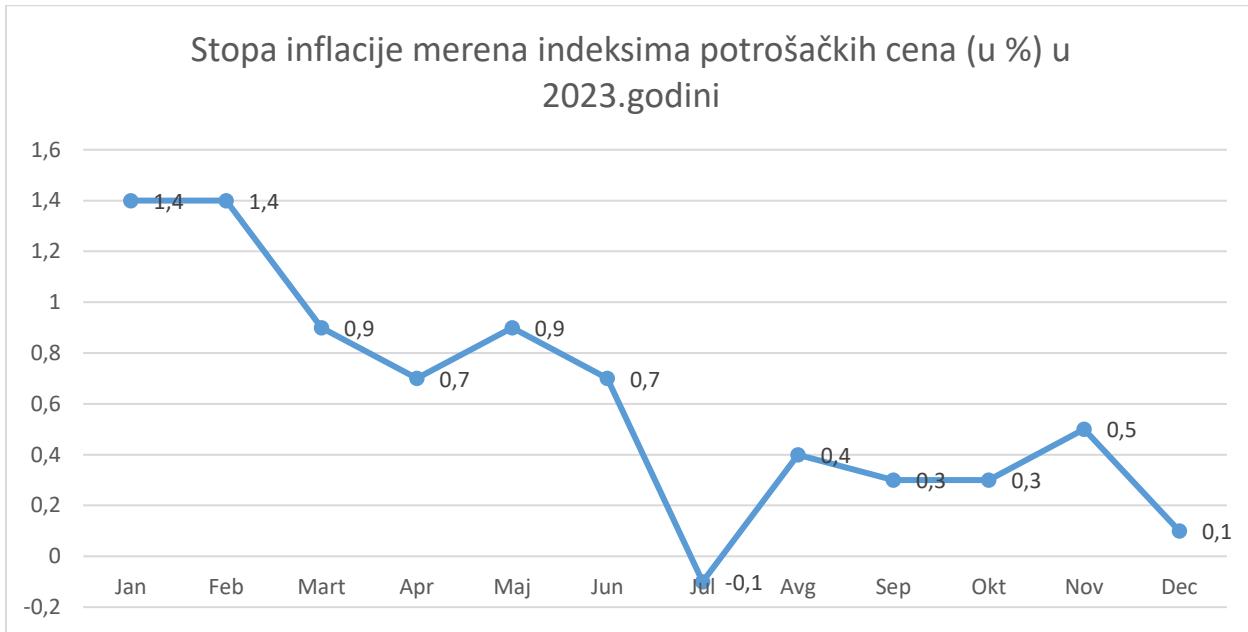
Posmatrano prema nameni, najveći negativan doprinos inflaciji imale su cene rasta energenata i hrane. Generalno potrošačke cene su rasle i u decembru su povećane za 0,5%. Najveći doprinos mesečnoj inflaciji dalje su cene prerađene hrane i cene u okviru bazne inflacije, dok su nasuprot tome zabeležene niže cene naftnih derivata i neprerađene hrane. Bazna inflacija (ukupna inflacija po isključenju cene hrane, energije, alkohola i cigareta, na kojoj mere monetarne politike najviše utiču) i dalje se kreće na nižem nivou od ukupne inflacije, čemu nastavlja da doprinosi očuvana relativna stabilnost deviznog kursa u izuzetno neizvesnim globalnim uslovima.

Posmatrano prema nameni, najveći negativan doprinos inflaciji imale su cene energenata i hrane.

Posmatrano prema osnovnim grupama potrošnje, najveći doprinos rastu ukupnih potrošačkih cena dao je rast cene hrane i bezalkoholnih pića, transporta, i rast cena grupe stanovanje, voda, električna energija, gas i druga goriva.

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

Inflacija (nastavak)

Zaposlenost i zarade

Prosečna zarada (bruto) obračunata za decembar 2023. godine iznosila je 130.405 dinara, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila 95.093 dinara.

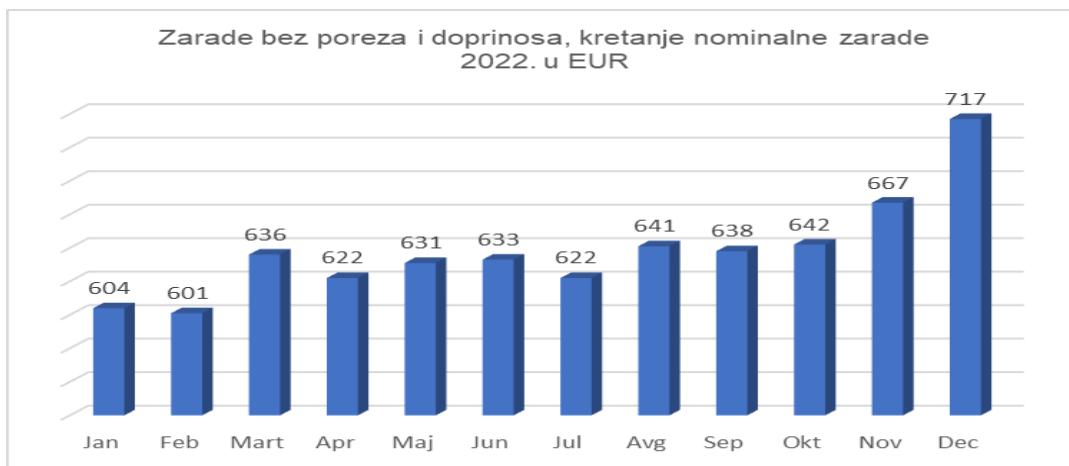
Rast bruto i neto zarada, u periodu januar–decembar 2023. godine, u odnosu na isti period prošle godine, iznosio je 14,8% nominalno, odnosno 2,4% realno.

U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za decembar 2023. godine nominalno je veća za 13,1%, a realno za 5,1%, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 12,9%, odnosno za 4,9% realno.

Medijalna neto zarada za decembar 2023. godine iznosila je 69.842 dinara, što znači da je 50% zaposlenih ostvarilo zaradu do navedenog iznosa.

3. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE (nastavak)

Zaposlenost i zarade (nastavak)

Devizni kurs

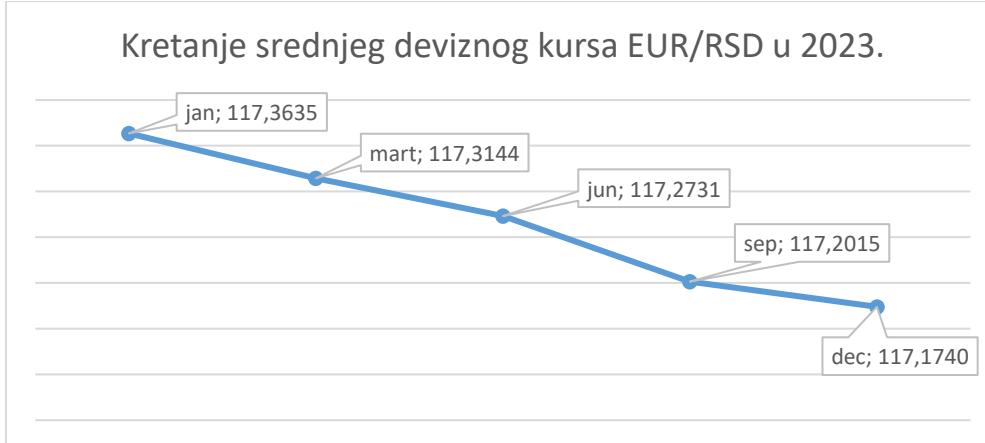
U decembru je vrednost dinara prema evru gotovo nepromenjena, dok je u 2023. godini dinar nominalno ojačao prema evru za 0,1%.

Narodna banka Srbije je na međubankarskom deviznom tržištu u decembru kupila 590 miliona evra, radi održavanja relativne stabilnosti kursa dinara prema evru u uslovima izraženih aprecijacijskih pritisaka na domaćem deviznom tržištu.

U 2023. godini Narodna banka Srbije je na međubankarskom deviznom tržištu neto kupila 3.940 miliona evra, što predstavlja rekordno visok iznos neto kupovine deviza.

Na taj način, Narodna banka Srbije je i u 2023. godini, i pored snažnih aprecijacijskih pritisaka na domaćem deviznom tržištu, sačuvala relativnu stabilnost kursa dinara prema evru, sprečavajući prekomerno jačanje dinara prema evru, a pritom znatno doprinoseći daljem uvećanju deviznih rezervi.

Kretanje srednjeg deviznog kursa EUR/RSD u 2023.

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE

BILANS STANJA

Na dan 31. decembar 2023. godine

	<i>U RSD hiljada</i>	
	31.12.2023.	31.12.2022.
AKTIVA		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,526,810	5,009,080
Založena finansijska sredstva	-	-
Hartije od vrednosti	-	354,233
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	5,486,608	2,740,530
Krediti i potraživanja od komitenata	4,726,062	5,150,291
Nematerijalna imovina	52,425	46,734
Nekretnine, postrojenja i oprema	88,287	119,405
Investicione nekretnine	-	-
Odložena poreska sredstva	11,443	12,680
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	234,645
Ostala sredstva	165,442	173,520
UKUPNO AKTIVA	18,057,077	13,841,118
PASIVA		
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankam, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	342,289	289,338
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	14,537,448	11,232,939
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-
Subordinirane obaveze	-	119,350
Rezervisanja	50,255	25,640
Tekuće poreske obaveze	35,136	-
Odložene poreske obaveze	-	853
Ostale obaveze	160,391	173,146
UKUPNO OBAVEZE	15,125,519	11,841,267
KAPITAL		
Akcijski kapital	4,632,407	4,632,407
Gubitak/Dobitak	933,759	264,306
Gubitak ranijih godina	-2,634,608	-2,898,914
Rezerve	-	2,053
UKUPNO KAPITAL	2,931,558	1,999,852
UKUPNO PASIVA	18,057,077	13,841,118

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

	<i>U RSD hiljada</i>	
	2023	2022
Prihodi od kamata	620,543	369,277
Rashodi od kamata	-103,605	-82,504
Neto prihod po osnovu kamata	516,938	286,773
Prihodi od naknada i provizija	943,294	461,284
Rashodi naknada i provizija	-117,658	-76,782
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	825,636	384,502
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-56	0
Neto (gubitak)/dubitak po osnovu zaštite od rizika	0	0
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	386,828	506,284
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-112,379	-218,677
Ostali poslovni prihodi	10,989	7,066
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD / (RASHOD)	1,627,956	965,948
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-331,501	-289,797
Troškovi amortizacije	-76,703	-73,090
Ostali prihodi	21,556	14,140
Ostali rashodi	-271,175	-356,788
DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA	970,133	260,413
Porez na dobitak	35,136	0
Dobitak po osnovu odloženih poreza	-1,238	3,893
DOBITAK/(GUBITAK) PERIODA	933,759	264,306

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine

	<i>U RSD hiljada</i>	
	2023	2022
DOBITAK /(GUBITAK) PERIODA	933,759	264,306
Ostali rezultat perioda:		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	0	0
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-2,053	-5,176
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	0	170
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak</i>	0	0
UKUPAN POZITIVAN/(NEGATIVAN) REZULTAT PERIODA	931,706	259,300

Banka je u toku 2023. godine ostvarila ukupne poslovne prihode u iznosu od 1.961.654 hiljada dinara, što je za 46% više nego u prethodnoj godini. Rast prihoda u odnosu na prethodnu godinu uzrokovani je najvećim delom rastom neto prihoda od naknada i provizija (u iznosu od 441.134 hiljada dinara), kao i rastom neto prihoda od kamata (u iznosu od 230.165 hiljada dinara).

U strukturi poslovnih prihoda Banke najveće učešće zauzeli su prihodi od naknada i provizija sa učešćem prihodi od 48,1%, kao i prihodi od kamata sa učešćem od 31,6%.

Poslovni rashodi tokom 2023.godine zabeležili su smanjenje od 11,7%. Smanjenje rashoda u odnosu na prethodnu godinu uslovljeno je najvećim delom smanjenjem neto rashoda po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

U strukturi poslovnih rashoda najveće učešće zauzimaju rashodi po osnovu naknada i provizija od 35,3%, kao i rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u obimu od 33,7%.

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

Struktura pozicija iz izveštaja o ostvarenom rezultatu Banke:

i. Prihodi i rashodi od kamata

	U RSD hiljada			
	2023		2022	
Prihodi od kamata	620,543	100.0%	369,277	100.0%
Druge banke	262	0.0%	60,161	16.3%
Narodna banka Srbije	207,892	33.5%	28,202	7.6%
Preduzeća	368,552	59.4%	230,809	62.5%
Stanovništvo	42,243	6.8%	40,084	10.9%
Državne ustanove	1,594	0.3%	10,022	2.7%
Rashodi od kamata	-103,605	100.0%	-82,504	100.0%
Banke	0	0.0%	-2,888	3.5%
Preduzeća	-28,303	27.3%	-21,425	26.0%
Stanovništvo	-74,341	71.8%	-56,806	68.9%
Državne ustanove	0	0.0%	0	0.0%
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	-961	0.9%	-1,384	1.7%
Neto prihod po osnovu kamata	516,938		286,773	

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
Po vrstama finansijskih plasmana				
Prihodi od kamata	620,543	85.8%	369,277	100.0%
Krediti i potraživanja od banaka	262	0.0%	60,161	16.3%
Repo plasmani kod Narodne banke Srbije	87,880	0.0%	0	0.0%
Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	5,368	0.9%	3,381	0.9%
Ostali plasmani i depoziti kod NBS	114,644	18.5%	24,821	6.7%
Krediti i potraživanja od komitenata	368,552	59.4%	230,809	62.5%
Krediti i potraživanja od stanovništva	42,243	6.8%	40,084	10.9%
Krediti i potraživanja od državnih ustanova	1,594	0.3%	10,022	2.7%
Rashodi od kamata	-103,605	100.0%	-82,504	100.0%
Subordinirani krediti	-10,922	10.5%	-14,600	17.7%
Narodna banka Srbije	0	0.0%	-2,859	3.5%
Druge banke	0	0.0%	-29	0.0%
Depoziti komitenata	-17,382	16.8%	-6,826	8.3%
Depoziti stanovništva	-74,341	71.8%	-56,806	68.9%
Depoziti i krediti državnih ustanova	0	0.0%	0	0.0%
Troškovi kamate za zakupe u skladu sa IFRS 16	-961	0.9%	-1,384	1.7%
Neto prihod po osnovu kamata	516,938		286,773	

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

ii. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2023	%	2022	%
Prihodi od naknada i provizija	943,294	100.0%	461,284	100.0%
Poslovi platnog prometa u zemlji	106,447	11.3%	107,521	23.3%
Kreditni poslovi	29,865	3.2%	18,524	4.0%
Ostale naknade i provizije	806,983	85.5%	335,239	72.7%
Rashodi naknada i provizija	-117,658	100.0%	-76,782	100.0%
Poslovi platnog prometa u zemlji	-85,098	72.3%	-29,820	38.8%
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	-32,560	27.7%	-46,962	61.2%
Neto prihod od naknada i provizija	825,636		384,502	

iii. Neto (gubitak)/dobitak po osnovu zaštite od rizika

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2023	%	2022	%
Prihodi od promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	0.0%	0	0.0%
Rashodi po osnovu negativnih efekata promene vrednosti derivata	0	0.0%	0	0.0%
Neto (gubitak)/dobitak	-	0	0	100.0%

iv. Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule

	<i>u hiljadama RSD</i>	
	2023	2022
Pozitivne kursne razlike i dobici po osnovu ugovorene valutne klauzule	3,369,946	5,668,899
Negativne kursne razlike i gubici po osnovu ugovorene valutne klauzule	-2,983,118	-5,162,616
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	386,828	506,284

v. Ostali poslovni prihodi

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2023	%	2022	%
Prihodi od zakupa	188	1.7%	2,256	31.9%
Refundacija troškova	0	0.0%	0	0.0%
Prihodi od zakupnina sefova	8,375	76.2%	4494	0.0%
Ostali prihodi	2,426	22.1%	316	4.5%
Ukupno	10,989	100.0%	7,066	100.0%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

vi. Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
Rashodi po osnovu obezvređenja i rezervisanja	-596,079	100%	-555,627	100.0%
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava:				
– krediti i potraživanja od banaka	-1,516	0%	-4,266	0.8%
– krediti i potraživanja od komitenata	-593,981	100%	-541,961	97.5%
Rashodi rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	-449	0%	-1,576	0.3%
Rashodi po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	0	0%	-7	0.0%
Rashodi otpisa ispravke vrednosti nenaplaćenih potraživanja po osnovu naknada	0		-5,310	1.0%
Rashodi direktnog otpisa plasmana fizičkih lica	-133		-268	0.0%
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata - efekat NVP	0		-2,239	0.4%
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja	483,701	100.0%	336,950	100.0%
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava:				
– krediti i potraživanja od banaka	228	0.0%	16,348	4.9%
- krediti i potraživanja od komitenata	462,871	95.7%	311,669	92.5%
Prihodi od ukidanja rezervisanja za kreditno rizične vanbilansne stavke	714	0.1%	3,215	1.0%
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja preknjiznenih na vabilansnu evidenciju po Odluci o racunovodstvenom otpisu	19,529	4.0%	4,679	1.4%
Prihodi od ukidanja rezervisanja za hartije od vrednosti koje se vrednuju kroz ostali rezultat	0	0.0%	1,039	0.3%
Ostali prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja	358	0.1%		0.0%
Neto rashod po osnovu obezvređenja	-112,379		-218,677	

vii. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
Troškovi zarada i naknada zarada	-211,926	63.9%	-170,492	58.8%
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	-81,839	24.7%	-61,004	21.1%
Rezervisanja po osnovu naknada za neiskorišćene odm	-10,302	3.1%	-11,205	3.9%
Ostali lični rashodi	-25,391	7.7%	-45,641	15.7%
Rezervisanja po osnovu naknada za odlazak u penziju (	-2,042	0.6%	-1,455	0.5%
Ukupno	-331,501	100.0%	-289,797	100.0%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

vii. Troškovi amortizacije

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
- nematerijalne imovine	-17,768	23%	-16,775	23%
- nekretnina, postrojenja i opreme	-14,231	19%	-14,440	20%
- investicionih nekretnina	0	0%	0	0%
- zakupa u skladu sa IFRS 16	-44,704	58%	-41,875	57%
Ukupno	-76,703	100.0%	-73,090	100.0%

ix. Ostali prihodi

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
Ukidanje rezervisanja za godišnje odmore	10,946	50.8%	7,654	54.1%
Ukidanje rezervisanja za bonusе	0	0.0%	0	0.0%
Prestanak priznavanja zakupa sredstava u skladu sa IFR	0	0.0%	162	1.1%
Dobici od prodaje imovine namenjene prodaji	0	0.0%	693	4.9%
Prihodi od prekida oročenja štednje	1,376	6.4%	2,502	17.7%
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28(d))	2,480	0.0%	4	0.0%
Prihodi od promene vrednost investicionih nekretnina	0	0.0%	3,125	0.0%
Ostali prihodi	6,754	31.3%	0	0.0%
Ukupno	21,556	100.0%	14,140	100.0%

x. Ostali rashodi

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
Troškovi zakupnina	-662	0.2%	-637	0.2%
Troškovi održavanja	-76,547	28.2%	-82,268	23.1%
Profesionalne usluge	-17,437	6.4%	-41,354	11.6%
Troškovi reklame i propagande	-6,514	2.4%	-4,779	1.3%
Troškovi donacija i sponzorstva	-1,136	0.4%	-704	0.2%
PTT i telekomunikacione usluge	-6,797	2.5%	-7,105	2.0%
Troškovi premija osiguranja	-31,418	11.6%	-34,033	9.5%
Troškovi poreza	-11,354	4.2%	-13,749	3.9%
Troškovi doprinosa	-37,697	13.9%	-37,282	10.4%
Naknade troškova zaposlenima	-7,258	2.7%	-7,209	2.0%
Troškovi materijala	-12,319	4.5%	-8,766	2.5%
Rezervisanja za sudske sporove	-25,866	9.5%	-12,705	3.6%
Rashodi od promene vrednosti sredstava namenjenih pr	0	0.0%	-85,766	24.0%
Ostali rashodi	-36,171	13.3%	-20,431	5.7%
Ukupno	-271,175	100.0%	-356,788	100.0%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

Bilansna suma Banke na 31.12.2023. godine iznosila je 18.057.077 hiljada dinara. Najveće učešće u aktivi Banke zauzima gotovina i sredstva kod centralne banke sa učešćem od 41,7%, a zatim slede krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija sa učešćem od 30,4% kao i krediti komitentima sa učešćem od 26,2%. U pasivi Banke najveće učešće imaju depoziti i ostale finansijske obaveze prema komitentima od 80,5%.

U poređenju sa prethodnom godinom bilansna suma se povećala za 30,5% i to najviše usled povećanja depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima u pasivi (u iznosu od 3.304.509 hiljada dinara), dok je u aktivi najveći rast zabelezen na poziciji krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija za 2.746.078 hiljada dinara i na poziciji gotovina i sredstva kod centralne banke (u iznosu od 2.517.730 hiljada dinara).

Struktura pozicija bilansa stanja Banke:

I. Gotovina i sredstva kod centralne banke

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
U dinarima				
Tekući i žiro računi	75,276	1.0%	63,818	1.3%
Depoziti viškova likvidnih sredstava	5,642,924	0.0%	3,776,938	75.4%
Gotovina u blagajni	174,035	2.3%	85,910	1.7%
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod Centrane banke	1,931	0.0%	-	0.0%
Stanje na dan 31.decembra	5,894,166	78.3%	3,926,666	78.4%
U stranoj valuti				
Obavezna rezerva	1,354,197	18.0%	922,128	18.4%
Gotovina u blagajni	278,447	3.7%	160,285	3.2%
Stanje na dan 31.decembra	1,632,644	21.7%	1,082,414	21.6%
Stanje na dan 31.decembra	7,526,810	100.0%	5,009,080	100.0%

II. Hartije od vrednosti

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
Državne obveznice:				
– u dinarima	0	0.0%	-	0.0%
– u stranoj valuti	0	0.0%	354,233	100.0%
Stanje na dan 31. Decembra	0	0.0%	354,233	100.0%

III. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
U dinarima				
Potraživanja od NBS po repo transakcijama	2,500,000	45.6%	0	0.0%
Ostali plasmani	600,438	10.9%	103	0.0%
Stanje na dan 31. Decembra	3,100,438	56.5%	103	0.0%
U stranoj valuti				
Devizni računi	635,553	11.6%	1,601,152	58.4%
Ostali depoziti	1,769,691	32.3%	1,150,233	42.0%
Stanje na dan 31. Decembra	2,405,244	43.8%	2,751,385	100.4%
Bruto krediti i potraživanja	5,505,682	100.3%	2,751,488	100.4%
Minus: Ispravka vrednosti	-19,074	-0.3%	-10,958	-0.4%
Stanje na dan 31.decembra	5,486,608	100.0%	2,740,530	100.0%

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

IV. Krediti i potraživanja od komitenata

	u hiljadama RSD				
	2023	%	2022	%	
Kratkoročni krediti u dinarima:					
– Preduzeća	276,220	0	317,255	0	
– Stanovništvo	4,801	0.1%	12,041	0.2%	
	281,021		5.9%	329,296	6.4%
Dugoročni krediti u dinarima:					
– Preduzeća	4,082,858	86.4%	898,428	17.4%	
– Stanovništvo	369,953	7.8%	142,986	2.8%	
	4,452,811		94.2%	1,041,414	20.2%
Kratkoročni krediti u stranoj valuti:					
– Preduzeća	0	0.0%	567,765	0.0%	
– Stanovništvo	0	0.0%	0	0.0%	
	0		0.0%	567,765	0.0%
Dugoročni krediti u stranoj valuti:					
– Preduzeća	50,601	1.1%	3,099,352	60.2%	
– Stanovništvo	74,172	1.6%	375,821	0.0%	
	124,773		2.6%	3,475,173	67.5%
Potraživanja za dospelu kamatu:					
– Preduzeća	25,850	0.5%	44,228	0.9%	
– Stanovništvo	4,470	0.1%	4,513	0.1%	
	30,320		0.6%	48,741	0.9%
Razgraničena potraživanja za kamatu:					
– Preduzeća	23,389	0.5%	17,278	0.3%	
– Stanovništvo	2,730	0.1%	2,835	0.1%	
	26,120		0.6%	20,113	0.4%
Odbitne stavke u dinarima - PVR:					
– Preduzeća	-5,187	-0.1%	-4,612	-0.1%	
– Stanovništvo	-355	0.0%	-610	0.0%	
	-5,542		-0.1%	-5,222	-0.1%
Bruto krediti i potraživanja	4,909,502	103.9%	5,477,280	106.3%	
Minus: Ispravka vrednosti	-183,441	-3.9%	-326,989	-6.3%	
Stanje na dan 31. decembra	4,726,062	100.0%	5,150,291	100.0%	

V. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nepokretnu imovinu koju je Banka stekla kupovinom na drugoj javnoj prodaji u postupku izvršenja protiv izvršnog dužnika "Lemić Group" d.o.o., Beograd u iznosu od RSD 42.192 hiljada. Odlukom Izvršnog odbora br. 226/2021 od dana 22. juna 2021. godine Banka je klasifikovala nepokretnost kao investicionu nekretninu.

Procena vrednosti nekretnine izvršena je na dan 14.06.2021. godine. Procenjena vrednost nepokretnosti iznosi EUR 702.000,00 koja je uvećana za porez na prenos apsolutnih prava (ukupno EUR 719.608,00).

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

V. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine (nastavak)

Banka je Odlukom Upravnog odbora broj UO-674/2022 od dana 28.07.2022. godine odobrila prodaju investicione nekretnine za kupoprodajnu cenu od EUR 650.000,00 prema uslovima određenim Odlukom Izvršnog odbora broj IO-636/2022 dana 09.06.2022. godine. Ugovor je potpisana sa kupcem privrednim drušvom Lemić Inox doo Beograd dana 28.08.2022. godine sa definisnaom kupoprodajnom cenom od EUR 650.000,00 sa rokom otplate od 60 meseci. Banka je prodajom investicione nekretnine ostvarila gubitak od 8.167 hiljada dinara.

Na dan 31.12.2023. godine, Banka u svojim poslovnim knjigama nema imovinu klasifikovanu kao investicione nekretnine.

VI. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanje koje se obustavlja

	<i>u hiljadama RSD</i>	
	2023	2022
Stalna sredstva namenjena prodaji	0	376,516
Umanjenje vrednosti sredstava namenjenih prodaji	0	-141,871
Stanje na dan 31. decembra	0	234,645

Banka je imovinu stečenu na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine, zaključenim sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Ćuprija - u stečaju kao dužnikom po odobrenom kreditu dospelim za naplatu, Odlukom Izvršnog odbora od 12. aprila 2016. godine klasifikovala kao stalna sredstva namenjena prodaji. Banka je navedenu imovinu oglasila na prodaju.

Banka je na osnovu Ugovora o kupoprodaji nepokretne i pokretne imovine od 31.01.2018. godine na ime sticanja imovinske celine sa pravnim licem FSH "Komponenta" d.o.o. Ćuprija - u stečaju, a u vezi prethodno navedene transakcije, kupila pokretnu i nepokretnu imovinu u iznosu od RSD 1.032 hiljada i u 2019. godini se uknjižila kao vlasnik i time uvećala vrednost stalnih sredstava namenjenih prodaji.

Poslednja procena vrednosti nekretnine izvršena je na dan 31.12.2021. godine. Procenjena vrednost iznosi 2.750.000,00 EUR. Banka je knjigovodstvenu vrednost na dan 31.12.2022. godine svela na prodajnu vrednost i iskazala rashod od RSD 85.766 hiljade.

Banka je prodala navedenu nepokretnost dana 02.02.2023. godine za vrednost od 2.000.000,00 EUR na četiri jednake rate s tim da je prva rata u iznosu od 500.000,00 EUR legla danom potpisivanja Ugovora. Ugovorom je defisano dospeće poslednje (četvrte rate) dana 31.07.2023. godine.

Banka je prodala navedenu nepokretnost dana 02.02.2023. godine za iznso od EUR 2.000 hiljade na četiri jednake rate, pri čemu je poslednja rata dospela 31.07.2023. godine.

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

VII. Depoziti i ostale obaveze prema Bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj Banci

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
U dinarima				
Transakcioni računi	43,641	12.7%	4,638	0
Ostali depoziti	0	0.0%	0	0.0%
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	0	0.0%	0	0.0%
	43,641	12.7%	4,638	1.6%
U stranoj valuti				
Transakcioni računi	16,979	5.0%	275,366	95.2%
Ostali depoziti	280,761	0.0%	0	0.0%
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	0	0.0%	0	0.0%
Ostale obaveze	909	0.3%	9,334	3.2%
	298,648	87.3%	284,700	98.4%
Stanje na dan 31.decembra	342,289	100.0%	289,338	100.0%

VIII. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima

	u hiljadama RSD			
	2023	%	2022	%
U dinarima				
Transakcioni računi	7,626,339	52.5%	3,744,417	33.3%
Štedni depoziti	2,572,686	17.7%	2,670,295	23.8%
Namenski depoziti	1,398,480	9.6%	157,639	1.4%
Ostali depoziti	3,479	0.0%	52,973	0.5%
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze	3,641,683	25.1%	860,886	7.7%
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	22	0.0%	2,602	0.0%
	6,911,109	47.5%	7,488,522	66.7%
U stranoj valuti				
Transakcioni računi	3,273,149	22.5%	3,920,272	34.9%
Štedni depoziti	3,026,716	20.8%	3,198,024	28.5%
Namenski depoziti	559	0.0%	155,215	1.4%
Ostali depoziti	211,740	1.5%	136,140	1.2%
Primljeni krediti	0	0.0%	0	0.0%
Ostale finansijske obaveze	380,774	2.6%	73,296	0.7%
Obaveze po osnovu kamata na kredite.,depozite i ostale finansijske obaveze	0	0.0%	4	0.0%
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	18,171	0.1%	5,571	0.0%
Stanje na dan 31.decembra	14,537,448	100.0%	11,232,939	100.0%

IX. Kapital

Na dan 31. decembra 2023. godine, upisani i uplaćeni akcijski kapital Banke se sastoji od 9.264.813 komada običnih akcija (31. decembar 2022. godine: 9.264.813 komada običnih akcija), pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 500.

Na dan 31. decembra 2023. godine regulatorni kapital Banke iznosio je RSD 1.945.374 hiljade odnosno EUR 16.602 hiljada po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja (31. decembar 2022. godine: RSD 1.712.392 hiljada, odnosno EUR 14.596 hiljada). Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke od 30,19% je viši od propisanog minimuma od 8% (odnosno 15,20% u skladu sa supervizorskim dopisom NBS od 21.07.2023. godine).

4. RAZVOJ, FINANSIJSKI POLOŽAJ I OSTVARENI REZULTAT BANKE (nastavak)

IX. Kapital (nastavak)

Dopisom Narodne banke Srbije o supervizorskoj proceni Banke i pratećim preporukama, Banka je dužna da na pojedinačnom nivou održava pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala na nivou od 8,53%, pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou od 8,53% i pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala na nivou od 11,40% što predstavlja ukupan supervizorski zahtev.

Prema Odluci Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2023. godine Banka je imala dovoljno kapitala da zadovolji minimalne zahteve Narodne banke Srbije.

X. Vanbilans

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2023	%	2022	%
Garancije i ostale preuzete buduće obaveze	1,910,801	16.0%	1,633,143	15.9%
Druge vanbilansne pozicije	10,024,269	84.0%	8,619,418	84.1%
Stanje na dan 31.decembra	11,935,070	100.0%	10,252,561	100.0%

XI. Struktura vanbilansnih pozicija

	<i>u hiljadama RSD</i>			
	2023	%	2022	%
Garancije i ostale preuzete buduće obaveze				
Plative garancije:	308,580	16.1%	488,140	27.4%
– u dinarima	308,580	16.1%	364,763	20.4%
– u stranoj valuti	0	0.0%	123,377	6.9%
Činidbene garancije:	1,602,220	83.9%	1,145,004	64.2%
– u dinarima	1,600,125	83.7%	293,765	16.5%
– u stranoj valuti	2,096	0.1%	851,239	47.7%
Ukupno garancije i ostale preuzete obaveze	0	0.0%	150,665	8.4%
Swap transakcije i kupovina deviza za dinare	0	0.0%	0	0.0%
Preuzete neopozive obaveze	0	0.0%	150,665	8.4%
Stanje na dan 31.decembra	1,910,801	100.0%	1,783,809	100.0%
 Druge vanbilansne pozicije	 2023	 %	 2022	 %
Loro garancije	29,195	0.29%	150,665	1.7%
Preuzete opozive obaveze	619,867	6.18%	798,943	9.3%
Materijalna sredstva obezbeđenja, hipoteke i zaloge	4,640,406	46.29%	5,063,074	58.7%
Računovodstveni otpis	2,055,480	20.51%	1,961,783	22.8%
Ostale vanbilansne pozicije	2,679,322	26.73%	644,953	7.5%
Stanje na dan 31.decembra	10,024,269	100.00%	8,619,418	100.0%

5. USAGLAŠENOST SA REGULATIVOM NBS

Pokazatelj	Propisani pokazatelj prema NBS regulativi	Obračunati pokazatelj na dan 31.12.2023.
Regulatorni kapital banke	Min EUR 10 miliona	EUR 16.602.480
Racio adekvatnosti kapitala	Minimalno 8%	30.19%
Racio adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimalno 4,5%	30.19%
Racioj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimalno 6%	30.19%
Pokazatelj otvorene devizne pozicije na dan 31.12.2023.	maksimalno 20% kapitala	5.85%
Pokazatelj likvidnosti na dan 31.12.2023.	Min 1	2.6
Uži pokazatelj likvidnosti	Min 0,5	1.47
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimalno 25% kapitala	23.63%
Suma velikih izloženosti Banke	Maksimalno 400%	225.95%
Ulaganja banke	Maksimalno 60% kapitala	9.02%
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (PPLA)	Minimalno 100%	936.43%

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je karakterističan za bankarsko poslovanje, ali se njime upravlja posredstvom procesa neprekidnog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja rizika i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika:

- kreditnom riziku,
- riziku likvidnosti,
- kamatnom riziku i
- tržišnom riziku (koji obuhvata devizni rizik i ostale tržišne rizike).

Banka je takođe izložena i uticaju operativnog rizika koji obuhvata: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima, tj. eksternalizacije - outsourcing i rizik informacionog sistema.

Značajni rizici Banke su i: kamatni rizik u bankarskoj knjizi, rizika izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, kao i rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena i rizika prevremene otplate, a koje Banka takođe mora kontinuirano pratiti.

6.1 Sistem upravljanja rizicima

Upravni i Izvršni odbor Banke su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima, kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Pored toga, Banka je uspostavila odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizikom permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.1 Sistem upravljanja rizicima (nastavak)

U cilju uspostavljanja jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti, Banka je formirala Sektor upravljanja rizicima. U delokrugu ovog sektora je upravljanje rizikom likvidnosti Banke, deviznim i ostalim tržišnim rizicima, kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi, upravljanje rizikom izloženosti Banke prema licu ili grupi povezanih lica, rizikom ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, rizikom izloženosti ka zemlji porekla lica prema kome je Banka izložena, operativnim rizicima i razvoj internih metodologija za procenu, merenje i upravljanje rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. U delokrugu ovog sektora je i upravljanje kreditnim rizikom Banke i davanje preporuka za izloženosti Banke koje su pod uticajem dejstva kreditnog rizika, kao i praćenje i naplata nekvalitetne aktive, odnosno loše aktive u okviru odeljenja za rad sa nestandardnom aktivom.

Sektor sredstava i likvidnosti je odgovoran za upravljanje aktivom i obavezama Banke, kao i sveukupnom finansijskom strukturu. Pored toga, ovaj sektor je odgovoran za finansiranje i likvidnost Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (u daljem tekstu "ALCO odbor") je odgovoran za praćenje rizika likvidnosti i upravljanje rizikom likvidnosti Banke.

Unutrašnja revizija kontroliše proces upravljanja rizicima u Banci najmanje jednom godišnje od strane unutrašnje revizije, koja ispituje adekvatnost procedura, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama. Unutrašnja revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odborza reviziju o svojim nalazima i preporukama.

Rizici Banke se mere korišćenjem metoda koji odražava kako očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima tako i neočekivane gubitke, koji predstavljaju procenu krajnjih gubitaka zasnovanu na statističkim modelima. Modeli koriste verovatnoću izvedenu na osnovu istorijskih podataka, prilagođenu tako da odražava trenutno ekonomsko okruženje. Banka takođe koristi metod najgorih scenarija koji se mogu desiti kao posledica dešavanja ekstremnih događaja za koje postoji mala verovatnoća da se dese.

Praćenje i kontrola rizika je prvenstveno zasnovano na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Pored toga, Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Sektoru upravljanja rizicima i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, raciju likvidnosti i promene profila rizika.

Rukovodstvo Banke kvartalno ocenjuje adekvatnost ispravki vrednosti plasmana. Odboru za reviziju se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena. Za svaki nivo u Banci sastavljaju se posebni izveštaji o upravljanju rizicima, kako bi se obezbedilo da sve poslovne jedinice imaju pristup opširnim, neophodnim i ažurnim informacijama.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.2 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Kreditni rizik Banke uslovjen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja naplate potraživanja Banke, a identificuje se, meri, procenjuje i prati u skladu sa internom regulativom za upravljanje kreditnim rizikom, kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilanske aktive i vanbilansnih stavki Banke, odnosno adekvatnost kapitala.

Politikom za upravljanje rizicima, procedurama za upravljanje kreditnim rizikom i procedurama za odobravanje, puštanje i naplatu plasmana definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika. Banka se, u skladu sa navedenim procedurama, angažuje kod korisnika koji imaju odgovarajući bonitet i za koje se procenom utvrdi da je nivo rizika prihvatljiv imajući u vidu odnos i povezanost kategorija rizika i profitabilnosti.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata, geografskth područja i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima. Izloženost riziku se kontinuirano prati putem periodičnih procena mogućnosti dužnika da izvršavaju obaveze prema Banci i drugim poveriocima. Banka je uspostavila proces praćenja kvaliteta kredita da bi obezbedila blagovremenu identifikaciju potencijalnih promena u kreditnoj sposobnosti komitenata, uključujući redovnu kontrolu sredstava obezbeđenja. Limiti u odnosu na komitente se utvrđuju korišćenjem sistema klasifikacije kreditnog rizika, koji svakog komitenta klasificuje prema određenom kreditnom rangu, kao i prema internoj metodologiji koja definiše nivo izloženosti koji je Banka spremna da prihvati prema pojedinačnom dužniku ili grupi povezanih lica.

Klasifikacija komitenata je predmet redovnog sagledavanja. Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku je prema politici Banke centralizovano i koncentrisano u okviru Kreditnog odbora za privredu i stanovništvo. Odluka Kreditnog odbora se donosi po razmatranju predloga koji je dat od strane nadležnih sektora uključenih u kreditni proces i Sektora upravljanja rizicima.

Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnosti, ponuđenog obezbeđenja kao i od trenutne situacije na tržištu. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom. Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije.

Izveštavanje o kreditnom riziku vrši se na kontinuiranoj osnovi na nivou ukupnog portfolija Banke kao i na nivou pojedinačnog klijenta. U skladu sa zahtevima akcionara, izveštavanje o kreditnom riziku se vrši na mesečnoj osnovi kada se daje pregled portfolija, kašnjenja, kretanje ispravki vrednosti i rezervisanja i kapitala Banke.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.2 Kreditni rizik (nastavak)

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za ublažavanje kreditnog rizika. Kreditni rizik koji je proistekao iz derivativnih finansijskih instrumenata je, u svakom trenutku, ograničen na one instrumente sa pozitivnom fer vrednošću koji su evidentirani u bilansu stanja. Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalno moguće fer vrednosti ukupnog portofolia derivata kao i maksimalno mogućom pozitivnom fer vrednošću svake pojedinačne transakcije. Banka nije izložena ovom riziku, s obzirom na to da nema značajnijih derivativnih finansijskih instrumenata.

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku prikazan u bruto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine dat je u narednoj tabeli:

Na dan 31. decembra 2023. godine 36.61% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi se na kredite i potraživanja od komitenata (31. decembar 2022. godine: 48.85%), 4.80% na neiskorišćene preuzete obaveze (31. decembar 2022. godine: 7.13%) i 42.50% na kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (31. decembar 2022. godine: 24.54%).

6.3 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Osnovni cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje nivoa likvidnih sredstava, kako bi se uredno i na vreme izmirivale dospele obaveze po bilansnim i vanbilansnim poslovima na nivou Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva upravljanje svim pozicijama aktive i pasive Banke koje mogu uticati na nemogućnost Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, da upravlja aktivom razmatrajući njenu likvidnost, i da prati buduće novčane tokove i dnevnu likvidnost Banke. To uključuje procenu očekivanih novčanih tokova i postojanje visoko rangiranih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava, ukoliko se to zahteva.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja rizikom likvidnosti kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku likvidnosti, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banke podrazumeva integrisan proces koji obuhvata:

- Identifikovanje rizika likvidnosti;
- Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti;
- Ublažavanje rizika likvidnosti;
- Praćenje i kontrolu rizika likvidnosti; i
- Izveštavanje o riziku likvidnosti.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Identifikaciju uzroka/ranih signala upozorenja krize likvidnosti sprovodi Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansijskih, na osnovu informacija koje dostavljaju organizacioni delovi za rad sa privredom i stanovništvom, kao i nosioci sistema upravljanja rizikom likvidnosti (Upravni odbor i/ili Izvršni odbor) i članovi ALCO Odbora.

Merenje, odnosno procenu rizika likvidnosti predstavljaju kvantitativna i/ili kvalitativna procena identifikovanog rizika likvidnosti i ista je u nadležnosti Sektora upravljanja rizicima. Merenje, odnosno procena rizika likvidnosti obuhvata primenu GAP analize, racio analize i stres testa.

Ublažavanje rizika likvidnosti predstavlja utvrđivanje mera i pravila za ublažavanje rizika putem uspostavljanja sistema limita, odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Prihvatljiv nivo izloženosti Banke riziku likvidnosti zavisi od: strukture aktive i njene mogućnosti da se konvertuje u likvidna sredstva, koncentracije izvora sredstava, kao i valutne strukture sredstava i izvora sredstava, na osnovu kojih se omogućava limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, odnosno obezbeđuje dovoljan nivo likvidnih sredstava za ispunjavanje dospelih obaveza i finansiranje povećanja aktive.

Ublažavanje rizika likvidnosti obuhvata definisanje:

- Limita izloženosti riziku likvidnosti (osnovnih i dodatnih limita); i
- Mera zaštite od rizika likvidnosti.

Praćenjem rizika likvidnosti definiše se proces analize stanja, promena i trendova izloženosti riziku likvidnosti. Sektor upravljanja rizicima upravlja rizikom likvidnosti koristeći definisane interne limite u okviru regulatornih limita i propisane mere zaštite od kritičnog niskog nivoa likvidnosti, odnosno prati usklađenost sa definisanim limitima.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa drugim organizacionim delovima, sprovodi mere za smanjenje/ublažavanje rizika likvidnosti i o rezultatima sprovedenih mera obaveštava Sektor upravljanja rizicima i ALCO odbor. ALCO odbor, donosi Odluku o tome da li će se i u kojoj meri sprovoditi predložene mere, odnosno da li je izloženost riziku likvidnosti prihvatljiva, imajući u vidu uticaj na indikatore rizičnog profila Banke - apetit za likvidnost.

Način postupanja i rešavanja privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti bliže je definisan Kriznim planom likvidnosti i opcijama oporavka, koje su bliže opisane kroz Plan oporavka Banke za 2023. godinu. U cilju upravljanja kratkoročnom likvidnošću Banke, koriste se analize ročnosti priliva i odliva po osnovu različitih stavki aktive i pasive. Upravljanje srednjoročnom i dugoročnom likvidnošću se obavlja projekcijama strukture bilansa stanja na osnovu planiranih poslovnih aktivnosti Banke i Strategije Banke.

ALCO Odbor je odgovoran za upravljanje rizikom likvidnosti, uspostavljanje kontrolnih mehanizama za praćenje izloženosti riziku likvidnosti, kao i donošenje relevantnih zaključaka za minimiziranje izloženosti riziku, donošenje predloga Odluka za odlučivanje Izvršnog odbora Banke - naročito, pitanja politike likvidnosti i prikupljanja sredstava, kao i ostalih pitanja koje se odnose na upravljanje aktivom i pasivom Banke a koja su od značaja za finansijsku stabilnost Banke.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3 Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

Sektor sredstava i likvidnosti dnevno prati osnovne parametre likvidnosti nastojeći da uravnoteži prilive i odlive sredstava tako da se dnevni pokazatelj likvidnosti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne banke Srbije.

Osnov za kvalitetno upravljanje i obezbeđivanje potrebnog nivoa likvidnosti jeste usklađenost ročnosti plasmana sa njihovim izvorima. Odlučivanje o ročnosti plasmana zasniva se na podacima o ročnosti depozita, a posebno na informacijama o kretanju depozita značajnih deponenata, kao i njihovih potreba na kratki rok. Prilikom odlučivanja Banka naročito vodi računa o potrebi da se sredstva iz kratkoročnih izvora ne koriste za dugoročne plasmane,

Nivo likvidnosti Banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti Banke, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom (LCR).

Na dan 31. decembra 2023. godine, uži pokazatelj likvidnosti je iznosio 1.47 dok je LCR pokazatelj iznosio 936.43% i iznad je propisane granične vrednosti.

Izvori finansiranja se kontinuirano prate kako bi se održala diverzifikacija izvora finansiranja po valuti, geografskom poreklu, davaocu izvora, proizvodima i dospećima.

6.4 Kamatni rizik

Kamatni rizik definiše se kao rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Predmet upravljanja rizikom kamatne stope predstavljaju sve pozicije iz bankarske knjige koje mogu prouzrokovati negativan efekat na rezultat i kapital Banke usled promene kamatne stope.

Banka kamatni rizik kontroliše praćenjem odriosa kamatonosne aktive, odnosno pasive i učešća iste u ukupnoj aktivi, odnosno pasivi. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati rizik od promena kamatnih stopa po kamatonosnim pozicijama aktive, pasive i vanbilansnih stavki, raspone kamatnih stopa i uticaj promene kamatnih stopa na prihode, odnosno na rashode i kapital Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promena kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, s obzirom na mogućnost usklađivanja kamata kod kredita i depozita, uz pismenu saglasnost klijenata (fizičkih lica) za izmenu obaveznih elemenata ugovora.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja kamatnim rizikom kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost riziku kamatne stope, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Banka podrazumeva upravljanje kamatnim rizikom kao proces koji obuhvata:

- Identifikovanje kamatnog rizika;
- Merenje, odnosno procenu kamatnog rizika;
- Ublažavanje kamatnog rizika;
- Praćenje i kontrolu kamatnog rizika; i
- Izveštavanje o kamatnom riziku

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.4. Kamatani rizik (nastavak)

Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje značajne izvore kamatnog rizka, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kamatnom riziku (kamatnosne pozicije aktive i pasive) i rizik opcije kao i izloženosti kamatnom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti, na pozicijama koje se vode u bankarskoj knjizi.

Sektor sredstava i likvidnosti u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima i Sektorom finansija identificuje uzroke/faktore kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika Banke predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti kamatnom riziku primenom GAP analize, racio analize, Black-Scholes modela (za rizik opcije) i stres testiranja, koji se sprovode minimalno na mesečnom nivou u redovnim uslovima poslovanja i u nadležnosti su Sektora upravljanja rizicima.

Sektor upravljanja rizicima analizira uticaj promene kamatne stope, odnosno kamatni repricing prema metodologiji za kamatno osetljive stavke aktive i pasive na mesečnom nivou i meri efekte standardnog kamatnog šoka od 200 bp na ekonomsku vrednost Banke u odnosu na bazelski limit od 20% regulatornog kapitala (Tier 1 + Tier 2), koji ujedno predstavlja i maksimalnu graničnu vrednost prihvatljivog rizika Banke.

Ublažavanje kamatnog rizika predstavlja utvrđivanje mera i pravila odnosno održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Praćenjem kamatnog rizika definiše se proces stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Sektor upravljanja rizicima prati usklađenost sa definisanim limitima.

Banka je u 2023.godini prilikom izračunavanja izloženosti nastavila sprovođenje aktivnosti kontrole i merenja rizika promene kamatnih stopa primenjujući standardni kamatni šok od 200 baznih poena (bp) na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno (EUR i RSD) i za ostale valute ukupno (USD, CHF, GBP, RUB).

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (Repricing Gap izveštaj) na dan 31. decembra 2023. godine sa uporednim pregledom efekata za 2022. godinu.

Sektor upravljanja rizicima najmanje mesečno sprovodi stres testiranje materijalno značajnih rizika, uključujući efekte promene kamatnih stopa, u skladu sa prirodom i nivoom rizika kojima je Banka izložena, na prihode i ekonomsku vrednost Banke, odnosno uticaj na regulatorni kapital i adekvatnost kapitala, primenom kamatnog repricing-a.

6.5. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju:

- devizni rizik,
- cenovni rizik (po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti) i
- robni rizik.

Banka nije izložena riziku promene cena instrumenata kapitala i cena robe. Osim koncentracije tržišnog rizika stranih valuta, Banka nema značajnu koncentraciju tržišnog rizika kod ostalih pozicija.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.5. Tržišni rizici (nastavak)

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja. ALCO odbor je odobrio limite za pozicije u svakoj materijalno značajnoj valuti u poslovanju Banke. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini utvrđenih limita.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i absolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) i kapitala Banke, koji se obračunavaju u skladu sa Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju - pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital, odnosno da na kraju svakog dana ne bude veća od 20% kapitala.

Tokom 2023. godine ovaj pokazatelj je bio na nivou koji je ispod propisane vrednosti za celokupni period u toku godine.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je obezbeđenje sigurnog poslovanja Banke, kroz minimiziranje negativnih efekata promene deviznog kursa na finansijski rezultat i kapital Banke, za pozicije koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja. Banka je uspostavila proces upravljanja deviznim rizikom kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost deviznom riziku, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje deviznim rizikom Banke podrazumeva integriran proces koji obuhvata:

- Identifikovanje deviznog rizika;
- Merenje, odnosno procenu deviznog rizika;
- Ublažavanje deviznog rizika;
- Praćenje i kontrolu deviznog rizika; i
- Izveštavanje o deviznom riziku.

Sektora upravljanja rizicima, u saradnji sa Sektorom finansija i Sektorom sredstava i likvidnosti na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka deviznog rizika, što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti kao i izloženosti deviznom riziku po osnovu novih poslovnih proizvoda i aktivnosti.

Merenje deviznog rizika predstavlja kvantitativnu i kvalitativnu procenu izloženosti Banke deviznom riziku primenom GAP analize (valutna struktura), Racio analize, VaR metodologije, Black- Scholes modela (delta-ponderisana pozicija) i stres testiranja. Sektor upravljanja rizicima na dnevnom nivou primenjuje tehnike merenja pokazatelja deviznog rizika i OCP izloženosti, a stres testiranja sprovodi kvartalno.

Sektor upravljanja rizicima sprovodi stres testove osetljivosti pozicija Banke na promene deviznih kurseva najmanje jednom kvartalno i o rezultatima testiranja informiše Izvršni odbor Banke, ALCO odbor, Odbor za reviziju, Upravni odbor Banke i akcionara Banke.

Sledeće tabele ukazuju na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti svojih monetarnih sredstava i obaveza kojima se ne trguje na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.5. Tržišni rizici (nastavak)

Analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje rezultata poslovanja ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

6.6. Rizik izloženosti Banke (rizik koncentracije)

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti;
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i slično; i
- instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

Praćenje izloženosti Banke riziku izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica u nadležnosti je organizacionog dela odgovornog za odobravanje angažovanja po proizvodu. Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja angažovanja u smislu da organ - odbor koji odobrava angažovanja raspolaže podacima u vezi sa ukupnom visinom izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosom prema kapitalu Banke.

Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija. Pored regulatorno definisanih metoda merenja rizika koncentracije (prekoračenje limita), Banka koristi Herfindahl-Hirschman indeks(HHI).

Herfindahl-Hirschman indeks predstavlja zbir kvadrata svih procentualnih učešća izloženosti u regulatornom kapitalu.

Što je kreditni portfolio više diversifikovan (manja koncentracija), to su vrednosti indeksa manje.

U 2023. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika koncentracije sproveđenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, i time obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

U skladu sa propisima i Politikama upravljanja rizicima Upravni odbor daje saglasnost za izlaganje Banke riziku izloženosti po pojedinim klijentima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

Dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke vrši se u Sektoru upravljanja rizicima, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Bankom. Postupci sproveđenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole unutrašnje revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja.

Banka kroz proces upravljanja kreditnim i tržišnim rizikom prati i rizik druge ugovorne strane. Sektor upravljanja rizicima prati izloženosti finansijskim institucijama sa aspekta internih i regulatornih limita koncentracije rizika i o kretanju istih izveštava Sektor sredstava i likvidnosti, ALCO odbor. Sektor upravljanja rizicima putem kvartalnih izveštaja o koncentraciji potraživanja u odnosu na pojedine dužnike, grupe povezanih dužnika, privredne grane, zemlje, odnosno geografska područja i druge parametre od značaja za upravljanje kreditnim rizikom o čemu redovno izveštava Izvršni odbor Banke u formi propisanih izveštaja.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.7. Rizici ulaganja Banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u:

- kapital drugih pravnih lica,
- nekretnine,
- postrojenja i opremu (osnovna sredstva).

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke. Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

Sektor upravljanja rizicima vrši dodatni nadzor pokazatelja izloženosti Banke, o čemu se izveštavaju organi upravljanja Banke. Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja. U 2023. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Banka na dan 31. decembra 2023. godine nije imala ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru, dok je pokazatelj ulaganja u osnovna sredstva iznosio 9.02% regulatornog kapitala Banke.

6.8. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja Banke usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa države porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi; i
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta države porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih država u određenoj valuti koja je utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porekla.

Sektor upravljanja rizicima je odgovoran za upravljanje rizikom zemlje kojem je Banka izložena. Banka limite izloženosti riziku zemlje utvrđuje pojedinačno po državi porekla dužnika, a u slučaju utvrđene koncentracije izloženosti po geografskim regionima - utvrđuje ih i na regionalnoj osnovi. Prilikom određivanja nivoa ispravki vrednosti i rezervisanja po državama, Banka uzima u obzir i rizik zemlje.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.8. Rizik zemlje (nastavak)

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u delu sredstava koja se u određenim momentima drže na računima kod inostranih banaka. Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na taj način što kontinuirano prati izloženost riziku zemlje u odnosu na usvojene limite, koji su određeni na osnovu rejtinga zemalja utvrđenog od kompetentnih institucija (OECD) uz redovno informisanje organa upravljanja o postojećim izloženostima. Rizik zemlje Banka minimizira i politikom plasiranja sredstava u inostranstvo, prvenstveno kratkoročnim oročavanjem sredstava kod prvakasnih inostranih banaka.

6.9 Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, Ova definicija uključuje pravni rizik, a isključuje strateški i reputacioni rizik.

Operativni rizik uključuje i: pravni rizik, rizike po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i rizik poveravanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija - outsourcing) i rizik informacionog sistema.

U okviru upravljanja operativnim rizikom uključen je i regulatorni (compliance) rizik, kao sastavni deo jedinstvene procedure Sektora upravljanja rizicima i Službe za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, prema njihovim nadležnostima, u smislu formiranja zajedničke Baze operativnih i regulatornih rizika, praćenja jedinstvenih limita apetita rizika, kao i upravljanja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U procesu upravljanja operativnim rizikom učestvuju Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju i svi organizacioni delovi Banke.

Banka je uspostavila jedinstven proces upravljanja operativnim rizikom i regulatornim rizikom, kojim se identificuje i procenjuje uticaj aktivnosti Banke na njenu izloženost navedenim rizicima, odnosno, identificuje i procenjuje njihov uticaj na rezultat i kapital Banke.

Upravljanje operativnim rizikom i regulatornim rizikom Banke, podrazumeva integriran proces koji obuhvata:

- Identifikovanje rizika;
- Merenje, odnosno procenu rizika;
- Ublažavanje rizika;
- Praćenje i kontrolu rizika; i Izveštavanje o riziku.

Identifikacijom operativnog i regulatornog rizika Banka na sveobuhvatan način blagovremeno identificuje uzroke/faktore koji dovode do nastanka rizika, odnosno sprovodi klasifikaciju rizika za prikupljanje podataka o operativnim i regulatornim rizicima i gubicima (Baza OPR), što podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti, kao i izloženosti riziku po osnovu uvođenja proizvoda/usluga u Banci i/ili poveravanja aktivnosti/usluge trećim licima (outsourcing).

Baza podataka o događajima po osnovu kojih je nastao ili je mogao nastati gubitak, u skladu sa propisanim limitom, kao posledica operativnog ili regulatornog rizika po kategorijama utvrđenim prema izvorima gubitaka i ostalim kriterijumima za opis i klasifikaciju događaja, popunjava se unosom podataka na osnovu identifikovanih rizika po vrstama poslova, od strane lica odgovornih za određene poslovne procese u Banci kroz prijavu istih Sektoru upravljanja rizicima na dalje postupanje.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.9 Operativni rizik (nastavak)

Banka identificuje operativni rizik retroaktivno (kroz unos u bazu podataka o događajima) i proaktivno kroz periodične samoprocene operativnog rizika.

Merenje, odnosno procena izloženosti operativnom riziku predstavlja kvantitativnu i/ili kvalitativnu procenu identifikovanog rizika od strane Sektora upravljanja rizicima, putem primene metodologije za samoprocenu rizika, analize uticaja na poslovanje i indikatora izloženosti primenom osnovnog indikatora - minimalno godišnje, kao i putem frekvencije kretanja ključnih indikatora rizika (KRI) i stres testiranjem na kvartalnom nivou.

Prilikom preuzimanja operativnog rizika Banka se rukovodi sledećim načelima:

- Analizom ključnih indikatora rizika koji dovode do nastanka događaja operativnog rizika;
- Merenjem tekuće izloženost operativnom riziku i procenjuje izloženost po osnovu uvođenja novih proizvoda i aktivnosti i ustupanja aktivnosti/usluga trećim licima radi sprovođenja mera u cilju minimiziranja događaja operativnog rizika.

Procesom ublažavanja operativnog rizika Banka utvrđuje mere za ublažavanje operativnog rizika. Mere za ublažavanje operativnog rizika podrazumevaju:

- definisanje limita izloženosti;
- definisanje ključnih indikatora za praćenje i kontrolu izloženosti; i
- primenu mehanizama za prenos rizika.

Banka ima definisani i usvojenu Politiku kontinuiteta poslovanja Banke i revidiran Plan kontinuiteta poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja (BCP), koji uključuje i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa (DRP), a koji sa pripadajućim prilozima zajedno omogućavaju nesmetano i kontinuirano funkcionisanje svih značajnih sistema i procesa Banke, kao i ograničavanje gubitka u vanrednim situacijama, koji su bili adekvatno testirani u toku 2023. godine.

Sektor upravljanja rizicima proces praćenja i izveštavanja o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja operativnog rizika, sprovodi kroz redovno izveštavanje Izvršnog odbora. Služba za kontrolu usklađenosti poslovanja i AML, sprovodi identifikaciju, praćenje i izveštavanje o efektima realizacije primenjenih mera i tehnika ublažavanja regulatornog (compliance) rizika.

Sistem izveštavanja o operativnom riziku obuhvata pravovremeno izveštavanje o događajima operativnog rizika po vrstama događaja i linijama poslovanja, uzrocima i izvorima nastanka događaja, značajnosti događaja, trendu izloženosti, merama koje se planiraju ili su preduzete u cilju ublažavanja i ograničavanja posledica događaja i aktivnosti koje je Banka poverila trećim licima, kao i limita za nove proizvode.

Odluku o eksternalizaciji, odnosno promeni Pružaoca usluga i uvođenju novog proizvoda, te postupke za njenu izmenu, donosi Izvršni odbor Banke na predlog Komisije za upravljanje operativnim rizikom.

Merenje i upravljanje procesom eksternalizacije se zasniva na identifikovanju i proceni svih povezanih rizika sa aktivnostima ustupanja aktivnosti trećim licima (eksternalizacija), koji mogu imati uticaj na: kontinuitet poslovanja Banke; troškove, finansijski rezultat, likvidnost, solventnost i kapital Banke; rizični profil Banke i kvalitet pružanja usluga i reputaciju Banke. Na analogan način se postupa i u slučaju uvođenja novih proizvoda/usluga.

U toku 2023. godine u Bazi operativnih gubitaka evidentirani su prijavljeni događaji operativnog rizika.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.9.1 Rizik informacionih sistema

Rizik informacionog sistema, kao sastavni deo operativnog rizika, je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neke druge sistemske slabosti koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka upravlja rizicima informacionog sistema kroz integralni proces upravljanja operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja Banke, kojim se definiše identifikacija, procena, analiza i praćenje operativnog rizika i povezanih rizika - rizik informacionog sistema, kao i mera za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama, i internim aktima.

Procena rizika informacionog sistema se vrši najmanje jednom godišnje u sklopu sveobuhvatne samoprocene operativnih rizika u Banci na procesima koji sadrže informacionu komponentu i prema dinamici procene Analize uticaja na poslovanje, koja podrazumeva postupak u kome organizovane jedinice Banke, u saradnji sa Sektorom upravljanja rizicima, sagledavaju register rizika informacionog sistema i navode u kojoj meri su izloženi pojedinim vrstama rizika informacionog sistema.

Procena rizika informacionog sistema daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike, koji utiču na procese za koje su odgovorni. Nakon izvršene redovne procene rizika informacionog sistema Sektor upravljanja rizicima kreira izveštaj o proceni rizika informacionog sistema, kao sastavnog dela samoprocene operativnih rizika u Banci, koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvajanje.

7. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Banka u narednom periodu postavlja kao osnovni strateški cilj ostvarivanje dugoročno održive profitabilnosti uz poboljšanje tržišne pozicije na srpskom bankarskom tržištu.

Procesu planiranja pristupa sa podelom osnovnih posivnih aktivnosti klijenata na segmente privrede i fizičkih lica. Segment privrede obuhvata usluge pravnim licima registrovanim u Srbiji i inostranstvu. Segment fizičkih lica obuhvata usluge svim individualnim licima.

Osnovni pravci kroz koje će Banka realizovati navedeni cilj su:

- Proširenje baze klijenata kroz povećanje prodaje
- Otvaranje novih korespondentnih računa u vodećim svetskim valutama
- Realizacija budžeta za 2024. godinu
- Nastavak razvoja i jačanje IT sistema i IT bezbednosti Banke

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE

1. Poslovni model Banke

API Bank ad Beograd je mala banka u potpunom vlasništvu srpske kompanije AZRS INVEST d.o.o. Banka kao ključ uspeha vidi u postepenom kreiranju poslovnog modela sa rešenjima za klijente, koji će uočavati prednost malog igrača u odnosu na tržišne divove. Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i platnog prometa u inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Biti fleksibilan i dinamičan u poslovanju, pratiti promene u tehnologijama i regulativama, održavati stabilnost u upravljanju rizikom - ključni su prioriteti razvoja naše Banke.

Novo ime Banke odražava njen novo lice i viziju budućnosti. Ime i logo banke simbolizuju stalni rast i razvoj, kako u tehnološkom tako i u organskom smislu. Odražava digitalno okruženje u kojem živimo i ka kome je Banka usmerena. Digitalno bankarstvo i primena najnovijih finansijskih tehnologija postaće najbitniji elementi dugoročne strategije Banke.

API Banka će nastaviti da formira portfolio kredita i bankarskih usluga za srpske kompanije, obraćajući pažnju na izvanredan nivo usluga i visok kvalitet samog portfolija.

Za fizička lica, nudimo individualni pristup i širok spektar najpotrebnijih usluga.

2. Korporativno upravljanje

Banka je usvojila i implementira sistem upravljanja koji ima za cilj da integriše strategije, politike i procedure Banke sa principima i vrednostima navedenim u Etičkom kodeksu. Poslujući na principima odgovornog korporativnog upravljanja zasnovanog na visokim etičkim normama, Banka štiti interes akcionara, svojih klijenata, zaposlenih i šire društvene zajednice.

Upravljanje Bankom organizованo je kao dvostepeni sistem koji čine Upravni odbor i Izvršni odbor. Upravni odbor Banke čini pet članova, uključujući predsednika Upravnog odbora.

Upravni odbor: saziva sednice Skupštine Banke; priprema za Skupštinu Banke predloge Odluka i odgovoran je za sprovođenje tih Odluka; usvaja predlog Poslovne politike i Strategije Banke i podnosi ih Skupštini banke na usvajanje; usvaja Strategiju i Politiku za upravljanje rizicima, kao i Strategiju upravljanja kapitalom Banke; utvrđuje opšte uslove poslovanja Banke, kao i njihove izmene i dopune; bira i razrešava predsednika i članove Izvršnog odbora Banke; bira i razrešava članove Odbora za reviziju, Kreditnog odbora, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom; utvrđuje iznose do kojih Izvršni odbor Banke može odlučivati o plasmanima i zaduživanju Banke; daje prethodnu saglasnost za izloženost Banke prema svakom pojedinačnom licu ili grupi povezanih lica koja prelazi 10% kapitala Banke, odnosno za povećanje ove izloženosti preko 20% kapitala Banke; nadzire rad Izvršnog odbora Banke; uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola i vrši nadzor nad njegovom efikasnošću; usvaja program i plan unutrašnje revizije Banke i metodologiju njenog rada; razmatra izveštaje spoljne i unutrašnje revizije, izveštaje o aktivnostima i radu unutrašnje revizije, te odobrava godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke; usvaja tromesečne i godišnje izveštaje Izvršnog odbora Banke o poslovanju Banke, uključujući tromesečne izveštaje o upravljanju rizicima, i Skupštini Banke podnosi usvojeni finansijski izveštaj na konačno usvajanje; donosi poslovnike o svom radu i radu odbora; usvaja Plan oporavka Banke; obaveštava Narodnu banku Srbije i druge nadležne organe o utvrđenim nepravilnostima; utvrđuje unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu Banke; usvaja Politiku zarada i ostalih primanja zaposlenih u Banci; i obavlja druge poslove u skladu sa Statutom Banke.

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE (nastavak)

2. Korporativno upravljanje (nastavak)

Izvršni odbor banke čine dva člana, uključujući i predsednika. Predsednik izvršnog odbora Banke predstavlja i zastupa Banku. Izvršni odbor Banke organizuje i nadzire svakodnevno poslovanje banke, i odgovoran je za primenu i efikasno funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola Banke.

Izvršni odbor Banke: izvršava Odluke Skupštine Banke i Upravnog odbora Banke; predlaže Upravnom odboru Poslovnu politiku i Strategiju Banke, kao i Strategiju i Politiku za upravljanje rizicima i Strategiju upravljanja kapitalom Banke; sprovodi Poslovnu politiku i Strategiju Banke donošenjem odgovarajućih poslovnih odluka; sprovodi Strategiju i Politike za upravljanje rizicima i Strategiju upravljanja kapitalom Banke; analizira sistem upravljanja rizicima i najmanje tromesečno izveštava Upravni odbor Banke o nivou izloženosti rizicima i upravljanju rizicima; odlučuje o plasmanima i zaduživanju Banke do iznosa koji utvrdi Upravni odbor Banke; odlučuje, uz prethodno odobrenje Upravnog odbora Banke, o svakom povećanju izloženosti Banke prema licu povezanom s Bankom i o tome obaveštava Upravni odbor Banke; obezbeđuje sigurnost i redovno praćenje sistema informacione tehnologije i trezorskog poslovanja Banke; obaveštava Upravni odbor Banke o svim postupanjima koja nisu u skladu s propisima i drugim aktima Banke; najmanje jednom u toku poslovnog tromesečja podnosi Upravnom odboru Banke pregled poslovnih aktivnosti, bilans stanja i bilans uspeha Banke; bez odlaganja obaveštava Upravni odbor Banke i Narodnu banku Srbije o svakom pogoršanju finansijskog stanja Banke ili postojanju opasnosti od takvog pogoršanja; obezbeđuje da svi zaposleni budu upoznati s propisima i drugim aktima Banke kojima se uređuju njihove radne obaveze; donosi poslovnik o svom radu; I odlučuje o svim pitanjima koja nisu u nadležnosti Skupštine i Upravnog odbora Banke.

Skupština Banke, koju čini jedan akcionar, oavlja poslove u skladu sa Statutom Banke I to:

- usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke;
- donosi Statut Banke i usvaja izmene i dopune osnivačkog akta i Statuta Banke;
- usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitaka;
- odlučuje o povećanju kapitala Banke, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva Banke;
- imenuje i razrešava predsednika i članove Upravnog odbora Banke;
- određuje naknadu članovima Upravnog odbora banke;
- odlučuje o statusnim promenama i o prestanku rada Banke;
- imenuje i razrešava spoljnog revizora.

Odbor za reviziju Banke sastoji se od tri člana uključujući i predsednika. Odbor za reviziju pomaže Upravnom odboru u nadzoru nad radom Izvršnog odbora i zaposlenih u Banci.

3. Ulaganja u cilju zaštite životne sredine

Banka poštuje najviše međunarodne standarde i vrednosti u kreiranju finansijskih proizvoda i usluga, razvija i sprovodi aktivnosti na polju zaštite životne sredine i zaštite ljudskih i radnih prava.

Tokom 2023. godine Banka je nastavila društveno odgovorene aktivnosti u cilju podizanja svesti zaposlenih i društvene zajednice u kojoj poslujemo. Banka daje prednost projektima koji nose veću društvenu i ekološku vrednost, i izbegava one ekonomski ili finansijske odnose koji su štetni za zdravlje ljudi i okoline.

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE (nastavak)

3. Ulaganja u cilju zaštite životne sredine (nastavak)

Reciklaža otpada

Upravljanje otpadom podrazumeva sortiranje otpada na komercijalni otpad i otpad od električne i elektronske opreme. Banka je nastavila odgovorno odlaganje starog papira putem ovlašćenih firmi za odvoz starog papira. Sav električni otpad (stari računari, printeri, faks uređaji) i dalje se adekvatno odlaže kod firmi ovlašćenih za zbrinjavanje ove vrste otpada.

4. Socijalna i kadrovska pitanja

Briga o zadovoljstvu i motivaciji naših zaposlenih na vrhu je prioriteta Banke, uz pružanje jednakih mogućnosti, zaštitu prava i transparentnu komunikaciju.

Naš pristup ovim kompleksnim temama definisan je u strateškim dokumentima Banke, koji se odnose na različite oblasti odgovornosti prema zaposlenima: Kodeks poslovne etike, Procedura zapošljavanja. Procedura učenja i razvoja, Politika zarada, Politika upravljanja bonusima, Pravilnik o bezbednosti i zdravlju na radu.

Kao odgovoran poslodavac, sa ciljem da obezbedimo i unapređujemo motivišuće radno okruženje, fokusirani smo na sledeće prioritetne teme:

- Rodna ravnopravnost i pravo na jednakost

Prepoznajući koliko je raznolikost korisna, tom se idejom vodimo kod zapošljavanja i u svakodnevnom odnosu sa zaposlenicima i u upravljanju njima. Posebna pažnja, pridaje se jednakosti na radnom mestu, te pružanju jednakе šanse ženama i muškarcima u pogledu napredovanja u karijeri i ličnog razvoja. U Banci ne postoji potreba pravljenja razlika po polu za potrebe zasnivanja radnog odnosa.

Banka obezbeđuje radno okruženje u kome nema diskriminacije i uznemiravanja, čime se štiti dostojanstvo zaposlenih i unapređuje bezbedna i profesionalna radna sredina koja razvija timski rad, različitost i poverenje.

Podstičemo radno okruženje u kojem su zaposleni slobodni da iznesu svoje mišljenje i postave pitanja višem rukovodstvu. Podstičemo stvaranje radnog okruženja u kojem se zaposleni osećaju sigurni da prijave svako kršenje internih akata, podzakonskih i zakonskih propisa, kao i svaki oblik neetičkog ponašanja klijenata, zaposlenih i ugovornih partnera odnosno dobavljača s kojima Banka sarađuje.

- Razvoj i usavršavanje zaposlenih

Kontinuirani razvoj zaposlenih jedno je od ključnih načela Banke. Banka podstiče svoje zaposlene da razvijaju svoje talente, inovativnost i kreativnost te da pomeraju granice svog profesionalnog razvoja.

Verujemo u moć kontinuiranog učenja, stoga se trudimo da omogućimo kako interne, tako i eksterne edukacije zaposlenih. Kod zaposlenih podstičemo potrebu za unapređenjem vlastitih znanja i veština, sposobnosti za timski rad, zajedništvo i postizanje zajedničkih poslovnih ciljeva. Izuzetno nam je važno prenošenje znanja i razmena iskustava između zaposlenih, jer osim što na taj način širimo znanje, takođe i povezujemo zaposlene oko zajedničkog cilja – unapređenja tog znanja. Važno nam je poverenje koje zaposleni imaju u Banku kao poslodavca te cenimo njihovu lojalnost i odanost.

- Ravnoteža privatnog i poslovnog života

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE (nastavak)

3. Socijalna i kadrovska pitanja (nastavak)

Ravnotežu između privatnog i poslovnog života zaposlenih prepoznali smo kao jedan od važnih ciljeva održivog razvoja jer utiče na zadovoljstvo i posvećenost zaposlenih, kao i stvaranju zdravog i ugodnog radnog okruženja. Poštujemo privatni život zaposlenih, te ne zloupotrebljavamo tehničke mogućnosti i s tim povezana dostupnost zaposlenih.

4. Poštovanje ljudskih prava

U Banci se poštiju sva ljudska prava zagarantovana Ustavom Republike Srbije. U svom poslovanju Banka ne koristi i ne zloupotrebljava decu odnosno maloletna lica.

Zaposlenim ženama u Banci je dozvoljeno da koriste pravo na trudničko bolovanje, porodiljska odsustva, odsustva radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta, u skladu sa Zakonom o radu i ugovorom o radu.

U Banci se poštuje zaštita podataka o ličnosti propisana Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. U Banci je usvojen i interni akt Politika upravljanja podacima o ličnosti.

Svi podaci kojima Banka raspolaže, nezavisno da li ih je Banka primila od klijenta ili su rezultat poslovanja, saradnje i pružanja usluge klijentima, su tajni. Kontinuirana pažnja posvećuje se sigurnosti i zaštiti, kao i unapređenju informatičkog aspekta sigurnosti i podizanju sigurnosnih standarda zaštite svih podataka kojima Banka raspolaže. Brinemo o zaštiti ličnih podataka klijenata, ugovornih partnera i zaposlenih, u skladu sa Politikom upravljanja podacima o ličnosti koja utvrđuje pravila povezana sa zaštitom pojedinaca u pogledu prikupljanja i obrade ličnih podataka. Sve detaljne informacije o obradi ličnih podataka klijenata, zaposlenih, poslovnih partnera i drugih osoba čiji se podaci obrađuju, objavljaju se javno na internet stranici Banke.

5. Borba protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem

Pitanjima prevara i korupcije, kao i sukoba interesa, u API Bank a.d. Beograd se bavi organizaciona jedinica nadležena za upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja, odnosno Odeljenje kontrole usklađenosti poslovanja, a u cilju očuvanja i jačanja poverenja klijenata, te očuvanja njene dobre reputacije.

Kodeksom poslovne etike, Pravilnikom o rešavanju sukoba interesa i Pravilnikom za upravljanje rizikom od koruptivnih aktivnosti Banka je uspostavila standarde kojih se pridržava i primenjuje kako bi prepoznali i sprečili, odnosno upravljali sukobom interesa, sprečavali korupciju i podmićivanje. Svi zaposleni odgovorni su za poštovanje internih pravila i svih primenjivih antikorupcijskih zakona u obavljanju svojih dužnosti. Pravilima je propisano da su svi zaposleni dužni da prijave Odeljenju kontrole usklađenosti poslovanja, sve slučajeva stvarnog ili pokušanog podmićivanja ili korupcije kojih postanu svesni, bilo da su ponuđeni, dati ili primljeni. Propuštanje da se navedeno prijavi može dovesti do, individualne krivične odgovornosti zaposlenog, kao i izlaganja Banke potencijalnoj zakonskoj odgovornosti.

Podizanje svesti zaposlenih i namenske obuke izuzetno su važan deo sistema upravljanja rizicima povezanim sa korupcijom. Antikorupcijske pravila definisana internim aktima Banke dostupne su svim zaposlenima, te je obaveza svih zaposlenih da se redovno informišu o novousvojenim dokumentima.

8. NEFINANSIJSKE INFORMACIJE (nastavak)

6. Borba protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem (nastavak)

Kontinuirano se sprovode aktivnosti vezane za promociju integriteta i transparentnosti poslovanja kroz unapređenje korporativnog upravljanja, usklađivanje poslovanja sa zakonima, propisima i standardima, kontinuirani razvoj sistema unutrašnjih kontrola i rada kontrolnih funkcija.

7. Podrška i razvoj zajednica u kojima poslujemo

U skladu sa svojom Strategijom društveno odgovornog poslovanja Banka kontinuirano strateški i proaktivno ulaze u zajednicu osluškujući potrebe, komunicirajući svakodnevno sa svim zainteresovanim stranama prateći savremene trendove održivog razvoja.

Sponzorstva i donacije

Svesna svog uticaja na okruženje, kao i činjenice da delovanje i poslovanje u društvu podrazumeva i konstantnu brigu i poštovanje prema njemu, Banka uvek rado pomaže zajednici i društvu putem donacija i sponzorstava. Podržavamo projekte na lokalnom i nacionalnom nivou koji podstiču stvaranje novih vrednosti u cilju promovisanja znanja, izvrsnosti te čuvanja kulturnog nasleđa. Posebna briga se posvećuje i humanitarnim aktivnostima.

Dijalog sa zajednicom

Naš cilj je pomoći klijentima da postignu finansijsku održivost te verujemo da radeći posvećeni tome cilju pozitivno utičemo na lokalnu zajednicu u kojoj poslujemo, ali i na društvo u celini. Nastojimo svojim radom i prisutnošću kontinuirano doprinositi društvenoj i ekonomskoj dobrobiti zajednica u kojima delujemo, a pri tome aktivno radimo na umanjenju uticaja našeg poslovanja na okolinu. Izuzetno nam je važno imati dobre partnerske odnose s lokalnom zajednicom, sarađivati i promovisati inicijative koje nose značajnu društvenu vrednost.

9. DEVIZNI KURSEVI NARODNE BANKE SRBIJE

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

	2023	2022
EUR	117.1737	117.3224
USD	105.8671	110.1515
CHF	125.5343	119.2543
RUB	1.1764	1.5292

Nataša Đoković

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Valentina Keša

Predsednik Izvršnog
odbora

Rádomir Stevanović

Član Izvršnog odbora